

*PARTNERSÉGBEN EGY FEJLŐDŐ,
SOKSZÍNŰ VIDÉKÉRT*

ÉSZAK-KAPOSZI PARTNEREK VIDÉKFEJLESZTÉSI EGYESÜLET

Helyi Fejlesztési Stratégiája

2014-2020



2016. május 26.



Európai Unió



MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA



A VIDÉKI TÉRSÉGEKBE BERUHÁZÓ EURÓPA

Tartalomjegyzék

1. A Helyi Fejlesztési Stratégia hozzájárulása az EU2020 és a Vidékfejlesztési Program céljaihoz	4
2. A stratégia elkészítésének módja, az érintettek bevonásának folyamata.....	6
3. A Helyi Fejlesztési Stratégia által lefedett terület és lakosság meghatározása	11
4. Az akcióterület fejlesztési szükségleteinek és lehetőségeinek elemzése.....	13
4.1 Helyzetfeltárás.....	13
4.2 A 2007-2013-as HVS megvalósulásának összegző értékelése, következtetések.....	20
4.3 A HFS-t érintő tervezési előzmények, programok, szolgáltatások	23
4.4 SWOT	27
4.5 Fejlesztési szükségletek azonosítása	30
5. Horizontális célok.....	31
5.1 Esélyegyenlőség.....	31
5.2 Környezeti fenntarthatóság	32
6. A HFS integrált és innovatív elemeinek bemutatása	33
7. A stratégia beavatkozási logikája.....	34
7.1 A stratégia jövőképe	34
7.2 A stratégia célhierarchiája	34
8. Cselekvési terv	37
8.1 Az intézkedések leírása.....	37
8.2 Együttműködések	50
8.3 A stratégia megvalósításának szervezeti és eljárási keretei	51
8.4 Kommunikációs terv	59
8.5 Monitoring és értékelési terv	63
9. Indikatív pénzügyi terv.....	64
Kiegészítő információk.....	65
Mellékletek	66

Vezetői összefoglaló

Bevezetés:

Az Észak-Kaposi Partnerek Vidékfejlesztési Egyesület 2014-2020-as programozási időszakra vonatkozó Helyi Fejlesztési Stratégiája, mint a tervezési területének komplex fejlesztési terve, a térségre jellemző általános gazdasági- és társadalmi trendeket, az ez alapján megfogalmazott fejlesztési szükségleteket, a helyben megfogalmazott jövőképet, fő célokat, azok elérését szolgáló beavatkozási lehetőségeket, intézkedéseket mutatja be.

Legfontosabb szükségletek és lehetőségek:

Helyi Fejlesztési Stratégiánk tervezése során a legfontosabb szükségletek azonosítását követően a rendelkezésre álló fejlesztési forrásunk allokálása két nagy csoportra történt:

1. Közösségi célú fejlesztések
2. Gazdaságfejlesztés

Térségünkre jellemző a magas munkanélküliség, a munkahelyek hiánya, a szakképzett munkaerő elvándorlása. A térség szinte egyetlen foglalkoztatói az önkormányzatok, kevés a munkahelyteremtő gazdasági szereplő, többségük önfoglalkoztató. A vállalkozások tőkehiányosak, így szükségük van külső forrásra tevékenységük hatékonyságának illetve versenyképességük fokozásának fejlesztése érdekében, továbbá kiemelten fontos új vállalkozások indításának támogatása, melyekkel a helyben történő foglalkoztatás növekedhet.

A térség jelentős kulturális- és épített örökséggel, turisztikai erőforrással rendelkezik, melyek kiaknázása és az erre épített már meglévő szolgáltatások minőségének javítása szükséges, amely szintén hozzájárul a térség munkahelymegtartó és munkahelyteremtő képességéhez.

A térségre jellemző a fiatalok elvándorlása, a vidékhez való kötődésük, illetve a generációk közötti kapcsolat gyengülése, a hagyományok és ismeretek továbbadásának, a vidéki szellemi és közösségi élet fejlesztését szolgáló programok hiánya. A térségben számos civil- és egyházi szervezet, önkormányzat tevékenykedik a közösségfejlesztés területén, ugyanakkor annak hatékonyabb ellátása érdekében szükséges működésük infrastrukturális hátterének javítása, közösségi tevékenységeik beruházásainak támogatása.

A térségre jellemző kedvezőtlen társadalmi, demográfiai térségi folyamatok enyhítése érdekében felzárkózást és befogadást segítő programok megvalósítása szükséges.

HFS elérendő céljai, specifikus célkitűzések

- Vonzóbb vidéki élettel és erősödő közösségek
- Életképes mikro vállalkozások és piacképes helyi termékek
- Helyi adottságokra alapozott gazdagodó turisztikai kínálat
- Társadalmi felzárkózást, befogadást szolgáló közösségi programok létrehozása

Támogatandó területek, tervezett intézkedések:

Közösségfejlesztő, értékörző programok; Civil szervezetek eszközfelújítása; Kulturális és természeti környezet fejlesztése, vidéki örökség megőrzése, hasznosítása, környezettudatosságot szolgáló tevékenységek; Helyi mikro vállalkozások kisléptékű beruházásainak támogatása, helyi termékek és helyi ellátási láncok fejlesztése; Turisztikai infrastruktúra fejlesztés; Turisztikai szolgáltatások fejlesztése; Helyi szükségletekre létrejövő közösségi szolgáltatások kialakítása, fejlesztése.

Projekt kiválasztás fő elvei:

- hátrányos helyzetű csoportok felzárkózásának segítése
- munkahelyteremtő hatás
- innovatív elemet tartalmaz
- környezettudatosságot szolgál
- helyi termék fejlesztés valósul meg
- hálózatosodás

A munkaszervezet bemutatása:

Az Egyesület egy központi irodát tart fenn, alirodát nem bérel. A HACS jól kiépített infrastrukturális háttérrel rendelkezik, széles körű eszközparkkal és szakmai tudással rendelkező humán erőforrással: megbízott szakmai irányító 1 fő és 1 fő vidékfejlesztési szakmai ügyintéző (felsőfokú szakirányú végzettséggel), akik részt vettek már a 2007-2013 közötti programozási időszak Helyi Vidékfejlesztési Stratégiájának végrehajtásában is. Feladatkörüket és vidékfejlesztésben szerzett tapasztalataikat részletesen a dokumentum 8.3 fejezete tartalmazza.

A HACS szerepe a HFS megvalósításában, a működés módja:

A Helyi Fejlesztési Stratégia a Tervezői Csoport és a Munkaszervezet részvételével került kidolgozásra a helyi partnerség széleskörű bevonása mellett. A HFS elfogadása és annak módosítása a Közgyűlés feladatköre. A Munkaszervezet és az Elnökség a stratégia végrehajtása során monitoring és értékelési tevékenységet lát el. Az operatív feladatokért az Elnökség felel. A projektek döntés-előkészítését a Helyi Bíráló Bizottság látja le, a HFS keretében támogatható projektek kiválasztása a Döntéshozó Testület feladatköre. A Munkaszervezet többek között adminisztrációs feladatokat, tájékoztatási és animációs tevékenységet is ellát.

1. A Helyi Fejlesztési Stratégia hozzájárulása az EU2020 és a Vidékfejlesztési Program céljaihoz

Az Észak-Kaposi Partnerek Vidékfejlesztési Egyesület Helyi Fejlesztési Stratégiája alapvetően a helyi vidéki térség adottságaira épülve a helyben megfogalmazott célok megvalósításához járul hozzá, ugyanakkor az EU2020 stratégia, a Partnerségi Megállapodás, és a Vidékfejlesztési Program 2014-2020 céljai elérését is szolgálja.

A HFS megvalósításának legjelentősebb pénzügyi forrása az EMVA, ezért a stratégia megvalósítása szervesen kapcsolódik a Vidékfejlesztési Program LEADER intézkedésében meghatározott alábbi célokhoz:

1. a vidéki térségekben a gazdasági aktivitás mikro-szintjének fenntartása: a HFS IV. sz. intézkedése a helyi mikro vállalkozások kisléptékű beruházásainak támogatására, helyi termékek és helyi ellátási láncok fejlesztésére irányul
2. a vidéki térségekben a lakosság humán közszolgáltatásokhoz való hozzájutásának, illetve azok elérésének előmozdítása: a HFS I., II. és III. sz. intézkedése a közösségi célú tevékenységek fejlesztését, programok megvalósítását szolgálja, ezáltal hozzájárul a humán közszolgáltatásokhoz való hozzáférés javításához.
3. a vidéki térség, mint vállalkozási tér, lakóhely és turisztikai vonzókéességének erősítése: a HFS V. és VI. intézkedése a térség turisztikai vonzerejének növeléséhez járul hozzá, továbbá a térség turisztikai kínálata és annak színvonala erősödik. A turisztikai alapú gazdaságfejlesztéssel hozzájárul a térség munkahelymegtartó és munkahelyteremtő képességéhez.
4. helyi közösségek tagjai egyéni aktivitásának, felelősségvállalásának és együttműködési készségeinek erősítése: a helyi felelősségvállalást hivatott szolgálni többek között a III. számú intézkedés, melynek eleme környezettudatosságot szolgáló tevékenységek támogatása is, továbbá a HFS kiválasztási alapelvei között szerepel az együttműködések kialakítása, a hálózatosodás is. Ezen célkitűzéshez illeszkedik a HACS VII. számú (társadalmi felzárkózást szolgáló) intézkedése is.

A HFS-ben meghatározott célok illeszkedése a KSK rendeletben, Partnerségi Megállapodásban és a VP-ben meghatározott tematikus célkitűzésekhez, prioritásokhoz:

1. A kutatás, a technológiai fejlesztés és az innováció megerősítése (KSK)

A HFS támogatási lehetőséget biztosít a mikrovállalkozások technológiai fejlesztéséhez, támogatja a hálózatos együttműködések kialakítását a kutatás és az innováció megerősítése terén.

2. A kis- és közepes vállalkozások versenyképességének fokozása (KSK)

A stratégia támogatja a térségben működő mikrovállalkozások indításának és fejlesztésének ösztönzését, tevékenységük fejlesztését. Ezáltal hozzájárul a helyi gazdasági szereplők versenyképességének javításához (PM), a vidék gazdasági fejlődéséhez (VP 6.). Továbbá versenyképességük javulásával a későbbi években a Gazdaságfejlesztési és Innováció Operatív Program (GINOP) jogosultjaivá válhatnak vállalkozásfejlesztési konstrukcióban.

A helyi termékek előállításának fejlesztése és a REL-hez való kapcsolódás támogatása révén a HFS illeszkedik a VP 3A fókuszterületéhez is.

3. Környezetvédelem és az erőforrások hatékonyságának növelése (KSK)

A klímaváltozás negatív hatásainak mérséklése érdekében szükséges a környezettudatos szemlélet terjesztése, így a HFS támogatja a természet- és környezetvédelemhez kapcsolódó képzések megvalósítását, továbbá az élőhely és tájkarbantartáshoz szükséges eszközkapacitások létrehozását.

Továbbá támogatja az energia- és erőforráshatékonyság előmozdítását (PM, VP 5.), a megújuló energiaforrások előállítását, a melléktermékek hasznosítását.

4. A társadalmi befogadás előmozdítása és a szegénység elleni küzdelem (KSK)

A kedvezőtlen társadalmi, demográfiai térségi folyamatok enyhítése érdekében a felzárkózást és befogadást segítő programok megvalósítása szükséges, amelyet külön intézkedés keretében támogat a HFS. Ezen, helyi szükségletekre létrejövő közösségi szolgáltatások/programok kialakítása, fejlesztése illeszkedik a Partnerségi Megállapodás, valamint a VP 6 prioritása által meghatározott társadalmi felzárkózás, - befogadás elősegítéséhez is.

A Helyi Fejlesztési Stratégia az EU2020 stratégiához, a Partnerségi Megállapodáshoz és a Vidékfejlesztési Programhoz való hozzájárulását a fentiekben megjelölt célokkal való összhanggal biztosítja, valamint azok elérését szolgálja.

2. A stratégia elkészítésének módja, az érintettek bevonásának folyamata

A közösség bevonása már a tervezés korai szakaszában megkezdődött. A HFS tervezési terület meghatározását követően a helyi közösség, a helyi szereplők azonosításra, majd bevonásra kerültek.

A 2007-2013 közötti programozási időszakhoz képest az Észak-Kaposi Partnerek Vidékfejlesztési Egyesület előzetesen elismert Helyi Akciócsoport működési területe 24 településről 33 településre bővült, lakosságszáma mintegy 7000 fővel megemelkedett. Így az előző programozási időszakhoz képest a helyi partnerségben lényeges változás történt. 2015. május 28-át követően az Egyesületünknek az illetékességi területet alkotó, mind a 33 település a tagja, minden település legalább a közszéféra révén jelen van a tagságban.

A *tervezés módszertani értelemben véve integrált*, tehát a térség, a működési területünk valamennyi társadalmi és gazdasági szereplőjére számít (a nem formalizált tagokra, helyi szereplőkre egyaránt), továbbá bevonásra is kerültek a tervezés folyamatába.

A helyi szereplők együttműködésének erősítése, az újonnan csatlakozó településekkel annak kiterjesztése, továbbá az elmúlt időszak Helyi Vidékfejlesztési Stratégiájának közös értékelése (LEADER tapasztalatok) érdekében közösségi, mindenki számára nyitott fórumok kerültek megtartásra.

A kialakult valódi térségi partnerségek, együttműködések egy közös tervezési folyamat részeként közösen alakítják, formálják a 2014-2020-as programozási időszak Helyi Fejlesztési Stratégiáját.

Tervezés résztvevői és feladataik

A helyi szereplők azonosítását (tevékenység, illetve adott tématerület alapján) és tervezésbe való bevonását az Egyesület Munkaszervezete és Elnöksége kezdte meg, illetve koordinálta, majd azon helyi szereplők közül, akik leginkább aktívak és érdekeltek, illetve hatékonyan képviselni tudnak egy-

egy csoportot a helyi fejlesztésben, 2015. november 19-én *Tervezői Csoportot* hozott létre az Egyesület Közgyűlése.

A 9 fős csoport a Munkaszervezettel együtt végzi munkáját a HFS kialakítása során.

Fő feladata a HFS tervezésében való aktív részvétel, folyamatának koordinálása, szükséges felmérések elvégzése, adatgyűjtés, folyamatos tájékoztatás biztosítása, a HFS tartalmi kidolgozása.

A *Munkaszervezet* feladatai a Tervezői Csoport feladataival megegyezők, továbbá gondoskodik az adminisztrációs feladatok ellátásáról és a HFS tervezési folyamatának menedzseléséről.

Az Egyesület *Elnökségének* feladata a Tervezői Csoport megválasztására vonatkozó eljárásrend kidolgozása volt, ezt követően a HFS tervezésének aktív figyelemmel kísérése, részvétel a különböző fórumokon, a *Közgyűlés* a Helyi Fejlesztési Stratégia – tervezet és a végleges HFS elfogadásáért felelős döntéshozó szerv.

A HFS döntéshozatali szerveinek mindegyike megfelel az 1303/2013/EU Rendelet (2013. december 17.) 32. cikk (2) bekezdés b) pontjában meghatározott előírásnak, azaz egyik szféra képviselője sem rendelkezik adott testület tagságán belül a szavazatok 49%-át meghaladó részével, ugyanakkor a civil- és az üzleti szféra együttes aránya a legalább 50%-ot eléri.

A HFS tervezésének legfőbb résztvevője azonban a *helyi partnerség*, amely közösség közvetlenül kapcsolódott be a térség egészét érintő fejlesztési folyamatokba, a különböző testületekben, tervezői csoportban és fórumokon való aktív részvételük, a folyamatos személyes interakciók révén a stratégiában olyan célkitűzések és cselekvési terv kerültek meghatározásra, amelyek ténylegesen a helyi szükségletek kielégítésére adnak választ.

A térség, illetőleg a helyi partnerség egészét érintő fórumok, műhelymunkák alkalmával a résztvevők megismerték a 2014-2020 HFS tervezés folyamatát, a tervezési munka célját és munkamódszerét, továbbá a különböző szereplők közötti kapcsolatteremtés helyszínei voltak. A tervezéssel kapcsolatos információk átadása mellett közösen meghatározásra kerültek azok a témák, fókuszpontok, melyekben a térség, a helyi szereplők érintettek és a HFS-ben megjelenítendő beavatkozási pontot, fejlesztési irányvonalat határoznak meg.

A Tervezői Csoport és a Munkaszervezet - a tervezési folyamat nyitottságát szolgáló - *kommunikációs stratégiájának* elemei/csatornái többek között az Egyesület honlapjának (www.ek-p.hu) 2014-2020-as programozási időszak rovata, az e-mail levelezőrendszerben küldött tájékoztatók, helyi médiában való megjelenés, önkormányzati hivatalok és a települések hirdetőtáblái, HFS tervezésével kapcsolatos nyilvános fórumok, tematikus ülések, Tervezői Csoport ülések, továbbá testületi ülések (Közgyűlés és Elnökségi ülések) tartása és személyes konzultáció biztosítása. A fenti kommunikációs csatornák - a tájékoztatás mellett - a térségi szereplők megszólítását is szolgálják.

A tervezés előrehaladtával nyilvánossá tettük a Közgyűlés által elfogadott „HFS-tervezetet”, majd a végleges HFS-t, továbbá a jövőben elérhetővé tesszük a pályázati felhívásokat és eljárásrendeket, formanyomtatványokat, kiválasztási kritériumokat, a kiválasztás menetét, támogatott projekteket stb.

A kommunikációs stratégiánk révén napi szinten nyomon követhető volt a tervezés folyamata, illetőleg a véleményezési és javaslattevési lehetőség is biztosított volt. *A különböző fórumok, tervezői csoport ülések, műhelymunkák és az Egyesület testületeinek ülései mindenki számára nyitottak, így a tervezésbe bárki becsatlakozhat/-ott.*

A fórumok/műhelymunkák helyszíne (33 település valamelyike) mindig eltérő volt, annak érdekében, hogy valamennyi település ily módon is közvetlenül érintett legyen a tervezés folyamatában.

Nehezen elérhető közösségek – hátrányos helyzetű csoportok - bevonása a tervezésbe

A 290/2014 (XI.26.) Korm. rend. szerint kedvezményezett járásokkal és/vagy a 105/2015 (IV.23.) Korm. rendelet szerint kedvezményezett településekkel az állandó népesség vonatkozásában legalább 15%-ában érintett az Észak-Kaposi Partnerek Vidékfejlesztési Egyesület Helyi Akciócsoport. A településeink 42,4%-a társadalmi-gazdasági és infrastrukturális szempontból kedvezményezettnek és jelentős munkanélküliséggel sújtottnak minősül, így a társadalmi kirekesztődéssel veszélyeztetett csoportok aktív bevonására is nagy hangsúlyt helyeztünk: ezen célcsoporttal történő partneri kapcsolat kiépítése, részvételük biztosítása az értük folyó tevékenységek meghatározásában, a róluk szóló döntések meghozatalában, elősegítve a társadalmi befogadást és részvételt. Eszköze a kapcsolatfelvétel a helyi szociális intézményekkel/szolgáltatókkal, települési önkormányzatokkal, és civil szervezetekkel, ezáltal a célcsoporttal, így a sajátos szükségletek alapján a lehetséges beavatkozási pontok beazonosítása.

A hátrányos helyzetű emberek képviselét a tervezésben alapvetően biztosította, hogy a Tervezői Csoport legtöbb tagja - mindamelllett, hogy egy adott szférát képvisel - szakmai tapasztalattal rendelkezik ezen célcsoport felzárkózását elősegítő programok megvalósításában is. Czeferner Józsefné TCS tag többek között a Kadarkúti-Nagybajomi Kistérségi Társulás Gyerekesély Bizottságának elnöke (hátrányos helyzetű gyermekek és családjuk felzárkózásának támogatása), Simon Norbert által képviselt Optimizmus KHE szinte az egész illetékességi területen „házhoz menő” képzéssorozatot valósított meg a korábbi LEADER program során, melynek alapvető célja volt, hogy hozzájáruljon a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok készség-, képességfejlesztéséhez. A közsféra minden egyes képviselője továbbá részt vett települése Helyi Esélyegyenlőségi Programjának kidolgozásában, így a hátrányos helyzetű célcsoportok esélyegyenlőségének megteremtése érdekében felzárkózási lehetőségeik felkutatásában, szükséges intézkedések meghatározásában, és azok folyamatos megvalósításában. A Tervezői Csoport tagja az Egyesület Munkaszervezete is, közülük 1 fő szociális munkás felsőfokú végzettséggel rendelkezik, így a hátrányos helyzetű emberek, csoportok problémáit és azok kezelésének lehetőségeit illetően rendelkezik megfelelő ismeretekkel.

Továbbá külön műhelymunka került megszervezésre az EFOP 1.7 prioritás forrásának helyi szintű felhasználása tervezésének érdekében.

A nyilvános fórumokon, közösségi műhelymunkákon az előző programozási időszakban azonosított térségi erősségek, gyengeségek, lehetőségek, veszélyek is átbeszélésre, aktualizálásra, a helyi szükségletek pedig azonosításra kerültek. Ezen fórumokra az Egyesület tagságán kívül a nem formalizált tagok, a lakosság (meghívó közzététele települési hirdetőtáblán) is meghívásra kerültek. A helyzetelemző munkarész térségre vonatkozó *adatgyűjtése* során a Központi Statisztikai Hivatal adatai, a TEIR modul stb. használata mellett települési adatbekéréseket is végeztünk.

Ezt követően a főbb stratégiai irányok, a HFS jövőképe, a célkitűzések kerültek meghatározásra, körvonalazódtak az intézkedések és tevékenységek, összeállt a cselekvési terv, s végül a tulajdonképpeni HFS dokumentum.

A tervezés során a térség szereplőinek *projektötletei* – meghatározott projekt adatlapon - is felmérésre, valamint az egyes projektek közötti kapcsolódási pontok beazonosításra kerültek. Több mint 200 db projektötlet került benyújtásra (visszacsatolás a www.ek-p.hu honlapunk 2014-2020 rovatában található).

A helyi partnerség, a Tervezői Csoport, a Munkaszervezet és az Egyesület testületei a Stratégia tervezésének megkezdésétől, annak végleges változata elfogadásáig aktív szereplője volt a 2014-2020-as időszak HFS tervezésének.

A közösség részvételét alátámasztó események:

- *Fogadó nap:* az Egyesület Munkaszervezete a Helyi Fejlesztési Stratégia tervezésének időszaka alatt minden hétköznap 8 órában ügyfélfogadást, így a személyes konzultáció lehetőségét biztosította, ez alól kivétel a hétfői nap, amikor hosszabbított nyitva tartással – 10 órában - fogadta a helyi szereplőket.
- Fórumok, közösségi műhelymunkák, tematikus ülések:

Megnevezés	Időpont	Résztevők létszáma (fő)	Rövid összefoglaló
Fórum	2015.10.08.	15	Helyi partnerség tájékoztatása a HFS tervezésének folyamatáról, munkamódszeréről, Vidékfejlesztési Program 2014-2020 bemutatása.
Fórum	2015.11.05.	17	HFS tartalmi elemeinek ismertetése. SWOT analízis, fejlesztési szükségletek azonosítása, 2007-13-as időszak tapasztalatainak, eredményeinek összefoglalása.
Somogy Megyei LEADER HACs értekezlet	2015.11.26.	8	2014-2020 térségek közötti együttműködés lehetőségeinek azonosítása
Közösségi műhelymunka	2015.12.14.	14	Főbb stratégiai irányok meghatározása, átfogó és specifikus célok, körvonalazódtak az intézkedések és tevékenységek.
Fórum	2015.12.15.	24	Vidékfejlesztési Program 2014-2020 támogatási lehetőségeinek ismertetése, közeljövőben várható pályázati kiírások. HFS intézkedések, tevékenységek, cselekvési terv.
Tematikus ülés	2016.01.14.	12	HFS cselekvési terv - gazdaságfejlesztési intézkedések

Tematikus ülés	2016.01.18.	13	HFS cselekvési terv – közösségfejlesztés, helyi társadalom intézkedések
Fórum	2016.01.26.	31	HFS draft verziójának – Közgyűlés általi elfogadását megelőző - véleményezése, javaslatok megfogalmazása.
Tematikus műhely	2016.05.19.	11	EFOP 1.7 prioritás felhasználásának tervezése

A helyi szereplők a stratégia tervezésének cselekvő részesei, akik egymás érdekét, nézőpontját, javaslatát, szükségleteit megismerve és szem előtt tartva közösen vettek részt a HFS kidolgozásában az Egyesület Munkaszervezete és a térségi szereplők közül megválasztott Tervezői Csoporttal. A részvétel biztosításának eszközei a fenti események, továbbá a folyamatosan biztosított írásbeli véleményezési lehetőség voltak.

- Tervezői Csoport ülések, Egyesület testületi ülései

A Tervezői Csoport és a Munkaszervezet tagjai a fórumok, műhelymunkák, tematikus ülések, személyes konzultációk aktív résztvevői voltak, így az ott elhangzott javaslatok, ötletek, hozzászólások pontos ismeretében foglalták össze a TCS ülések során a fórumok eredményeit, valamint ezek alapján dolgozták ki a HFS egyes tartalmi elemeit - a helyi partnerség által megfogalmazott javaslatok beépítésre, a szükséges módosítások átvezetésre kerültek -.

Megnevezés	Időpont	Résztevők létszáma (fő)	Rövid összefoglaló
Elnökségi ülés	2015.11.19.	8	Tájékoztatás a HFS tervezésének folyamatáról, eddigi tevékenységek. Javaslat Tervezői Csoport megválasztására.
Közgyűlés	2015.11.19.	39	Tájékoztatás a HFS tervezésének folyamatáról, eddigi tevékenységek. Tervezői Csoport megválasztása.
Tervezői Csoport ülés	2015.11.23.	10	Tervezői Csoport feladatai, azok ütemezése
Tervezői Csoport ülés	2015.12.09.	9	HFS elkészítésének támogatása VP-19.1-15 felhívás kérelmének - HFS koncepció - összeállítása. HFS tartalmi kidolgozása –helyzetelemző munkarész, SWOT analízis, jövőkép, célhierarchia
Tervezői Csoport ülés	2015.12.17.	10	HFS tartalmi kidolgozása – intézkedések és tevékenységek, cselekvési terv
Tervezői Csoport ülés	2016.01.11.	12	HFS tartalmi kidolgozása – pénzügyi terv

Tervezői Csoport ülés	2016.01.26.	12	HFS tartalmi kidolgozása – ellenőrzés, monitoring
Tervezői Csoport ülés	2016.05.05.	8	HFS továbbfejlesztési útmutatások ismertetése
Tervezői Csoport ülés	2016.05.23.	7	HFS továbbfejlesztési útmutatások - tervezői válaszok, módosítások átvezetése
Közgyűlés	2016.02.08.	41	HFS draft verzió elfogadása
Közgyűlés	2016.05.26.	30	Végleges HFS elfogadása

A végleges stratégia elkészítéséig megvalósult tevékenységek:

- I. mérföldkő teljesítése - Közgyűlés által elfogadott „HFS-tervezet” és első kifizetési kérelem (60%) benyújtása 2016. április 05-én.
- II. mérföldkő teljesítése - HFS tervezet „Egyedi, minőségi továbbfejlesztési útmutatások” alapján történő átdolgozása, végleges HFS közgyűlés általi elfogadása 2016.május 26-án.

3. A Helyi Fejlesztési Stratégia által lefedett terület és lakosság meghatározása

Az Egyesület által lefedett HFS tervezési területhez (IH általi jóváhagyás 2015. szeptember 25.) tartozó települések száma: 33 db, lakónépesség száma: 23 690 fő, mely alapján megfelel az uniós keretjogszabályban meghatározott minimum és maximum lakosság szám vonatkozásában előírtaknak (10 000-150 000 fő).

A HFS által lefedett területet 10 000 fő alatti vidéki települések alkotják.

A 33 település közül 24 a 2007-2013-as időszakban is az Észak-Kaposi Partnerek Vidékfejlesztési Egyesület LEADER HACS illetékességi területét alkotta, és az újonnan csatlakozó 9 település (Nagybajom, Pálmajor, Zimány, Kaposújlak, Igal, Ráksi, Somogyszil, Kazsok, Gadács) is sok szalon kapcsolódik a fenti térséghez.

A HFS tervezési terület homogén, gazdasági-társadalmi szempontból egyaránt összetartozó, Somogy megye határához illeszkedő, egy járáson belül elhelyezkedő térség. A HACS 33 települése a Dél-dunántúli régió Somogy megye kaposvári járásának teljes északi részét lefedi, egységes, összefüggő területet alkotva.

Az Akciócsoport illetékességi területének 33 települése négy különböző, de Kaposvár megyeszékhelyre torkolló útvonal mellett találhatóak:

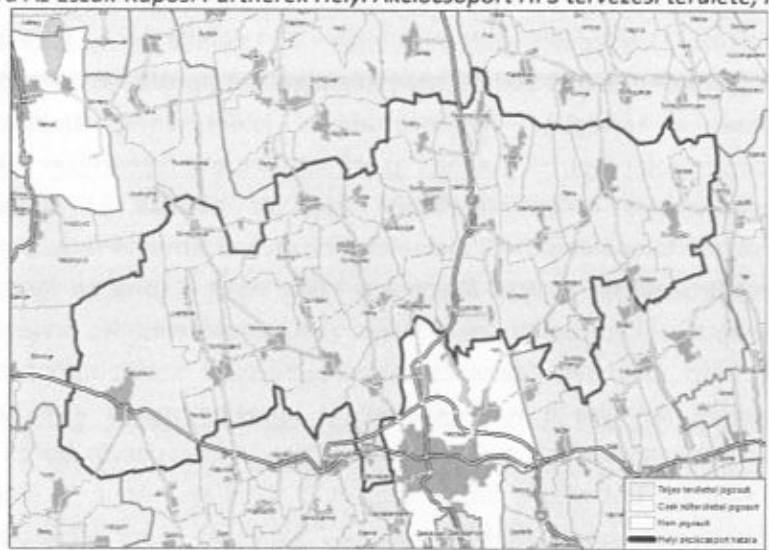
- 1.) a 67-es számú főútvonal (Somogyaszaló, Magyarregres, Mernye, Szentgáluskér, Polány, Ecseny, Felsőmocsolád, Somogyesztli),
- 2.) a balatonboglári út és térsége (Juta, Hetes, Mezőcsokonya, Somogysárd, Újvárfalva, Csombárd, Bodrog, Várda, Somogyjád, Alsóbogát, Osztopán, Edde, Somogyfajsz),

- 3.) a harmadik útirány, az úgynevezett szántódi út (Magyaratád, Patalom, Somodor, Zimány, Igal, Ráksi, Kzsok, Gadács, Somogyszil), valamint
- 4.) a 61-es számú út (Kaposújlak, Pálmajor, Nagybajom)

A LEADER HACS illetékességi területe Kaposvár Megyei Jogú Város közvetlen közigazgatási szomszédja. A földrajzi elhelyezkedés alapján Kaposvár város az összekötőpont, amely a négy irányból könnyen, átlagosan 20-25 km-en belül megközelíthető.

Az újonnan csatlakozó települések adottságait tekintve hasonlítanak a 2007-2013-as időszak LEADER térségünket alkotó településekéhez: jelentősek a táji-természeti adottságok, turisztikai potenciál, épített és kulturális örökségek magas száma, helyi termék előállítás, hagyományőrző közösségek, vállalkozói szféra jelenléte, ugyanakkor a térség szinte egyetlen foglalkoztatói az önkormányzatok, jellemző a magas munkanélküliség, a fiatalok elvándorlása, a demográfiai trendek romlása.

1. ábra Az Észak-Kaposi Partnerek Helyi Akciócsoport HFS tervezési területe, határa



forrás: <https://www.teir.hu/leader>

A térség településeinek több mint felére az alacsony lélekszámú aprófalvas szerkezet jellemző. Számos aprófalva küzd közlekedési, elérhetőségi nehézségekkel, amely a munkába és az iskolába járást is megnehezíti.

Az Akciócsoport illetékességi területe által lefedett lakosság szám a LEADER HACS-oknál megengedett alsó határhoz közeli, ugyanakkor a települések száma jóval magasabb az előíránnyozotthoz képest. A viszonylag alacsony lakosság szám 33 településen való megoszlása a helyi közösség bevonását teszi hatékonyabbá. Minden település legalább a közsféra által jelen van az Akciócsoport tagságában, melyek képviselői leginkább ismerik településeik adottságait, illetve helyi szereplőit.

Azon helyi szereplők közül, akik leginkább aktívak és érdekeltek, illetve hatékonyan képviselni tudnak egy-egy csoportot a helyi fejlesztésben, 2015. november 19-én Tervezői Csoportot hozott létre az Egyesület Közgyűlése. A Tervezői Csoportban az újonnan csatlakozó települések is képviseltetik magukat.

Így az akcióterület mérete és a HACS szervezeti felépítése együttesen biztosítja a helyi lakosság bevonását a közös munkába, döntéshozásba, lehetővé téve a személyes interakciókat, ami nélkülözhetetlen az alulról építkező fejlesztési programhoz.

4. Az akcióterület fejlesztési szükségleteinek és lehetőségeinek elemzése

4.1 Helyzetfeltárás

Térszerkezeti adottságok

Az Észak-Kaposi Partnerek Vidékfejlesztési Egyesületet alkotó 33 település a Dél-Dunántúli Régióban, Somogy megyében, a kaposvári járásban található. A településcsoport – megyeszékhelytől – Kaposvártól és a Nagykanizsa-Dunaföldvár (61-es) főközlekedési úttól keleti és nyugati irányban, észak–déli irányban a Balatonlelle-Szigetvár (67-es) főközlekedési úttól helyezkedik el.

A Helyi Akciócsoport lakónépessége 23 690 fő, a településeink között két város található, Nagybjalm és Igal. A járásközpont (Kaposvár) nem tartozik az Egyesület illetékességi területéhez, azonban elérhetőségi és intézményi helyzetét tekintve kiemelt szerepet tölt be a térségben. A térség településhálózatát alkotó 33 település több mint felén - 17 településén - a lélekszám nem éri el az 550 főt. További 8 település az 550-900 fő népességnagyságú aprófalvak kategóriába tartozik. Az aprófalvak problémái a térségben határozottabban jelentkeznek, amelyek elsősorban a zsáktelepülések esetében jelenthetnek akadályt az infrastrukturális fejlesztések megvalósításában, a tömegközlekedés gazdaságos megszervezésében vagy az oktatás és szociális alapellátások tekintetében. A térség 33 településéből 12 zsáktelepülés, melyek átmenő forgalom híján „kiesnek” a megye vérkeringéséből, ráadásul az utak állapota is rossz, ezért a somogyi átlagnál is gyorsabban elöregszenek, lakosságuk folyamatosan csökken. Valamennyi település országos közúthálózaton megközelíthető. A helyi közösség települései munkaerő-piaci szempontból hanyatló térséget alkotnak. A települések számára a tömegközlekedés egyetlen módja a közúton lebonyolított személyszállítás. A vasúti összeköttetés csak a Kaposvár-Fonyód és Kaposvár-Siófok vasútvonal mellett fekvő települések számára biztosított, amely csupán 3 települést érint. A városoktól távol eső településeken a buszjáratok száma csekély (napi 4-7 járat) és a kis lélekszámú településeken személygépjárművek száma is alacsony. Tovább rontva ezzel az ott élők esélyeit a lakótelepülésükön kívüli munkalehetőségre. Csupán a Kaposvárhoz közeli települések rendelkeznek megfelelő közlekedési színvonallal. Az aprófalvas- illetve zsáktelepüléseken nagy problémát jelent ezeken kívül, az alapvető szolgáltatások hiánya (posta, élelmiszerbolt, internet hozzáférés), valamint a munkahelyek hiánya, hiszen sok esetben az egyetlen foglalkoztató az önkormányzat. Ezen problémák következményeként nagy az elvándorlás - főként a fiatalok, szakképzett munkaerő -, ezáltal jellemző az elöregedő népesség, és a képzetlen munkaerő jelenléte (többségében roma kisebbség).

Környezeti adottságok, kulturális erőforrások

A Dunántúli-dombság leginkább kiegyenlített éghajlatú területén, Kelet-Belső-Somogy és Dél-Külső-Somogy kistájak határán mérsékelten nedves vidékén terül el a térség. A térség vízrajzi viszonyai dombsági tájak jellegzetességeit hordozzák. A vízfolyások jórészt a Sió-Kapos vízgyűjtőjéhez tartoznak. Állóvizeinek döntő többsége mesterséges elgátolással kialakított halastó vagy tározó. Mesterséges tavaink a horgászturizmus szempontjából is jelentős szereppel bírhatnak. Az akcióterület nagy részét mező- és erdőgazdálkodásra hasznosítják.

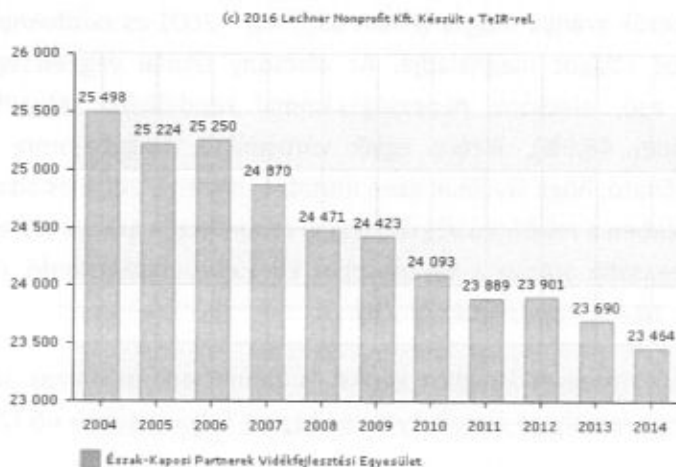
A térség jelentős táji-, természeti adottságokkal rendelkezik, hiszen településeink egy részét érinti a Boronka-melléki Tájvédelmi Körzet, valamint a Csombárd és Mezőcsokonya között húzódó Csombárdi rét Természetvédelmi Terület. Ezért különösen fontosnak tartjuk olyan képzések támogatását, melyek a természeti értékek védelmére, valamint a környezeti nevelésre és szemléletformálásra épülnek.

Épített környezetünk legfőbb értékeinek körét a műemléki védelemmel ellátott építmények alkotják. A természet nyújtotta értékek mellett a helyi és országos szintű védelemmel ellátott létesítmények is fontos szereppel bírnak egy település turisztikai vonzerejének meghatározásában. A térségben valamennyi településen - 3 település kivételével - található országos és/vagy helyi védelem alatt álló épület.

A HACS akcióterülete turisztikai értékeivel a megye jelentős térségének számít, melyet „Somogyi Kastélyok” völgyeként is emlegetnek. Kiemelkedő jelleggel bír az Alsóbogáton található Festetics-Inkey kastély, Felsőmocsoládon a Kacskovics- Bánó kastély, Hetesen a Somssich-kastély, Kaposújlakon a Szarkavár Somssich-kastély, Nagybajomban a Sárközy-kúria, Polányban a Babérliget-kúria, Várdán pedig a Szász-kúria. További jelentős turisztikai vonzerő a térségünkben az Európa legjobb fürdői közt is nyilvántartott Igali Gyógyfürdő, itt található – két településünket közvetlenül érintő - Magyarország leghosszabb mesterséges tava, a Deseda, valamint a Balaton közelsége is számos előnyt rejt magában a térség számára. Ezekon kívül túraútvonallal is rendelkezünk. Azonban a turizmushoz szükséges szolgáltatási ágak alacsony színvonala és száma, valamint a szabadidős lehetőségek hiánya is hátráltatják a térség turisztikai fejlődését, fejlesztését. Mindehhez társul egy alacsony szintű marketing tevékenység egy nem kiforrt térségi imázssal, mely általában helytelen kommunikációs és információs csatornák alkalmazása miatt nem jut el az elméleti, potenciális látogatókhoz. Ennek a hiánynak a megszüntetését célozza turisztikai infrastruktúra- és szolgáltatások fejlesztésére vonatkozó intézkedéseink.

Társadalom állapota

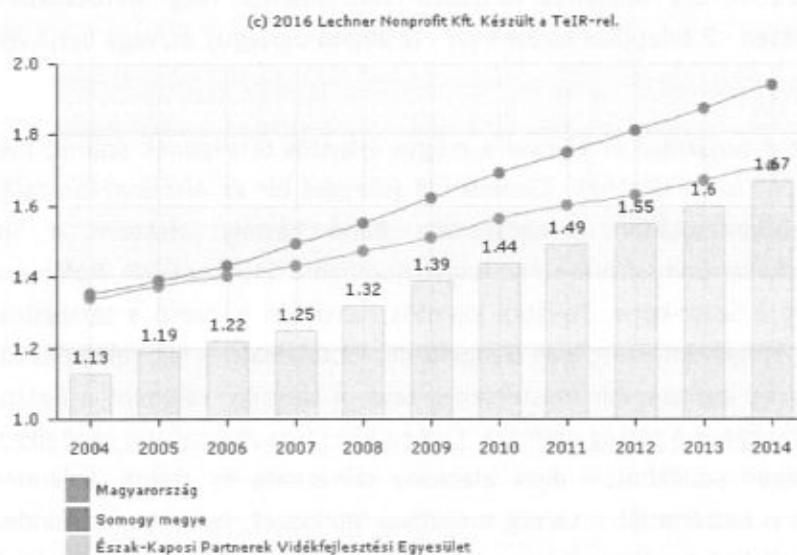
Az Egyesületet alkotó településcsoport területe 685,46 km², amely Somogy megye 6036 km²-es területének 11,35 %-át teszi ki. A térség településeinek több mint fele 550 fő lélekszám alatti. Az Észak-Kaposi Partnerek Vidékfejlesztési Egyesület térségének 33 települése a TeIR 2014-es adatai alapján 23 464 fő volt.



2. ábra: Lakónépesség

Az adatok 10 éves periódusban kerültek feltüntetésre, a szóban forgó intervallum alatt összességében 2 034 fővel csökkent a népesség. 2014 és 2015 között csupán kilenc településen (Bodrog, Gadács, Hetes, Igal, Nagybajom, Pálmajor, Polány, Várda, Zimány) gyarapodott valamelyest a helyi lakosság létszáma.

A településeken alacsony a 0-14 évesek aránya (14,1%), és magas a 60 év felettiéké (23,5%), így a térség életkorát tekintve az öregedési folyamat erősödése figyelhető meg.



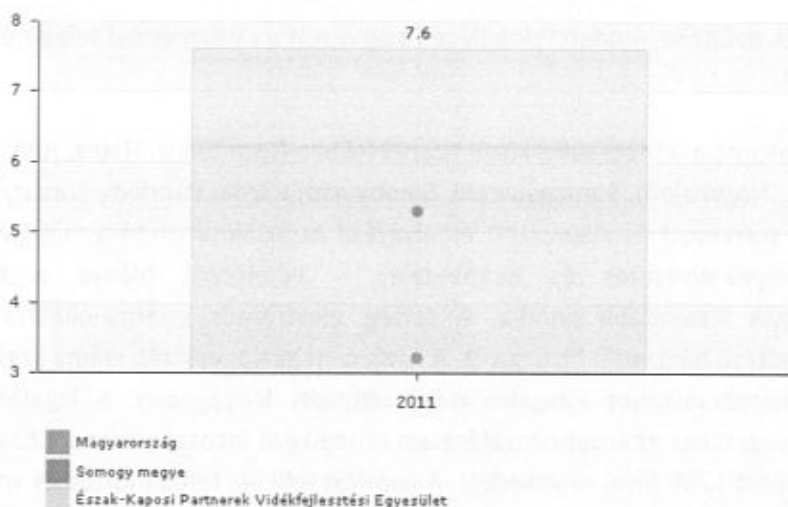
3. ábra: Öregségi mutató

A lakosságcsökkenésért a természetes népességszám fogyása (-7,6 ezrelék), valamint a vándorlási különbözet a felelős, amely 2013-ban -5,4 ezrelék volt, annak ellenére, hogy 2014-ben (-0,9 ezrelék) ez az érték emelkedésnek indult. A vándorlási folyamatokért leginkább a munkahelyek hiánya és az alacsony jövedelmi szint a felelős.

A lakosság helyben tartása érdekében nagy hangsúlyt fektetünk a HFS-ben a mikrovállalkozók támogatására, valamint fontos célkitűzés a térségi településekre való vonzás is, melyre a helyi erőforrásokra épülő fejlesztések szolgálhatnak megoldásul.

A lakosság iskolai végzettség szerinti összetételét figyelembe véve a legfeljebb 8. általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya magas (2014: 33,3 %) - 2001-es adatokhoz képest alig csökkent (33,5%) - az országos átlagot meghaladja. Az alacsony iskolai végzettségűek magas aránya a városoktól távolabb eső, alacsony népességszámmal rendelkező településekre jellemző (pl.: Pálmajor: 89,5%, Edde: 48,8%), illetve egyik városunkra, Nagybajomra (35,9%) is. Azonban összességében elmondható, hogy javulnak ezen mutatók, hiszen a 2001-es adatokhoz képest 2011-re a legnagyobb mértékben a felsőfokú végzettséggel rendelkezők aránya növekedett (5,4%-ról 9,2%-ra). A diplomások magasabb aránya a Kaposvárhoz közelebb elhelyezkedő, nagyobb településeken mutatható ki (Pl. Juta: 18,4%, Kaposújlak: 15,7%).

A térségben országos és megyei átlaghoz képest is kiemelkedően magas az etnikai kisebbséghez tartozó népesség aránya, amely az elmúlt évekhez képest folyamatosan nő (2001-ben 3%, 2011-ben már 7,6 %).



4. ábra: Etnikai kisebbséghez tartozó népesség aránya (%)

A roma nemzetiség a legtöbb településen integráltan él. Megállapítható, hogy a várostól távolabb eső, kisebb településeken a lakosság összetételét tekintve nagyobb arányban élnek a cigány nemzetiségiek (pl. Pálmajor: 91,9%, Edde: 37,2%, Újvárfalva: 22,1% - 2011-es népszámlálás alapján), mint a városhoz közeli falvakban. Fontos feladatot jelent - az esélyegyenlőség elősegítése érdekében - e csoportok felzárkóztatása. Ennek érdekében a HACS a pályázatok kiválasztása és értékelése során a kidolgozott pontozási szempontrendszer az esélyegyenlőséget szem előtt tartva előnyben részesíti a hátrányos helyzetű célcsoport érdekében vállalt projektelemeket és a célcsoport bevonását a megvalósítás során.

A 105/2015 (IV.23) Korm.rendelet alapján 14 településünk a társadalmi-gazdasági és infrastrukturális szempontból kedvezményezett, illetve a jelentős munkanélküliséggel sújtott települések közé tartozik (Alsóbogát, Ecseny, Edde, Felsőmocsolád, Kacsok, Nagybjajom, Osztopán, Pálmajor, Polány, Somodor, Somogyfajsz, Somogygeszti, Somogysárd, Újvárfalva). Ezeken a településeken jellemző az alacsony szintű foglalkoztatottság, illetve magas munkanélküliségi ráta, továbbá az inaktív népesség magas aránya. A társadalomban jelentkező negatív folyamatok egyre erőteljesebben mutatkoznak meg az életkörülmények változásában is. Ezekre a településekre jellemző a legfeljebb általános 8. osztályt végzettek, valamint cigány etnikai kisebbséghez tartozók magasabb száma, a munkahelyek hiánya, az elnéptelenedés. A hátrányos helyzetű rétegek (főként romák, mélyszegénységben élők) egyre nagyobb mértékű leszakadása figyelhető meg, alacsony számban vannak jelen a településeken a felzárkózásukat biztosító programok.

A háziiorvosi hálózat személyi és tárgyi feltételei adottak. A térség háziiorvosi hálózata átlagos kiépítettségű. A települések mintegy felében rendel háziorvos, a többiből pedig a szomszédos településre járnak a betegek, kórházi ellátás csupán Kaposváron érhető el.

A térség előregedése miatt az idősellátás, szociális otthonba helyezés kiemelt kérdés, amelynek megoldása nem kielégítő. A 33 település közül mindössze ötben (Hetes, Patalom, Somogyfajsz, Somogyjád, Várda) működik idősotthon. Óvoda a térség 15 településén található, általános iskolával pedig 13 település rendelkezik.

A kommunális hulladék gyűjtése minden településen szervezett és valamennyi település rendelkezik közüzemi vízhálózattal.

Közüzemi szennyvízcsatorna a 33 település közül tizenkettőben (Csombárd, Hetes, Juta, Magyaratád, Magyarreges, Mernye, Nagybajom, Somogyaszaló, Somogyjád, Várda, Patalom, Zimány) található. A szippantott szennyvíz szervezett és ellenőrzött elhelyezése és ártalmatlanítása minden településen megvalósul. A szennyvíz-elvezetés és iszapkezelés, - elhelyezés hiánya a térségben a környezetvédelem egyik legakutabb gondja. A térség elektromos energia-ellátása egységesen kiépített, azonos kapacitású hálózattal biztosított. A háztartási gázfogyasztók száma száz lakásra 58,2 fő, mely 10 éves időintervallumot vizsgálva nem változott lényegesen. A legalább 30 Mbps sávszélességre képes vezetékes internet-hozzáféréssel rendelkező lakosság száma 6234,9 fő, mely a 2011-es adatokhoz képest 1289 fővel növekedett. A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül 20,9 %, amely a 2001-es adatokhoz képest csökkenést mutat (38,2%). Ezen mutató aránya a kedvezményezett településeken jóval magasabb (pl: Újvárfalva: 59,8%, Felsőmocsolád: 50,3%, Polány: 43,5%).

A térségben valamennyi település rendelkezik közösségi színtérrel, művelődési házzal, faluházzal, közösségi házzal, némely településen azonban a mérete, felszereltsége, állaga miatt nem alkalmas a közösségi együttlét funkciója betöltésére. Az akcióterület településein leginkább a szabadtéri programok, rendezvények iránti igény mutatható ki. A térség minden településén legalább egy rendezvény van, amely erősíti a helyi azonosságtudatot, a lakosság kötődését. Településeinken számos hagyományörző csoport tevékenykedik, akik hozzájárulnak a kulturális élet színesítéséhez. A térség településeinek életében fontos szerepet töltenek be a civil szervezetek, melyek különböző célok mentén szerveződnek, összesen 189 db nonprofit szervezet található az akcióterületen, melyek közül 20% alapítványi formában, 80%-a társas nonprofit szervezetként - leginkább egyesületi formában - működik. Az alapítványok jelentős hányada az oktatás, a kultúra, illetve a szociális ellátás területén működik. A társas nonprofit szervezetek a szabadidő, a sport és a szakmai érdekképviseletek területeihez köthető tevékenységet fejtenek ki. A térségi nonprofit szektor bevételeinek két legfontosabb forrását az államtól (központi költségvetésből, megyei és helyi önkormányzatoktól kapott támogatás), az alaptevékenységgel összefüggő bevétel (kisebb részben tagdíj, zömmel térítési és árbevétel) adja, ennek ellenére működtetésükhöz kevés pénzügyi erőforrás áll rendelkezésre. A civil szervezetek tevékenységük révén, a térség hagyományainak felelevenítésén túl, a helyi közösségben fellelhető természeti, kulturális örökségek megőrzésében, turisztikai kínálat bővítésével, nagy szereppel bírnak.

Gazdaság helyzete

A térség foglalkoztatásának centruma főleg Kaposvár. A környező települések lakosságának többségénél a megélhetési forrást ma is a megyeszékhely munkahelyei jelentik, a legnagyobb létszámot a szolgáltató szektor (kereskedelem, vendéglátás, oktatás, egészségügy, szállítás, távközlés, közigazgatás stb.) foglalkoztatja. A foglalkoztatás feltételei között ebben a térségben érzékelhető legjobban egyes munkakörökben – *döntően műszaki jellegűekben* – a szakképzett munkaerő hiánya.

A települések egy részében helyben is van munkalehetőség (mezőgazdaság, erdőszet, élelmiszeripari üzem, önkormányzat), bár ez csak egy szűkebb rétegnek elegendő.

Általánosságban elmondható, hogy a Kaposvár agglomerációjához közeli települések egyértelműen érzik a város közelségének kedvező hatásait pl.: jobb bejárési lehetőséggel bírnak.

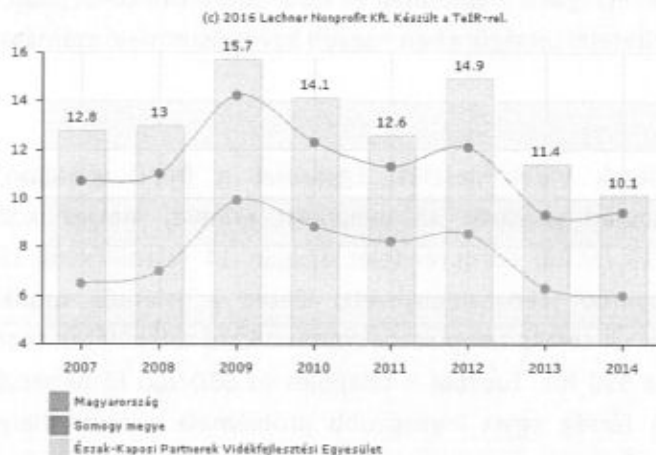
A 15-64 éves korosztályban a foglalkoztatottak aránya a 2011-es adatok alapján mindössze 49,1%, ami elmarad az országos (57,9%) és megyei (52,9%) átlagtól. A Foglalkozások Egységes Osztályozási Rendszere alapján az aktív korú munkavállalók 31,7 %-a szakképzést nem igénylő, alacsony presztízsű foglalkozást űz – *jelentősen meghaladja a megyei és országos szintet* -, ami egyértelműen az alacsony iskolázottságra vezethető vissza.

Lefedettségi területeink között két kisváros található, Nagybjom 3288 fővel (KSH helységnévtár 2015) és Igal 1305 fővel (KSH helységnévtár 2015). Nagybjom jelentős munkanélküliséggel sújtott települések közé tartozik, csak az alapvető szolgáltatásokat képes nyújtani a saját és a környékbeli települések lakosságának, a város kereskedelmi- szolgáltatási központi szerepköre gyenge. A városban található ruhagyárba a szomszédos településekről sokan járnak be dolgozni, a településről pedig a szomszédos Böhönyére, illetve Kaposvárra *(a 15-65 éves népességén belül a foglalkoztatottak aránya csupán 45,1% (TEIR 2011), ebből 33,7%-uk naponta ingázik)*.

Igal vonzáskörzetébe alapvetően a keleti mikro térségéhez tartozó települések tartoznak. A település intézményi hálózati szempontból is fontos szerepet tölt be, hisz mind oktatási, mind pedig egészségügyi és szociális szempontból is meghatározó fontosságú szervezetek üzemeltetését látja el. A térség külső vonzáskörzetét az idegenforgalom határozza meg. A gyógyfürdő jelentős szerepet tölt be Igal életében, ahol évente több mint százezer fordulnak meg, s a turizmus a kezdetektől munkát ad a helybelieknek, akik közül sokak megélhetését jelenti az üdültetés. Azonban a foglalkoztatás tekintetében nem képes kielégíteni a jelentkező igényeket, aminek köszönhetően a településen is elindultak a negatív demográfiai folyamatok, melynek legegységesebb mutatója a lakosság ingázása, kisebb mértékben az elvándorlás.

A munkavállalás érdekében a foglalkoztatottak több mint fele ingázik (60,1%), ezért a jövőben pozitív hatással lenne a terület népességére, hogyha a helyben foglalkoztatottság lehetősége biztosítva lenne.

A térség legnagyobb problémája, a magas munkanélküliség (10,1%), melynek oka a helyi szintű munkaerő-piaci kereslet és kínálat egyensúlyának megbomlására vezethető vissza. A tartós munkanélküliek aránya 46,4%.



5. ábra: Munkanélküliségi ráta

Az Észak-Kaposi Partnerek Vidékfejlesztési Egyesület által határolt terület vállalkozásainak szerkezetét vizsgálva elmondható, hogy az országos tendenciáknak megfelelően a működő egyéni vállalkozások nagy száma (578 db) jellemző. A térséget nézve a működő egyéni vállalkozások száma Nagybajom városban, Juta és Somogyjád községben a legmagasabb. A térségben reprezentálódott magas egyéni vállalkozói arány utal az alacsony gazdasági potenciálra. Ez összefügghet a tőkehiánnyal is, de a szűkös, sőt sokszor teljesen hiányzó munkahely kínálat miatt talán e településcsoportban kényszerülnek leggyakrabban arra, hogy saját megélhetésükről önfoglalkoztató vállalkozás alapításával indított tevékenység révén gondoskodjanak. A Helyi Akciócsoport területén meghatározó a regisztrált őstermelők száma (összesen 1.181 fő). A térségben működő társas vállalkozások száma csekélyebb (327 db) az egyéni vállalkozásoknál, megfigyelhető, hogy a városokban - Nagybajomban és Igalban – a legmagasabb ezek száma.

A térségben a vállalkozások száma alapján két területnek van nagyobb súlya az ország megyéinek átlagánál: a kedvező adottságokkal rendelkező mezőgazdaság, vad-, erdőgazdálkodásnak és a szolgáltatási szektoron belül a vendéglátásnak. A szálláshely-szolgáltatás az átlagnál kisebb potenciállal reprezentálódik a vállalkozások számában. A kereskedelmi szálláshelyek száma 2013-ban 551 db volt, aminek 2,9%-a falusi szálláshely. A helyi fejlesztési koncepció kidolgozásánál a vállalkozásfejlesztés megfogalmazását az egyéni vállalkozások és az 50 főnél többet foglalkoztató vállalkozások közötti mikro- és kisvállalkozói kör hiánya indokolja döntően. A vállalkozásfejlesztés központi elemei a piacfeltárássra és bővítésére, valamint a vállalkozások közötti szinergikus kapcsolatok erősítésére irányulnak. A hátrányos helyzetű településeken aktívan működő vállalkozások kiemelt támogatásának és új vállalkozások indításának is alapfeltétele a kereslet bővülése. Ehhez, valamint a 33 település adta közösség életminőségének javulásához kapcsol a stratégia megoldást.

Térségünkben, Ráksiban található helyi termelői piac, - amely tavasztól minden szombaton nyitva van egészen karácsonyig - ahova a helyi és környékbeli őstermelők, önkormányzatok kertészeteinek termékei kerülnek értékesítésre. Fontosnak tartjuk az őstermelők, egyéni vállalkozók támogatását, az általuk megtermelt termékek feldolgozását elősegítő fejlesztéseket, valamint a REL alprogramba történő csatlakozás feltételeinek megteremtését, hiszen térségünkben a helyi termék értékesítés rendszere nem megfelelően kiépített, hiányzik a minősítési rendszer, valamint egy egységes védjegy kialakítása. Kaposvár rendelkezik helyi termékvédjeggyel (Kaposvár Kincse) és helyi termékek boltjával, ezen védjegy a térségben megtermelt és előállított termékeket jelöli, azonban e védjegyhez történő „csatlakozás” feltételei térségünkben nagyon kevés őstermelő számára biztosított.

Összegzés

Az Észak-Kaposi Partnerek Vidékfejlesztési Egyesület a Dél-Dunántúlon, Somogy megyében helyezkedik el, a kaposvári járásban 33 települést érintve, melyek közül kettő város (Igal, Nagybajom). A 105/2015 (IV.23) Korm.rendelet alapján 14 településünk társadalmi-gazdasági és infrastrukturális szempontból kedvezményezett, illetve a jelentős munkanélküliséggel sújtott települések közé tartozik. A térség településhálózatát alkotó települések több mint felén (17 db) a lélekszám nem éri el az 550 főt. További 8 település az 550-900 fő népességnagyságú aprófalvak kategóriába tartozik. A térség egyik legnagyobb problémája a munkahelyek hiánya, a legtöbb településen az egyetlen foglalkoztató az önkormányzat, így a lakosság többségénél a megélhetési forrást ma is a megyeszékhely munkahelyei jelentik. Jellemző a mikrovállalkozások magas száma,

ugyanakkor többségük önfoglalkoztató, tőkehiányos. A térségre jellemző továbbá a fiatalok és a szakképzett munkaerő elvándorlása, a demográfiai trendek romlása. A HACS akcióterülete turisztikai értékeivel a megye jelentős térségének számít, jellemző a turisztikai erőforrások magas száma. A térség településeinek közösségi életében fontos szerepet töltenek be a helyi civil- egyházi szervezetek és az önkormányzatok.

4.2 A 2007-2013-as HVS megvalósulásának összegző értékelése, következtetések

20

A 2007-2013-as LEADER Program révén a térségben új típusú együttműködés alakult ki, amely közös gondolkodáson és cselekvésen alapszik, kidolgozásra került a HACS működési területének Helyi Vidékfejlesztési Stratégiája (HVS), amely fő célkitűzései a térség gazdaságának és helyi turizmus ágazatának fejlesztése, az életminőség javítás, közösségi fejlesztés voltak.

A HVS a térség gazdaság fejlesztését a III. tengely Mikroállalkozások létrehozása és fejlesztése, valamint a Turisztikai tevékenységek ösztönzése jogcímekre allokált jelentős mértékű (I. körben pl.: az összes forrás mintegy 91,9%-a) forrással és a IV. tengely keretében meghirdetett telephely, üzem építésének, kialakításának, felújításának, fejlesztésének; tevékenység végzését, illetve versenyképességet javító eszközök, gépek vásárlásának és beépítésének; valamint helyi termékek és jövedelemtermelő turisztikai célú fejlesztések támogatásával ösztönözte.

A HACS a programozási időszak során a 45%-os gazdaságfejlesztési arányt szem előtt tartva tervezte a források allokálását, melynek eredményeképpen:

- a III. tengelyen a rendelkezésre álló források 73%-át fordítottuk gazdaságfejlesztésre
- a IV. tengelyen a források 53%-a szolgálta a gazdaságfejlesztést

A III. tengely esetében TK1 és TK2 körből kerültek ki meghiúsult projektek (11 db), melynek legfőbb oka az előfinanszírozás nehézségei voltak. A TK3 és TK4 körben a támogatott projektek megvalósításának aránya 100%-os.

Az I. körben, központi kiírású mikroállalkozás létrehozása jogcím keretében két nyertes pályázat, összesen több, mint 100 M Ft értékben nem került megvalósításra, amely a HACS rendelkezésre álló teljes körű forrásfelhasználását akadályozta meg, mivel ezen, 2009-ben lekötött fejlesztési forrásokat a 2014. évben a III. tengely utolsó körének pályázati benyújtási időszakában kapta vissza a HACS, mint felszabaduló forrás, így ezzel azt megelőzően tervezni nem tudott. A megvalósítás meghiúsulásának oka mindkét esetben - melyet negatív tapasztalatként élt meg a HACS -, a pályázó szervezetek szabályszerűtlen működésében rejlett, ebből okulva a IV. tengely esetében olyan jogosultsági kritérium meghatározása mellett döntött az Akciócsoport, hogy csak azon szervezetek jogosultak pályázat benyújtására, melyek legalább a benyújtási időszakot megelőzően már „x” ideje székhellyel és/vagy telephellyel rendelkeztek a HACS területén. Ezt a jogosultsági kritériumot a HACS a 2014-2020-as időszakban is alkalmazni kívánja, így biztosítva azt, hogy ténylegesen olyan szervezetek részesüljenek támogatásban, amelyek célja, hogy helyben, a vidéki térségünk fejlődését szolgálják a megvalósított projektjeik révén.

A térségünkben a működő vállalkozások szinte kizárólag mikroállalkozások, melyekre jellemző a tőkehiány, alapvetően az önfoglalkoztatás fenntartását alapozták meg a megvalósult fejlesztések, továbbá tevékenységük hatékonyságának fejlesztését, de munkahelyteremtő beruházások is

megvalósultak, így többek között egy épületasztalos üzem kialakítása, amely 2 fő hátrányos helyzetű munkavállalót foglalkoztat egy 239 lélekszámú kistelepeülésen.

A támogatott gazdasági szereplők helyi gazdaságban betöltött szerepe még nem bír jelentős húzóerővel, így ezen szféra további támogatása szükséges a 2014-2020-as időszakban.

A mikrovállalkozások részéről minden évben számos újabb megkeresés, illetve fejlesztési igény érkezett a HACS-hoz, így a IV. tengely LEADER (II. és III. kör) keretében a helyi szükségletekre válaszol, tevékenységük hatékonysága és versenyképességük fokozása céljából hirdettünk meg intézkedéseket.

IV. tengely LEADER keretében megvalósuló gazdaságfejlesztési célú projekt volt többek között helyi termékek feldolgozására és tárolására alkalmas infrastruktúra kialakítása; őstermelők helyi termék előállításához kapcsolódó fejlesztései; mikrovállalkozások tevékenységéhez kapcsolódó beruházások, eszköz- gépbeszerzések; jövedelemtermelő turisztikai fejlesztések.

A HACS területén a legfőbb foglalkoztatók az önkormányzatok, így elengedhetetlen a helyi gazdasági szereplők további erősítése, fejlesztéseik támogatása, így az önfoglalkoztatás feltételeinek javítása, legalább a munkahelymegtartás céljából, illetve a mikrovállalkozások versenyképességének javítására irányuló fejlesztések megvalósítása, amely a későbbiekben akár új munkahelyek létesítését alapozza meg, továbbá induló mikrovállalkozások létrehozása. Mindezek érdekében a HACS a rendelkezésre álló forrása legalább 50%-os mértékű allokálását tervezi gazdaságfejlesztésre.

Az elmúlt időszak tapasztalatai (gazdasági szereplők pályázói aktivitásának erősödése, nyertes pályázataik növekvő száma, sikeresen megvalósult fejlesztéseik, újabb fejlesztési törekvések stb.) alapján a 2014-2020-as időszakban továbbra is támogatni kívánjuk az induló/működő vállalkozások fejlesztését. A 2007-2013-as időszakhoz viszonyított csökkenő források ellenére hasonló feltételekkel és igényelhető maximális támogatási összeggel tervezzük a mikrovállalkozások megerősítésére, indulók támogatására irányuló intézkedések meghirdetését, így hozzájárulva, hogy később más operatív program (GINOP) kedvezményezettjei lehessenek. A tőkeerősebb vállalkozások esetleges támogatása esetében figyelembe vesszük a LEADER programokon kívüli fejlesztési lehetőségeket is.

A IV. tengely I. körében alapvetően a közösségi célú fejlesztések preferálódtak, így a nyertes pályázók önkormányzatok és civil szervezetek voltak.

A közösségi fejlesztés és életminőség javítás fő célkitűzés magában foglalta a közösségépítő rendezvények, táborok, a közösségépítés külső helyszínei és kiszolgáló egységei kialakításának és a tárgyi feltételei biztosításának, a helyi kulturális és építészeti értékek megőrzésének, a településkép javításának, a helyben nyújtott szolgáltatások fejlesztésének támogatását. A térség lakóinak információ ellátottsága növelésével, a civilszervezetek felszereltségének javításával, az együttműködés erősítésével a helyben maradást, a helyi kötődés felerősítését értük el.

A LEADER program támogatásai révén, új ötleteken alapuló, helyi erőforrásokra alapozott innovatív jellegű projektek születhettek pl.:

LEADER Térségi Fejlesztő, Szolgáltató Központ és Virtuális Adatbázis Program (marketing, termékbemutató, képző- és rendezvényközpont, közhasznú térségi portállal);

Tematikus tanösvény kialakítása (adott település kulturális és természeti értékeinek komplex és élményszerű bemutatása);

„Házhoz menő” képzéssorozatok (előzetes igényfelmérések alapján „testreszabott” képzések, amelyek többek között a munka világába való visszatérésre készítettek fel, hozzájárultak a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok foglalkoztatási esélyegyenlőségének javításához, készség-, képességfejlesztéséhez), Életmódház (helyszínt biztosít a hátrányos helyzetű vagy önhibáján kívül bajba került családok képzéséhez, gyakorlati oktatás lebonyolításához).

A közösségi célú fejlesztéseket a 2014-2020-as időszakban továbbra is támogatni kívánjuk, hiszen a vidéki térségekben az egyik legfőbb erő a közös hagyományok, az összetartozás, a helyi identitástudat érzése, illetve maga a közösség.

Az intézkedések sikerét alapvetően az alapozta meg, hogy a ténylegesen helyben megfogalmazott szükségletek kielégítésére nyújtottak adekvát megoldást, és olyan igényelhető támogatási összegek, jogosultsági kritériumok, kötelezettségvállalások kerültek meghatározásra, melyek alapvetően biztosították, hogy adott jogosult ügyfél biztonssággal tudjon pályázni és hozzájutni olyan mértékű forráshoz, amely a tevékenységének fenntartását, fejlesztését segítette elő és amely a későbbiekben egy nagyobb léptékű fejlesztés megvalósítását alapozza meg.

Településeinken számos sport-és szabadidős, kulturális és hagyományörző tevékenységű szervezetek működnek, melyek aktivitása társadalmi szempontból jelentős. Részükre a LEADER források egészen 2009-től nélkülözhetetlen segítséget nyújtottak működésben, munkájuk ellátásában, ezért a 2014-2020-as időszakban is célunk az ilyen jellegű munkát végző szervezetek további támogatása, az elért eredmények megőrzése.

A IV. tengely LEADER esetében a 2007-2013-as időszak illetékességi területét alkotó mind a 24, a III. tengely esetében pedig 21 település részesült támogatásban.

A HACS a 2007-2013-as időszakban két térség közötti együttműködés projekt megvalósításában vett részt, ugyanakkor a tagi szervezetei és a helyi vidéki szereplők számára kevésbé vált ismerté ezen fejlesztési és kapcsolatépítési, illetve együttműködési lehetőség, így a 2014-2020-as időszakban még nagyobb figyelmet kívánunk fordítani a térség közötti és nemzetközi együttműködések kialakítására, azok előnyeinek és lehetőségeinek megismertetésére a tagsággal, a közös projektek generálására.

Az egyik legfontosabb alappillér továbbra is az integrált megközelítés, a vidéki térségünk fejlesztésére irányuló tevékenységek közötti kapcsolat, a projektek egymásra építése, összekapcsolása, mely fontosságának - nagyobb mértékű hatás, fejlődés - felismerése fokozatosan erősödik, ennek ösztönzésére továbbra is kiemelt figyelmet fordít a HACS a 2014-2020-as programozási időszakban.

A HACS célja a térségben, a LEADER Közösségben rejlő lehetőségek további kibontása, a tagság/helyi partnerség aktivitásának fejlesztése, mobilizálása a HFS céljainak megvalósítása érdekében. Legfontosabb feladatai – a korábbi pályázati ügyintézés kikerülése után -, amelyre kiemelt hangsúlyt kíván helyezni, az a rendszeres tájékoztatási és információs tevékenység ellátása, projektek generálása, pályázati tanácsadás biztosítása, projektek nyomon követése a fenntartási időszak végéig, monitoring és értékelési tevékenység ellátása, visszacsatolás.

A 2007-2013-as időszak tapasztalatai alapján a partnerségi munkában a vállalkozói aktivitás fejlesztése szükséges, valamint innovatív jelleggel az eltérő szférákban tevékenykedő helyi szereplők szélesebb körű és tartalmú együttműködése kialakításának segítése.

4.3 A HFS-t érintő tervezési előzmények, programok, szolgáltatások

1. **Külső koherencia, kiegészítő jelleg:** Az Észak-Kaposi Partnerek Vidékfejlesztési Egyesület a HFS készítése során a helyi szereplők elképzeléseihez igazodva vizsgálta a 2014-2020-as Operatív Programok (OP) beavatkozási területeit. A HFS tervezett intézkedései több területen is hozzájárulnak más OP-k céljainak megvalósításához, segítve a helyi szereplők forráshoz jutását a LEADER forrásból eszközölt fejlesztéseket követően.

Az alábbi Operatív Programok tekintetében található kapcsolódási pontok:

- o Vidékfejlesztési Program (VP)
- o Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program (GINOP)
- o Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP)
- o Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program (EFOP)
- o Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program (KEHOP)

Vidékfejlesztési Program (VP) kapcsolódási pontjai:

- *Mezőgazdasági termelés és élelmiszer feldolgozás:* A HFS szempontjából a "Mezőgazdasági termékek feldolgozásának fejlesztése" (4.2.1.), a "Minőségrendszerhez történő csatlakozás" (3.1.1.), valamint a "Termelői csoportok létrehozása" (9.1.1.) intézkedések jelentenek releváns kapcsolódási pontokat.
- *Vidéki térségek fejlesztése:* A helyi gazdaságfejlesztés és a helyi infrastruktúra- és szolgáltatásfejlesztés tekintetében a következő intézkedések keretében fontos a projektek generálása és megvalósításuk ösztönzése, amelyek fő pillérek lehetnek a HFS LEADER intézkedéseiben: „Mezőgazdasági kisüzemek fejlesztése (6.3.1.)”, a „Nem mezőgazdasági tevékenységek elindítása (6.2.1.)”, a „Nem mezőgazdasági tevékenységek fejlesztése (6.4.1.)”, a „Kis gazdasági szereplők együttműködései (16.3.1.)”, a „Kisméretű infrastruktúrák fejlesztése a vidéki térségekben (7.2.1.)”, valamint az „Alapvető szolgáltatások fejlesztése a vidéki térségeken (7.4.1.)”.
- *Fiatal Gazda:* HFS-ünkben kiemelt célként szerepel a fiatalok megtartása, letelepedésük segítése, a „Fiatal gazdák induló támogatása (6.1.1)” intézkedéshez több specifikus célunk is szorosan kapcsolódik.
- *Rövid ellátási lánc:* a „Helyi termék előállítás és értékesítés fejlesztése” specifikus célunk hozzájárul a helyi termelők tevékenységének fejlesztéséhez, mellyel a későbbiek során lehetőségük nyílik a REL alprogramba történő csatlakozáshoz.
- *Mezőgazdasági üzemek összeteljesítményének és fenntarthatóságának javítása:* a térség jelentős mezőgazdasági potenciálját alapul véve a HFS támogatja a kisméretű gazdaságok létrehozását, illetve a meglévők fejlesztését, ezáltal kapcsolódik a VP 4.1 alintézkedéséhez.

Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program (GINOP) kapcsolódási pontjai:

A GINOP kiemelten kezeli a feldolgozóipart, exportképes ipari termelést, a turisztikai fejlesztések területén pedig a nagyobb országos jelentőségű turisztikai attrakciók létrehozását. Térségünkben támogatjuk a mikrovállalkozások versenyképességének fejlesztését, növekedésük elősegítését. LEADER forrásból a turisztikai kínálatnak csupán a kisebb léptékű fejlesztései támogathatóak, amelyekkel hatékonyan lehet segíteni a rácsatlakozást a régiós és országos lehetőségekre. Az alábbi intézkedésekben van kapcsolódási pont a HFS-ben:

- o *Mikro-, kis- és középvállalkozások termelési kapacitásainak bővítése (1.2.1.)*
- o *Mikro-, kis- és középvállalkozások kapacitásbővítő beruházásainak támogatása (1.2.2.)*
- o *Mikro-, kis- és középvállalkozások piaci megjelenésének támogatása (1.3.1.)*
- o *Nemzeti Kastély- és Várprogram turisztikai célú fejlesztéseinek támogatása (7.1.1)*

Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) kapcsolódási pontjai (5.1.1. és 5.1.2.):

- o *Térségi gazdasági környezet fejlesztése a foglalkoztatás elősegítésére*
- o *Vállalkozásbarát, népességmegtartó településfejlesztés*

Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program (EFOP) kapcsolódási pontjai:

- o *Ifjúsági Programok Támogatása (1.2.2)*
- o *Tartós szegénységben élők, romák felzárkózásának, periférikus élethelyzetek felszámolásának segítése (1.6)*
- o *Az egymást erősítő, elmaradottságot konzerváló területi folyamatok megtörése (1.7)*
- o *Tanoda programok támogatása (3.3.1)*

Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program (KEHOP) kapcsolódási pontjai:

- o *Környezeti és természeti értékek megőrzése, bemutatása és fejlesztése*
- o *Fenntartható termelési, fogyasztási szokások és életmód tudatosításának programjai*

2. A HFS tartalmát befolyásoló fejlesztési prioritások, beavatkozási területek:

A Helyi Fejlesztési Stratégiánk kiegészíti, illetve illeszkedik a Somogy megyei területfejlesztési koncepcióban, valamint a Somogy megye integrált területi programban megfogalmazott prioritásokhoz. Térségi szereplőink számára biztosítja a belépési küszöb eléréséhez szükséges feltételeket. A HFS tartalmának kialakításakor az alábbi megyei dokumentumokat vettük figyelembe:

➤ Somogy megyei területfejlesztési koncepció prioritásai:

- o Az agrár- és erdészeti termelési láncok szereplőinek megerősítése és a helyi termelésen alapuló önfenntartó szociális gazdaság feltételeinek megteremtése

- A HFS támogatja a helyi termék előállítás és REL-hez való csatlakozás elősegítését, mellyel kapcsolódik a prioritás 1.2 „A somogyi termékek piacra jutását segítő szervezetek támogatása” intézkedéshez, továbbá
 - A HFS támogatja a helyi mikrovállalkozások versenyképességének fokozását, így a vállalkozói ismeretek bővítése, a kapcsolatépítés, valamint a hálózatosodás támogatása is beépítésre került. A Kaposvári Egyetem közelsége az innováció területén rejt magában együttműködési/tanulási lehetőségeket. Ezáltal az 1.3 „Regionális együttműködés támogatása” és 1.4 „Tudástranszfer és az innováció előmozdítása a mezőgazdaságban” intézkedésekhez is kapcsolódik.
- o Somogyi vállalkozások versenyképességének növelése az ipari- és szolgáltató szektorban
 - A HFS ösztönzi a mikrovállalkozások fejlesztését és új vállalkozások létrehozását a szükséges technológia kialakításának támogatásával, ezáltal kapcsolódik a 2.1 „Üzleti infrastruktúra fejlesztése és foglalkoztatás-bővítő programok támogatása” intézkedéshez.
 - o Somogy megye turisztikai potenciáljának erősítése
 - A HFS ösztönzi a természeti-, épített- és kulturális örökségek, hagyományok erőforrásként történő hasznosítását a turizmus ágazat fejlesztésében, így támogat minden ehhez kapcsolódó fejlesztést, ezáltal kapcsolódva a 3.1 „Területi fókuszú komplex turisztikai termékek innovatív fejlesztése” és a 3.2 „Minőségi turisztikai szolgáltatás- és vendéglátás fejlesztés” intézkedésekhez.
 - o A helyi közösségek megerősödését és a helyi értékek megőrzését szolgáló fejlesztések támogatása
 - A HFS ösztönzi a szellemi és vidéki közösségi élet fejlesztését, ismeretanyag átadását szolgáló programok, helyi értékeket (pl. helyi termék, hagyományok, kultúra) bemutató közösségi kezdeményezések kialakítását; továbbá támogatja a társadalmi felzárkózást, befogadást szolgáló közösségi programok létrehozását, így kapcsolódva 6.4 „A társadalmi, szociális kohézió erősítését szolgáló közösségépítő programok megvalósítása” intézkedéshez, továbbá
 - A HFS támogatja az élőhely és tájkarbantartáshoz szükséges eszközkapacitások létrehozását, helyi ökológiai szolgálatok kialakítását, természet- és környezetvédelemhez kapcsolódó képzések megvalósítását, ezáltal kapcsolódva a 6.3 „a kulturális és természeti örökség védelmét és a helyi identitás erősítését szolgáló fejlesztések támogatása” intézkedéshez.
 - o Térségi jelentőségű szolgáltatások és infrastrukturális rendszerek fejlesztése, valamint településfejlesztés
 - A HFS támogatja a helyi természeti és épített értékek védelmét szolgáló fejlesztéseket, továbbá az e célokat szolgáló épületek, építmények felújítását a

fenntartható közösségi és /vagy gazdasági hasznosításuk érdekében, így kapcsolódva a 7.4 „Kisléptékű, pontszerű településfejlesztés jellemzően vidéki térségekben” intézkedéshez.

A Helyi Fejlesztési Stratégia a fentiek szerint Somogy megye alábbi specifikus illetve területi céljaihoz kapcsolódik:

- A piaci igényekre választ adó vállalkozói szektor megerősítése, a K+F+I folyamatok ösztönzése
- Közösségfejlesztés és a hátrányos helyzetű népességcsoportok társadalmi integrációjának elősegítése
- Az infrastrukturális elemek fejlesztése, kiépítése, a szolgáltatási intézményrendszer megerősítése
- Vidéki térségekben lakók életminőségének javítása, területi különbségek mérséklése
- Kaposvár centrum szerepének erősítése, vonzáskörzetének fejlesztése

3. A HFS tartalmát befolyásoló, a térség gazdasági és környezeti fejlődését és a befogadást támogató programok, szolgáltatások:

A kaposvári kistérség területét jelenleg egy TDM, a Kaposvár és Zselic vidéke Egyesület tevékenysége érinti, amely alapvetően a Zselic tájegység településeinek turizmusát támogatja. Ugyanakkor Kaposvár Megyei Jogú Város Turizmusfejlesztési Konceptiója 2014-2020 az Akciócsoport illetékességi területén lévő turisztikai szolgáltatásokra is épít, mint az alsóbogáti „Somogyi Kastélyok Völgye Kúl-Túra”, amely a kastélyok, mint látnivalók összekapcsolásához remek lehetőséget nyújt, továbbá az Igal Gyógyfürdő, melynek az egészségturizmusban van szerepe. A HACS a működési területén a TDM szervezet által nyújtott szolgáltatások (pl.: fejlesztési források felkutatása; kapcsolattartás turizmusban érdekelt szereplőkkel, térségi marketing kialakításának támogatása stb.) biztosítására törekszik.

Az Akciócsoport településeinek jelentős része alkalmas, hogy bekapcsolódjon a *Bejárható Magyarország Programba*, a gerinc-túraútvonalak a HACS területét nem érintik, ugyanakkor az öt jármód közül legalább egy a települések többségén megjelenik. A keretprogram egyik fontos célja az úgynevezett attrakciófejlesztés, amely alatt a tematikus túraútvonalak fejlesztése és népszerűsítése értendő, így többek között a kastélytúrák, amely alapjául szolgálhat a térségben a fent említett alsóbogáti „Somogyi Kastélyok Völgye Kúl-Túra” fejlesztés. A túrák célja megismerni a somogyi „kastélyos völgyet”. Az Akciócsoport a lehetséges turistaútvonalak felmérésében, kijelölésében, valamint a turizmushoz kapcsolódó szolgáltatások fejlesztésének támogatásában kíván részt venni.

A HACS illetékességi területét *zarándokút* nem érinti. Az Akciócsoport településein *Biztos Kezdet Program* nem volt, ugyanakkor a térségben (Pálmajor) az EFOP *Gyerekesély* program keretében *Közösségi Szolgáltatóház* működik. A projekt célja a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és családjaik felzárkózási esélyének növelése. Az esélyegyenlőség biztosításához kapcsolódva az Akciócsoport az EFOP 1.7 intézkedésének keretében támogatni kívánja a társadalmi felzárkózást, befogadást szolgáló közösségi programok létrehozását.

Az Akciócsoport illetékességi területén *Natúrpark*, illetve - kezdeményezés nincs.

A HACS térségét a Duna-Dráva *Nemzeti Park* Igazgatóságához tartozó, mintegy 50 ha-os - Belső-Somogy keleti peremén található Mezőcsokonya és Csombárd községek közötti – Csombárdi rét Természetvédelmi Terület érinti. A HACS térségében tájvédelmi körzet nem található, de közvetlen határában (Somogyfajsz, Nagybajom) a Boronka-melléki Tájvédelmi Körzet húzódik. A HACS a HFS keretein belül támogatja a természet- és környezetvédelemhez kapcsolódó képzések megvalósítását, továbbá az élőhely és tájkarbantartáshoz szükséges eszközkapacitások létrehozását, helyi ökológiai szolgálatok kialakítását, természetvédelmi szervezetek tevékenységét.

Az Akciócsoport települései korábban is részt vettek a kistérségi *Foglalkoztatási Paktumok* szerveződésében, melynek célja, hogy a foglalkoztatás növekedésével javuljon a térségben élő emberek életszínvonala, szociális biztonsága. Somogy Megye Területfejlesztési Programjában (2014-2020) is szerepel a foglalkoztatás növelését célzó megyei és helyi foglalkoztatási együttműködések támogatása. A HACS a paktum szervezettel/-ekkel együttműködést kíván kialakítani és fenntartani a térségében élő, foglalkoztatás szempontjából hátrányos helyzetű réteg munkaerőpiaci esélyeinek növelése érdekében.

4.4 SWOT

Erősségek	Gyengeségek
<ul style="list-style-type: none"> ➤ E1 a térségben sok közösségformáló civil szervezet tevékenykedik (pl.: kultúra, sport, hagyományörzés, ifjúságfejlesztés, felzárkózás elősegítése területen) ➤ E2 a térség jelentős táji-, természeti adottságokkal rendelkezik (pl.: jó minőségű termőföld, természetvédelmi területek) ➤ E3 kulturális és épített örökségek, turisztikai erőforrások (pl.: kastélyok, kúriák, műemlék jellegű épületek, túraútvonal, Gyógyfürdő) magas száma ➤ E4 helyi termék előállítás jelenléte, helyi termelői piac ➤ E5 jó minőségű terméket előállító őstermelők magas száma ➤ E6 Kaposvár Megyei Jogú Város és a Balaton közelsége ➤ E7 hagyományokat őrző közösségek, közösségi terek megléte, vonzó településkép ➤ E8 vállalkozói szféra jelenléte 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Gy1 jellemzően aprófalvas térség, a települések 1/3-a zsáktelepülés ➤ Gy2 a fiatal generáció elvándorlása, csökkenő lakosság ➤ Gy3 a térségre jellemző az alacsony képzettségi szint, a szakképzett munkaerő elvándorlása, ➤ Gy4 (helyi) munkahelyek hiánya (legtöbb településen az önkormányzat az egyetlen foglalkoztató, a vállalkozások tőkehiány miatt nem teremtenek munkalehetőséget), magas munkanélküliség ➤ Gy5 a helyi termék értékesítés rendszere nem megfelelően kiépített, minősítési rendszer, védjegy hiánya ➤ Gy6 a térség egységes turisztikai marketingjének hiánya ➤ Gy7 turizmushoz szükséges szolgáltatási ágak alacsony színvonala, szabadidős lehetőségek hiánya ➤ Gy8 mindhárom szférára jellemző a tőkehiány ➤ Gy9 kistelepüléseken bizonyos

	<p>szolgáltatások (posta, élelmiszerbolt, internet hozzáférés stb.) hiányoznak, a meglévők színvonala (pl.: közösségi tér) alacsony, kevés a kulturális-és szórakozási lehetőség.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Gy10 hiányos tömegközlekedés ➤ Gy11 tudás és ismeretek, valamint az innovációra, hálózatosodásra való törekvés hiánya ➤ Gy12 hiányoznak a környezettudatosságot szolgáló közösségformáló akciók
--	--

Lehetőségek	Veszélyek
<ul style="list-style-type: none"> ➤ L1 pályázati forráslehetőségek figyelemmel kísérése, kiaknázása ➤ L2 turisztikai szolgáltatások, helyi kulturális értékek iránti növekvő érdeklődés (pl.: szervezett túrák, szabadidős lehetőségek) ➤ L3 Kaposvári Egyetem, mint tudásbázis közelsége ➤ L4 fogyasztói kereslet a helyi termékek iránt ➤ L5 Kaposvár Kincse védjegyhez történő csatlakozás ➤ L6 Balaton közelsége potenciális keresletet teremt a helyi termékek és turisztikai szolgáltatások számára ➤ L7 elérhetőbbé vált a mezőgazdasági termékekre, melléktermékekre alapozott alternatív energia előállítás ➤ L8 a civil szervezetek és önkormányzatok tevékenysége révén a társadalmi kohézió erősödik 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ V1 a hátrányos helyzetű csoportok (tartósan munkanélküliek, mélyszegénységben élők) társadalmi leszakadása erősödik ➤ V2 a fizetőképes kereslet folyamatosan csökken ➤ V3 a munkahelyek és vonzóbb vidéki élettér hiánya miatt a (szakképzett) fiatalok elvándorlása a térség elöregedéséhez vezet ➤ V4 klímaváltozás negatív hatása a térség gazdaságára ➤ V5 önerő, tőke fokozatosan növekvő hiánya a vállalkozások és civil szervezetek fenntarthatóságát nehezítik ➤ V6 fejlesztési források szűkössége, csökkenő pályázati aktivitás ➤ V7 a közlekedési infrastruktúra fejlesztésének hiánya és a közutak állapotának romlása a vidéki térség leszakadását erősítik

SWOT mátrix

	BELSŐ ERŐSSÉGEK	BELSŐ GYENGESÉGEK
KÜLSŐ LEHETŐSÉGEK	<p>Offenzív stratégiák</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Helyi termék előállítás fejlesztése (OF1) ➤ Turisztikai lehetőségek kiaknázása (OF2) 	<p>Fejlesztő stratégiák</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Egységes turisztikai imázs (FS1) ➤ Képzési, hálózatosodást elősegítő programok (FS2)
KÜLSŐ VESZÉLYEK	<p>Védekező stratégiák</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Életképes mikrovállalkozások (VS1) ➤ Felzárkózás elősegítése (VS2) 	<p>Elkerülő stratégiák</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Vonzóbb vidéki élettér (ES1) ➤ Munkahelyteremtő beruházások (ES2)

Offenzív stratégiák

Mivel a térség erősségei között szerepel, hogy magas számban vannak jelen a jó minőségű terméket előállító őstermelők, és lehetőségként beazonosítható, hogy egyre inkább növekszik a fogyasztói kereslet a helyi termékek iránt, akkor offenzív stratégia lehet az előállított termékek mennyiségének növelése a termék előállítás fejlesztésének segítségével. (OF1)

A térség erősségei között szerepel a turisztikai erőforrások magas száma és lehetőségként azonosított a növekvő érdeklődés a helyi turisztikai szolgáltatások iránt, így offenzív stratégia lehet a meglévő turisztikai erőforrások hasznosításra alapozott turisztikai kínálat fejlesztése, a szükséges infrastruktúra és szolgáltatások minősége fejlesztésének segítségével. (OF2)

Védekező stratégiák

A térségre jellemző magas számú mikrovállalkozások jelenléte erősséghez hozzákapsoljuk a vállalkozások fenntarthatóságának létkérdését, abból egy védekező stratégia következik. Ezen szektor fenntartható működése, így a helyi gazdaság legalább jelenlegi helyzetének (munkahelyek) megtartása érdekében a már működő mikrovállalkozások tevékenységének fejlesztése szükséges. (VS1)

A térségben a különböző szociális ellátásokat biztosító intézmények, önkormányzatok mellett számos civil szervezet tevékenykedik többek között a felzárkózás elősegítése területen, mely erősséget összekapcsolva a hátrányos helyzetű csoportok társadalmi leszakadása erősödésének veszélyével védekező stratégia határozható meg. Befogadást erősítő, társadalmi felzárkózást elősegítő közösségi

programok megvalósításának támogatása révén a hátrányos helyzetű csoportok társadalmi felzárkózása segíthető elő. (VS2)

Fejlesztő stratégiák

A térségre vonatkozólag hiányzik egy egységes turisztikai marketing, amelyet összekapcsolva a turisztikai szolgáltatások iránt növekvő érdeklődéssel, és a Balaton közelségével, amely potenciális keresletet teremt a turisztikai szolgáltatások iránt, akkor fejlesztendő stratégia lehet egy egységes turisztikai imázs kialakításának ösztönzése, amely a térség turisztikai vonzerejének növeléséhez járul hozzá. (FS1)

Jellemző a megfelelő tudás és ismeretek hiánya többek között az innováció területén. Ezt a gyengeséget összepárosítva a Kaposvári Egyetem, mint tudásbázis közelségével, fejlesztendő stratégia a meglévő ismeretek bővítésére, tudásátadásra szolgáló képzések megvalósításának elősegítése, a közeli tudásbázisra alapozva. A stratégia révén másrészt a szférán belüli és ágazatközi hálózatosodás kialakítása is lehetővé válik. (FS2)

Elkerülő stratégiák

A térség gyengeségei között került azonosításra a fiatal generáció elvándorlása, a kulturális- és szórakozási lehetőség hiánya, amely párosítva azon a veszéllyel, hogy a munkahelyek és vonzóbb vidéki élettér hiánya miatt a (szakképzett) fiatalok elvándorlása a térség elöregedéséhez vezet, elkerülő stratégiát feltételez. A fenti veszély elkerülését a vidéki életkörülmények közösségi feltételeinek javítása segíti elő a fiatalok helyben tartása érdekében. (ES1)

A térségre jellemző a helyi munkahelyek hiánya, a vállalkozások tőkehiány miatt nem képesek új munkahelyek létrehozására, amely gyengeséget a fiatalok elvándorlása veszéllyel összekötő elkerülő stratégia lehet a munkahelyteremtés ösztönzése, induló mikro-vállalkozások létrehozásának, meglévők fejlesztésének segítésével. (ES2)

4.5 Fejlesztési szükségletek azonosítása

A települések népességmegtartó ereje gyenge, a fiatalok és szakképzett munkaerő elvándorlása jellemző, amely a helyi munkahelyek hiányára vezethető vissza. Legtöbb településen az önkormányzatok az egyetlen foglalkoztatók, a vállalkozások alapvetően tőkehiány miatt nem képesek munkahelyteremtésre, ezért a HFS-nek kiemelten foglalkoznia kell munkahelyek létrehozásával, jövedelemszerzési lehetőségek bővítésével. A legtöbb pályázati forrás számukra méretük, területi lehatárolás vagy minimális projektméret meghatározása miatt nem elérhető, ezért szükséges a HFS-ben forrás hozzárendelése. A gazdaságfejlesztés lehetséges irányai a helyi termékek fejlesztése, működő mikro-vállalkozások versenyképességének fokozása, vállalkozói tevékenység indításának előmozdítása, hálózatosodás. (OF1, VS1, ES2, FS2)

A térség jelentős kulturális- és épített örökséggel, turisztikai erőforrással rendelkezik, melyek kiaknázása és az erre épített már meglévő szolgáltatások minőségének javítása szükséges, továbbá hiányzik az egységes turisztikai marketing. Egyre növekvő igény jelenik meg a nem jövedelemtermelő turisztikai szolgáltatások iránt, ugyanakkor azok infrastruktúrális háttere nem megfelelően kiépített,

hiányos (OF2, FS1). A Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program nem támogat külön ennek a térségnek sajátosságaira épülő turisztikai beruházásokat, továbbá a projektméret nagysága miatt sem jogosultak.

A 2007-2013-as LEADER kiírások során nem volt konkrétan olyan megfogalmazott intézkedés, amely a kedvezőtlen társadalmi, demográfiai térségi folyamatok enyhítése érdekében a felzárkózás elősegítését szolgálta volna, de ezen romló trendek markáns jelenléte a beavatkozás szükségességét feltételezi. Az Emberi Erőforrás Operatív Program (EFOP) 1.7 „Az egymást erősítő, elmaradottságot konzerváló területi folyamatok megtörése” prioritása a hátrányos helyzetű és a leghátrányosabb helyzetű járásokban működő LEADER helyi akciócsoportok által kidolgozott Helyi Fejlesztési Stratégia társadalmi felzárkózási céljainak megvalósítását segíti elő. (VS2)

A foglalkoztatás bővítésére irányuló fejlesztések mellett a közösségi célú tevékenységek fejlesztésére is nagy hangsúlyt kell fektetni, hiszen mindez hozzájárul a vidék népességmegtartó erejének fokozásához, alapvetően a fiatalok helyben tartása és vonzó vidéki élettér kialakítása céljából, amely a helyi társadalom elöregedésének veszélyét csökkenti. (ES1)

5. Horizontális célok

5.1 Esélyegyenlőség

Az Észak-Kaposi Partnerek Vidékfejlesztési Egyesület 2014-2020-as programozási időszakra vonatkozó Helyi Fejlesztési Stratégiájának tervezése során az abban való részvétel mindenki számára egyaránt nyitott volt, bárki bekapcsolódhatott. A helyi partnerséggel való közös munka során a szereplők érdekeit és szükségleteit figyelembe véve, azokat összeegyeztetve alakította ki a munkamódszereket, valamint végezte a tervezést. Az Egyesület kölcsönös együttműködésen alapuló helyi partnerség kialakításával segíti a szervezet működését.

Olyan intézkedések, támogatási lehetőségek kidolgozására törekedett, amelyek elősegítik minden egyes célcsoport társadalmi és/vagy gazdasági pozíciójának megőrzését, illetve javulását.

Az információkhoz való egyenlő hozzáférés (tervezés, konkrét pályázati lehetőségek, megvalósítás) érdekében az Egyesület a helyi médián túl, saját internetes honlapján, elektronikus és/vagy postai levelezés, települések hirdetőtábláin való megjelenés útján biztosítja a célcsoportok minél szélesebb körű elérését/megszólítását.

A pályázatok kiválasztása és értékelése során a kidolgozott pontozási szempontrendszer az esélyegyenlőséget szem előtt tartva előnyben részesíti a hátrányos helyzetű célcsoport érdekében vállalt projekt elemeket és a célcsoport bevonását a megvalósítás során.

Az Egyesület, mint előzetesen elismert LEADER Helyi Akciócsoport tervezési területe az állandó népesség legalább 15%-ában a 290/2014. (XI.26.) és a 105/2015. (IV.23.) Korm. rendelet alapján kedvezményezett járás és településsel érintett, így a HFS megvalósításával - csakúgy mint a tervezésével – kapcsolatos helyi partnerség felkészítésére/képzésére/tájékoztatására irányuló tevékenység ellátását ezen településekre „házhoz menő” jelleggel látja el, amely eszköze többek között a nyilvános fórumok.

Az Egyesület ezen fórumok során a tevékenysége ellátásával kapcsolatban visszajelzési lehetőséget biztosít, illetve ő maga is tájékoztat, visszacsatolást ad arról, hogy adott ötlet, javaslat, beazonosított szükséglet hogyan kerül/-t beépítésre a Stratégiába.

A kedvezőtlen társadalmi, demográfiai térségi folyamatok enyhítése érdekében a felzárkózást és befogadást segítő programok megvalósítása szükséges. A 2007-2013-as LEADER kiírások során nem volt konkrétan olyan megfogalmazott intézkedés, amely ezt a célt szolgálta volna, de ezen romló trendek markáns jelenléte a beavatkozás szükségességét (kedvezőtlen szocio-demográfiai térségi folyamatok megtörése, helyi felzárkózást szolgáló tudás bővítése, közösségépítés) indokoltta teszi. Az Egyesület a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok oktatási, lakhatási, foglalkoztatási, egészségügyi és szociális helyzetét, valamint a feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket tartalmazó települési helyi esélyegyenlőségi programokat is nyomon követi.

Mindezekre alapozva társadalmi felzárkózást és befogadást szolgáló közösségi programok létrehozását is célként tűzte ki a HFS végrehajtása során, amely az Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program (EFOP) 1.7 „az egymást erősítő, elmaradottságot konzerváló területi folyamatok megtörése” intézkedésének helyi szintű megvalósítására is épül. Az intézkedés megvalósítása kötelező együttműködésre épül, melynek szereplői többek között a szociális szférában dolgozó szakemberek, intézmények, civil szervezetek, valamint a célcsoport.

A fentiek mellett az Egyesület törekszik bárminemű közösségi kezdeményezés felkarolására, a vidéki civil társadalom önszerveződésének és fejlődésének támogatására, melyek a vidéki térségek, szűkebb értelemben véve a különböző helyzetű csoportok társadalmi összetartozását, a vidéki életminőség javulását erősítik.

5.2 Környezeti fenntarthatóság

A Helyi Fejlesztési Stratégia korábbi fejezeteiben bemutatásra, értékelésre került a térség környezeti adottságai, kulturális erőforrásai, társadalmi állapota, és gazdasági helyzete. Az Észak-Kaposi Partnerek Vidékfejlesztési Egyesület illetékességi területén kedvezőtlen demográfiai, társadalmi folyamatok mennek végbe. A Stratégia elkészítése, majd végrehajtása során e folyamatok enyhítésére kell helyezni a hangsúlyt.

A Cselekvési tervben megfogalmazott intézkedések lehetőséget nyújtanak a természeti-, kulturális- és épített értékek, hagyományok megőrzéséhez, ezzel hozzájárulva a térség vonzóképességének erősítéséhez, a fiatalok helyben tartásához, hagyományok ápolásához, felelevenítéséhez, továbbá megakadályozza a települések elnéptelenedését, és a folyamatos népességcsökkenést. A fiatalok helyben tartásával természeti, környezeti értékek, erőforrások védelme, megőrzése tovább generálható.

Az intézkedések révén támogatásban részesülnek olyan kezdeményezések, amelyek az élőhely- és tájkarbantartáshoz szükséges eszközkapacitások létrehozását/bővítését, helyi ökológiai szolgálatok kialakítását, természet- és környezetvédelemhez kapcsolódó képzések megvalósítását segítik elő.

A tevékenység végrehajtása során a pályázók kötelesek együttműködni a térségben működő helyi szervezettel, vállalkozással, önkormányzattal.

A Helyi Akciócsoport ezekkel kíván hozzájárulni a térség környezeti fenntarthatóságához. A környezeti fenntarthatóság nyomonkövethetőség szempontjából külön szakmai monitoring

tevékenység nem indokolt, mivel a projekt támogathatósága igazolja, hogy a stratégiában meghatározott célok megvalósulásához kívánnak hozzájárulni.

6. A HFS integrált és innovatív elemeinek bemutatása

Az Észak-Kaposi Partnerek Vidékfejlesztési Egyesület illetékességi területére kialakított Helyi Fejlesztési Stratégia kapcsolódik a 2014-2020-as programozási időszakban meghatározott Operatív Programokhoz, és a megyei fejlesztési tervhez, azonban tartalmaz innovatív és kiegészítő elemeket, melyek hozzájárulnak a központi programok pozitív hatásainak eléréséhez.

A helyi termék-, mikro vállalkozás- és turisztikai fejlesztéseket célzó intézkedések a működési területen innovációval bírnak. A „helyi mikrovállalkozások kisléptékű támogatása, helyi termékek és helyi ellátási láncok fejlesztése” intézkedés kialakításakor fontos volt, hogy nem csak a kevesebb árbevétellel működő vállalkozások/termelők, hanem a vállalkozni vágyó természetes személyek is elindíthatják tevékenységüket. Számukra a tevékenység végzéséhez szükséges induló tőke, alapvető eszközök nem állnak rendelkezésre, így más operatív programok által kínált fejlesztési lehetőségekkel nem tudnak élni.

Ezen intézkedésen belül a kézműves és helyben megtermelt termékek fejlesztése, és ezek piacra jutásának segítése is célként szerepel, ezzel hozzásegítve az őstermelőket/szociális szövetkezeteket/önkormányzatokat, hogy a Vidékfejlesztési Program további forrásaiból is támogatáshoz jussanak. Továbbá a helyben megtermelt termékek piacra jutása hozzájárul a térség ismertségéhez, valamint előrevetíti egy térségi védjegy kialakításának lehetőségét.

A HFS egyik specifikus célja a „Helyi adottságokra alapozott turisztikai fejlesztések”, mely a térség természeti-, épített- és kulturális örökségeinek, hagyományainak megőrzése mellett többek közt a helyi szereplők jövedelem szerzését segíti elő. A működési területen több turisztikai fejlesztés valósult meg, azonban a turisztikai attrakciók és szolgáltatók összefogása még nem történt meg, ezért a térség szempontjából innovatív megoldás lenne egy olyan turisztikai marketing tevékenység megvalósítása, mely legalább tíz települést érintene/összefogna.

Az illetékességi területen működő önkormányzatok, civil és egyházi szervezetek számára lehetőség lesz a szellemi és vidéki közösségi élet fejlesztésére, olyan programok szervezésével, melyek az ismeretanyag átadását, helyi értékek bemutatását célozzák meg, ezzel is hozzájárulva a térségi társadalom általános állapotának javításához.

A stratégia további specifikus célja a térség vonzóképségének erősítése. E cél megvalósítása érdekében került kidolgozásra egy olyan intézkedés, ami az épületek rekonstrukciója és eszköz beszerzések mellett tartalmaz a térség szempontjából innovációs tevékenységet. Lehetőség lesz az élőhely- és tájkarbantartáshoz szükséges eszközkapacitások létrehozására, természet- és környezetvédelemhez kapcsolódó képzések szervezésére, melyek hozzájárulnak a térségben élők szemléletmódjának formálásához a környezettudatosság és a fenntarthatóság területén.

7. A stratégia beavatkozási logikája

7.1 A stratégia jövőképe

A Helyi Fejlesztési Stratégia tervezésének egyik első lépése a jövőkép helyi partnerség általi meghatározása volt, amely a tervezési területre vonatkozó hosszú távú elképzelést „a jövőben milyen térséget szeretnénk elérni” vázolja fel.

A megfogalmazott jövőkép mentén kerültek felállításra a stratégia prioritásai és célkitűzései.

Az Észak-Kaposi Partnerek Vidékfejlesztési Egyesület Stratégiájának jövőképe 2020-ra:

„Gazdaságilag-társadalmilag fejlődő, felzárkózó térség és javuló életminőség”

A vállalkozások infrastrukturális, technológiai és humánerőforrásának fejlesztésével, a térség turisztikai alapú gazdaságfejlesztésével, az épített és kulturális örökség, a hagyományok megőrzésével, a közösség fejlesztésével, a társadalmi befogadás erősítésével a vidéki térség gazdasági és társadalmi fejlődését érvük el, megtartó képességét erősítjük, melyet a kulturális sokszínűség, fenntartható gazdaság és javuló életminőség jellemez.

7.2 A stratégia célhierarchiája

Jövőkép

Gazdaságilag-társadalmilag fejlődő, felzárkózó térség és javuló életminőség

	Átfogó cél(ok)
1.	Helyi szükségletekre alapozott közösségi megoldások kialakítása, kulturális, épített és természeti erőforrások megőrzése és hasznosítása a térségben élők életminőségének javítása érdekében.
2.	A gazdasági aktivitás mikro szintjének fenntartása, a vidéki térség specifikumaira alapozott turisztikai fejlesztések létrehozása.

Ssz.	Specifikus célok	Eredménymutatók megnevezése	Célértékek
1.1	Vonzóbb vidéki élettér és erősödő közösségek	látogatók, résztvevők száma	100
		képzésen résztvevők száma	125
		térségek közötti együttműködéssel érintett szervezetek száma	3
1.2 (EFOP 1.7)	Társadalmi felzárkózást, befogadást szolgáló közösségi programok létrehozása.	projekt megvalósítása során érintett hátrányos helyzetű célcsoport száma	1

2.1	Életképes mikrovállalkozások és piacképes helyi termékek	megtartott munkahelyek száma	12
		új munkahelyek száma	5 FTE*
		térségek közötti együttműködéssel érintett szervezetek száma	3
2.2.	Helyi adottságokra alapozott gazdagodó turisztikai kínálat	a cél elérését segítő projektek száma	17
		térségek közötti együttműködéssel érintett szervezetek száma	3

	Intézkedések (beavatkozási területek)	Melyik specifikus cél(ok)hoz járul hozzá ¹			
		1.1	1.2	2.1	2.2
1.1.1	Közösségfejlesztő , értékőrző programok	X			
1.1.2	Civil szervezetek eszközfejlesztése	X			
1.1.3	Kulturális és természeti környezet fejlesztése, vidéki örökség megőrzése, hasznosítása, környezettudatosságot szolgáló tevékenységek	X			
1.2.1	Helyi szükségletekre létrejövő közösségi szolgáltatások kialakítása, fejlesztése		X		
2.1.1	Helyi mikro vállalkozások kisléptékű beruházásainak támogatása, helyi termékek és helyi ellátási láncok fejlesztése			X	
2.2.1	Turisztikai infrastruktúra fejlesztése	X			X
2.2.2	Turisztikai szolgáltatások fejlesztése	X		X	X

A választott célok indoklása:

Az Észak-Kaposi Partnerek Vidékfejlesztési Egyesület az előző ciklusban is nagymértékben hozzájárult a térség vonzóvá tételéhez, mind a vállalkozók, mind a lakosság számára. Stratégiánk fő célja, hogy ezen megvalósult fejlesztések folytatásával, újak kialakításával, együttműködések erősödésével hozzájáruljunk egy gazdaságilag-társadalmilag fejlődő, felzárkózó térség létrehozásához, mellyel tovább kívánjuk csökkenteni az elnéptelenedés folyamatát.

A célok meghatározásakor a helyzetfeltárás és a beazonosított fejlesztési szükségletek kerültek figyelembevételre.

- 1.1 Vonzóbb vidéki élettér és erősödő közösségek
- 2.2 Helyi adottságokra alapozott gazdagodó turisztikai kínálat

A helyi közösségek egy részének tevékenysége hagyományőrzéshez köthető, munkájukhoz elengedhetetlen a megfelelő eszközök megléte (pl: népviselet), melyek beszerzése nagy problémát jelent számukra. Nagy igény mutatkozott a civil szervezetek részéről a tevékenységeikhez szükséges eszközök beszerzésére, hiszen ezt más Operatív Programokból nem tudják megvalósítani.

A kedvezőtlen társadalmi, demográfiai térségi folyamatok enyhítése érdekében a felzárkózást és befogadást segítő programok megvalósítása szükséges.

Műhelymunkánk során kiemelkedő téma volt a természeti értékeink jelentősége, megismerése és védelme. Az épített és kulturális örökség védelmét szolgáló fejlesztésekkel, a hagyományok megőrzésével, a közösség fejlesztésével, a társadalmi befogadás erősítésével a vidéki térség gazdasági és társadalmi fejlődését érjük el, megtartó képességét erősítjük. A témakör kapcsolódik a turisztikai elemekhez (turisztikai adottságok), marketing tevékenységhez, képzésekhez, programok megvalósításához.

Ezen célokat indokló SWOT elemek: E1, E3, E7, L2, L6, Gy6, Gy7, V5

1.2 Társadalmi felzárkózást, befogadást szolgáló közösségi programok létrehozása (EFOP 1.7)

A tematikus műhelymunkán hangsúlyt kapott a szocio-demográfiai térségi folyamatok megtörésére irányuló tevékenységek megvalósításának szükségessége.

A 2007-2013-as LEADER kiírások során nem volt konkrétan olyan megfogalmazott intézkedés, amely kimondottan a társadalmi felzárkózást, befogadást elősegítő közösségi programok létrehozását szolgálta volna, de a kedvezőtlen társadalmi, demográfiai térségi folyamatok enyhítése érdekében ezek megvalósítása szükséges. A romló trendek markáns jelenléte a beavatkozás szükségességét indokoltá teszi.

Ezen célt indokló SWOT elemek: V1

2.1 Életképes mikro vállalkozások és piacképes helyi termékek

A helyzetfeltárás során megállapítást nyert a vállalkozók tőkehiánya, valamint a pénzügyi szektor nem vállalkozóbarát működése. A mikro vállalkozóknak a GINOP pályázatai méretüknél, vagy a VP pályázatai jogosultsági feltételek miatt sok esetben nem elérhetők. A kisebb mértékű LEADER fejlesztési forrás rendelkezésre állásából kiindulva, ezen célok megvalósulásához kisebb léptékű fejlesztésekre lesz lehetőség, azonban a mikro vállalkozások, őstermelők versenyképességük növelésével a későbbi években a VP, vagy a GINOP jogosultjaivá válnak vállalkozásfejlesztési konstrukcióban, illetve a turisztikai szolgáltatások fejlesztésével a Vidékfejlesztési Program nem mezőgazdasági tevékenységek elindítására, fejlesztésére irányuló intézkedésben. A helyi termékek iránt növekszik a fogyasztói kereslet, azonban itt is jellemző a tőkeszegénység, a marketingtevékenység hiánya, valamint a nem megfelelően kiépített termék értékesítés rendszere. Számukra a fejlesztési források hozzájárulnak megerősödésükhöz, munkahelyet, jobb jövedelmet tudnak biztosítani az itt élőknek.

Ezen célt indokló SWOT elemek: E5, L6, Gy5, Gy8, V5

A SWOT- és helyzetelemzésünkben is feltárt probléma a települések előregedése, melyet leghatékonyabban a fiatalok letelepítésével, helyben tartásával lehet csökkenteni. Az előző időszakban támogatott gazdasági szereplők helyi gazdaságban betöltött szerepe még nem bír jelentős húzóerővel, így ezen szféra további támogatása szükséges a 2014-2020-as időszakban.

Jelen stratégia intézkedései a korábbi HVS-ben indított folyamatokkal összhangban építkeznek (vállalkozói eszközfejlesztés, helyi termék, turisztika, civil szféra, képzések).

8. Cselekvési terv

8.1 Az intézkedések leírása

1. Az intézkedés megnevezése:

1. Községfejlesztő, értékőrző programok (1.1.1)

2. **Specifikus cél:** Vonzóbb vidéki élettér és erősödő közösségek (1.1)
3. **Indoklás, alátámasztás:** a tervezés során mind a 33 település, így az egész helyi közösség részéről megfogalmazódott a közösségépítő, hagyományőrző, valamint a helyi értékek bemutatására, ismeretanyag átadására irányuló programok hiánya, holott szinte kizárólag ezen programok szolgálják helyben a vidéki szellemi és közösségi élet fejlesztését, a helyi identitás tudat erősítését. A térségre jellemző a fiatalok elvándorlása, a vidékhez való kötődésük illetve a generációk közötti kapcsolat gyengülése, a hagyományok és ismeretek továbbadásának hiánya, ezért kiemelten fontos, hogy ezen folyamatok visszafordítására irányuló, közösségépítő programokat valósítsunk meg a térségben. A megvalósuló projektek révén a szomszédos települések közötti együttműködés és közösségi kapcsolat is erősödik. A közösségfejlesztés területén a civil- és egyházi szervezetek mellett a helyi önkormányzatok azok, melyek a legjelentősebb közösségformáló erővel bírnak, a 2007-2013-as időszakban sikeresen megvalósított közösségi célú fejlesztéseik révén megfelelő szervezési és megvalósítási tapasztalattal rendelkeznek.
SWOT kapcsolódás: E1, E7, Gy2, Gy9, L8
4. **A támogatható tevékenység területek meghatározása:** támogatás vehető igénybe a szellemi és vidéki közösségi élet fejlesztését szolgáló közösségi programok szervezésére és lebonyolítására, így a fejlesztéshez kapcsolódó tárgyi eszközök beszerzésére, szolgáltatásvásárlások költségeire, különösen a rendezvényszervezés és kapcsolódó reprezentációs költségekre, kommunikációs tevékenységekre, és kisléptékű infrastruktúra fejlesztésére.
5. **Kiegészítő jelleg, lehatárolás:** jelen intézkedés keretében meghatározott programok, fejlesztések kimondottan a Helyi Fejlesztési Stratégia témáihoz köthetőek, így más Operatív Programok ezeket nem támogatják. Ezen intézkedés kiegészítő jellege azonban meghatározó, mert hozzájárul a társadalmi aktivitás erősítéséhez, mely más operatív program fő stratégiai céljai között is szerepel.
6. **A jogosultak köre:** Pályázatot nyújthat be az Észak-Kaposi Partnerek Vidékfejlesztési Egyesület LEADER Helyi Akciócsoport illetékességi területén működő
 - o önkormányzat
 - o civil szervezet
 - o egyházi szervezet

7. A kiválasztási kritériumok, alapelvek:

➤ *Jogosultsági kritériumok:*

- az ügyfél kizárólag akkor jogosult támogatásra, amennyiben a pályázati felhívás megjelenésének időpontjában működő szervezet és hivatalosan bejelentett székhellyel és/vagy telephellyel rendelkezik az Észak-Kaposi Partnerek Vidékfejlesztési Egyesület illetékességi területén
- a pályázatok benyújtására nyitva álló időszak alatt az intézkedésre egy szervezet kizárólag egy pályázat benyújtására jogosult
- jelen intézkedésre a 2014-2020 programozási időszak alatt meghirdetésre kerülő pályázati felhívás keretében településenként összesen kettő darab projekt támogatható
- eszközbeszerzés és kommunikációs tevékenység önállóan nem támogatható
- program szervezése és lebonyolítása kizárólag a helyi önkormányzat képviselő testületének hozzájárulásával valósítható meg
- jelen intézkedésre egy későbbiekben meghirdetésre kerülő pályázati felhívás keretében kizárólag akkor nyújthat be támogatási kérelmet ugyanazon ügyfél, amennyiben korábbi nyertes projektje vonatkozásában az utolsó pénzügyi elszámolást benyújtotta
- a támogatási kérelemben benyújtott költségvetés megalapozott
- a fejlesztés tárgya az intézkedés célját szolgálja
- legkésőbb a projekt pénzügyi elszámolásának végéig köteles a pályázó a HACS honlapján keresztül a megvalósult fejlesztésről tájékoztatni a nyilvánosságot

➤ *Kiválasztási kritériumok:*

Előnyben részesül az a fejlesztés, amely

- a megvalósítás helye szerinti település Helyi Esélyegyenlőségi Programjához illeszkedik
- innovatív elemet tartalmaz – szervezet tevékenységében való innováció, a település közösségi életére gyakorolt innovatív hatás alapján
- megvalósításának helye szerinti településen a pályázati felhívás közzétételét megelőző egy évben legfeljebb 1, a lakosság egészét érintő közösségi program valósult meg
- megvalósítása során helyi művészek, alkotók, termelők is fellépnek vagy kiállítanak a rendezvényen

8. Tervezett forrás:

- a. az adott beavatkozási területre/intézkedésre allokált forrás: 56 100 000 Ft
- b. a támogatás aránya:
 - önkormányzat: 85 %
 - civil szervezet: 85 %
 - egyházi szervezet: 85 %
- c. a projektméret korlátai:
 - a támogatás maximális értéke: 850 000 Ft
- d. a támogatás módja: vissza nem térítendő támogatás, hagyományos és egyszerűsített költségelszámolás

9. A megvalósítás tervezett időintervalluma: 2016 II. félév- 2019 II. félév

10. Kimeneti indikátorok:

- a. A támogatott projektek száma: 33-66 db

b. *A támogatott kedvezményezettek száma típus alapján megbontva*

- o önkormányzatok: 30 - 60 db
- o civil szervezet: 2 - 4 db
- o egyházi szervezet: 1 - 2 db

1. Az intézkedés megnevezése:

II. Civil szervezetek eszközfejlesztése (1.1.2)

2. Specifikus cél: Vonzóbb vidéki élettér és erősödő közösségek (1.1)

3. Indoklás, alátámasztás: a térségben sok közösségformáló civil szervezet tevékenykedik többek között a kultúra, sport, hagyományörzés, ifjúságfejlesztés, oktatás területén, valamint az egyházi szervezetek szerepe is meghatározó. A közösségi tervezés során részükről szükségletként fogalmazódott meg a tevékenységük hatékony ellátáshoz szükséges eszközök hiánya, melyet alapvetően megfelelő mértékű saját tőke hiánya miatt nem tudnak beszerezni. Az intézkedés célja, hogy hozzájáruljon a helyi civil közösségek infrastrukturális háttérének megteremtéséhez, amely lehetővé teszi tevékenységük hatékonyabb ellátását mindeközben hozzájárul az önálló, fenntartható működésükhöz.

SWOT kapcsolódás: E1, Gy8, L8, V5

4. A támogatható tevékenység területek meghatározása: támogatás vehető igénybe a pályázó szervezet közösségi életét, közösségi célú tevékenységének hatékonyságát, közösségi célú rendezvényeinek megvalósítását, annak minőségjavulását szolgáló eszközbeszerzések költségeire.

5. Kiegészítő jelleg, lehatárolás: jelen intézkedés kimondottan a Helyi Fejlesztési Stratégia témáihoz köthető, más operatív program önmagában nem támogatja, illetőleg az igénybevehető támogatás, a maximális projektméret is alapvetően lehatárolást biztosít. Az intézkedés kiegészítő jelleggel kapcsolódik a Vidékfejlesztési Program 7.4.1. intézkedéséhez.

6. A jogosultak köre: Pályázatot nyújthat be az Észak-Kaposi Partnerek Vidékfejlesztési Egyesület LEADER Helyi Akciócsoport illetékességi területén működő

- o civil szervezet
- o egyházi szervezet

7. A kiválasztási kritériumok, alapelvek:

➤ *Jogosultsági kritériumok:*

- o az ügyfél kizárólag akkor jogosult támogatásra, amennyiben a pályázati felhívás megjelenésének időpontjában működő szervezet és hivatalosan bejelentett székhellyel és/vagy telephellyel rendelkezik az Észak-Kaposi Partnerek Vidékfejlesztési Egyesület illetékességi területén
- o a pályázatok benyújtására nyitva álló időszak alatt az intézkedésre egy szervezet kizárólag egy pályázat benyújtására jogosult
- o jelen intézkedésre egy későbbiekben meghirdetésre kerülő pályázati felhívás keretében kizárólag akkor nyújthat be támogatási kérelmet ugyanazon ügyfél, amennyiben korábbi nyertes projektje vonatkozásában az utolsó pénzügyi elszámolást benyújtotta
- o a támogatási kérelemben benyújtott költségvetés megalapozott
- o a fejlesztés tárgya az intézkedés célját szolgálja

- legkésőbb a projekt pénzügyi elszámolásának végéig köteles a pályázó a HACS honlapján keresztül a megvalósult fejlesztésről tájékoztatni a nyilvánosságot

➤ **Kiválasztási kritériumok:**

Előnyben részesül az a fejlesztés, amely

- a megvalósítás helye szerinti település Helyi Esélyegyenlőségi Programjának valamely célcsoportja körében végzett pályázói tevékenység fejlesztéséhez kapcsolódik
- megvalósításának helye szerinti településen a pályázó szervezet a felhívás megjelenését megelőzően, legalább 1 éve végzi tevékenységét

8. Tervezett forrás:

- a. az adott beavatkozási területre/intézkedésre allokált forrás: 13 100 000 Ft
- b. a támogatás aránya:
 - civil szervezet: 85 %
 - egyházi szervezet: 85 %
- c. a projektméret korlátai: a támogatás maximális értéke: 350 000 Ft
- d. a támogatás módja: vissza nem térítendő támogatás, hagyományos költségelszámolás

9. A megvalósítás tervezett időintervalluma: 2017 I. félév- 2019 II. félév

10. Kimeneti indikátorok:

- c. *A támogatott projektek száma:* 37-60 db
- d. *A támogatott kedvezményezettek száma típus alapján megbontva*
 - civil szervezet: 32 - 50 db
 - egyházi szervezet: 5 - 10 db

1. Az intézkedés megnevezése:

III. Kulturális és természeti környezet fejlesztése, vidéki örökség megőrzése, hasznosítása, környezettudatosságot szolgáló tevékenységek (1.1.3)

2. Specifikus cél: Vonzóbb vidéki élettér és erősödő közösségek (1.1)

3. Indoklás, alátámasztás: a helyzetfeltárás során a szakmai fórumok visszatérő megállapítása volt, hogy a tervezési területen számos természeti, épített és kulturális örökség, mint közösségi tevékenységet kiszolgáló tér található, ugyanakkor azok állapotának színvonala (környezeti, infrastrukturális) nem kielégítő.

Jelen intézkedés ezen helyi erőforrások fejlesztését szolgálja fenntartható közösségi célú hasznosításuk érdekében.

Továbbá a térségben hiányoznak a környezettudatosságot szolgáló közösségformáló akciók.

Így az intézkedés célja mindamelllett, hogy javuljon a térség közösségi életének infrastrukturális háttere és a térség vonzóképesége, a helyi kulturális és táji-természeti értékek megőrzését is szolgálja.

SWOT kapcsolódás: E2, E3, E7, Gy9, Gy12, L8

4. A támogatható tevékenység területek meghatározása: az intézkedés keretében támogatható építési beruházások, eszközbeszerzések, zöld felület rendezése, használati- és látvány térelemek beszerzése, parkosítás, szolgáltatások beszerzésének (pl.: marketing tevékenység) költsége.

Élőhely- és tájkarbantartáshoz kapcsolódó eszközbeszerzések, természet- és környezetvédelemhez kapcsolódó képzések költségei.

5. Kiegészítő jelleg, lehatárolás: az intézkedés nem támogatja a VP 7.4 intézkedés keretében támogatható 1000 fő alatti településen többfunkciós közösségi tér, szolgáltató központ létrehozását, fejlesztését, továbbá a lehatárolást biztosítja, hogy nem határoz meg kötelezően nyújtandó közösségi szolgáltatáselemeket sem.

A VP 7.2. alintézkedés, a településképet meghatározó épületek külső felújítása támogatási lehetőségtől a lehatárolást biztosítja, hogy az intézkedés nem támogat nem közösségi funkciót ellátó beruházást, továbbá önállóan támogat olyan tevékenységet, melyet ezen alintézkedés nem, amennyiben marketing tevékenységgel együtt valósul meg.

6. A jogosultak köre: Pályázatot nyújthat be az Észak-Kaposi Partnerek Vidékfejlesztési Egyesület LEADER Helyi Akciócsoport illetékességi területén működő

- önkormányzat
- civil szervezet
- egyházi szervezet

7. A kiválasztási kritériumok, alapelvek:

➤ *Jogosultsági kritériumok:*

- az ügyfél kizárólag akkor jogosult támogatásra, amennyiben a pályázati felhívás megjelenésének időpontjában működő szervezet és hivatalosan bejelentett székhellyel és/vagy telephellyel rendelkezik az Észak-Kaposi Partnerek Vidékfejlesztési Egyesület illetékességi területén
- jelen intézkedés támogatási kérelmének benyújtására nyitva álló időszak alatt egy szervezet kizárólag egy pályázat benyújtására jogosult
- jelen intézkedésre egy későbbiekben meghirdetésre kerülő pályázati felhívás keretében kizárólag akkor nyújthat be támogatási kérelmet ugyanazon ügyfél, amennyiben korábbi nyertes projektje vonatkozásában az utolsó pénzügyi elszámolást benyújtotta
- nem támogathatóak önkormányzati/állami funkciót magában foglaló épület beruházásai
- a támogatási kérelemben benyújtott költségvetés/pénzügyi terv megalapozott, a fejlesztés tárgya az intézkedés célját szolgálja
- környezettudatosságot szolgáló szemléletformáló képzés valamint élőhely és/vagy tájkarbantartáshoz szükséges eszközbeszerzés kizárólag együtt valósítható meg, a 2014-2020-as programozási időszak alatt összesen kettő darab projekt támogatható
- környezettudatosságot szolgáló szemléletformáló képzés támogatásának mértéke a teljes projektköltség maximum 30%-ig elszámolható
- környezettudatosságot szolgáló szemléletformáló képzés valamint élőhely és/vagy tájkarbantartáshoz szükséges eszközbeszerzés megvalósítására kizárólag megfelelő szakmai tapasztalattal (természetvédelem, oktatás területen jártas) rendelkező pályázó jogosult, melyet szakmai programmal (tevékenység megnevezése, eddig elért eredmények, szakmai tapasztalatok) támaszt alá.
- legkésőbb a projekt pénzügyi elszámolásának végéig köteles a pályázó a HACS honlapján keresztül a megvalósult fejlesztésről tájékoztatni a nyilvánosságot

- o marketing tevékenység önállóan nem támogatható, mértéke legfeljebb a teljes projektköltség 3%-ig terjedhet
- o eszközbeszerzés önállóan nem támogatható, mértéke a teljes projektköltség 15%-ig elszámolható
- o látvány- illetve használati térelemek beszerzése kizárólag együttesen valósítható meg

➤ **Kiválasztási kritériumok:**

- Előnyben részesül az a fejlesztés, amely
- o a megvalósítás helye szerinti település Helyi Esélyegyenlőségi Programjához illeszkedik
 - o olyan településen valósul meg, ahol nem működik Integrált Közösségi és Szolgáltató Tér (IKSZT)
 - o környezettudatosságot szolgáló elemet tartalmaz
 - o révén védett épület felújítása történik

8. Tervezett forrás:

- a) az adott beavatkozási területre/intézkedésre allokált forrás: 110.275.000 Ft
- b) a támogatás aránya:
 - o önkormányzat: 85%
 - o civil szervezet: 85%
 - o egyházi szervezet: 85%
- c) a projektméret korlátai: támogatás maximum összege: 5.000.000 Ft
- d) a támogatás módja: vissza nem térítendő, hagyományos költségelszámolás

9. A megvalósítás tervezett időintervalluma: 2017 I. félév-2020 II. félév

10. Kimeneti indikátorok:

- a. A támogatott projektek száma: 22-33 db
- b. A támogatott kedvezményezettek száma:
 - o önkormányzat: 14-22 db
 - o civil szervezet: 5-7 db
 - o egyházi szervezetek: 3-4 db

1. Intézkedés megnevezése:

IV. Helyi mikro vállalkozások kisléptékű beruházásainak támogatása, helyi termékek és helyi ellátási láncok fejlesztése (2.1.1)

2. Specifikus cél: Életképes mikro vállalkozások és piacképes helyi termékek (2.1)

3. Indoklás, alátámasztás: a helyzetfeltárásban és SWOT elemzésben is megállapítást nyert, hogy jellemző a magas munkanélküliség és a térség szinte egyetlen foglalkoztatói az önkormányzatok, kevés a munkahelyteremtő gazdasági szereplő, többségük önfoglalkoztató. A vállalkozások tőkehiányosak, és a legtöbb pályázati forrás számukra méretük, területi lehatárolás vagy minimális projektméret meghatározása miatt nem elérhető. Azonban szükségük van külső forrásra tevékenységük hatékonyságának illetve versenyképességük fokozásának fejlesztése érdekében, továbbá kiemelten fontos új vállalkozások indításának támogatása, melyekkel a helyben történő foglalkoztatás növekedhet.

Az intézkedés a térség gazdasági erősödését szolgálja, mely magában foglalja a helyi termék előállítás és ellátási láncok fejlesztését is. A helyi termékek többsége nem ismert, hiányzik a helyi gazdasági szereplők közötti szakmai tapasztalatcsere, közös marketing.

A szükséges tudás és ismeretek, együttműködések hiánya, a vállalkozói, termelői ismeretek bővítésével, a kapcsolatépítéssel, valamint a hálózatosodás támogatásával pótolható. Hatékony marketing eszközökkel a szolgáltatások népszerűsítése érhető el. A Kaposvári Egyetem közelsége az innováció területén rejt magában együttműködési/tanulási lehetőségeket.

SWOT kapcsolódás: E4, E5, E6, E8,L3, L4, L6, Gy4, Gy5, Gy8, Gy11, V5

4. **A támogatható tevékenységterületek meghatározása:** támogatás vehető igénybe induló vagy működő mikrovállalkozások, a helyi- és kézműves termék előállítás és értékesítés fejlesztéséhez szükséges eszköz- és gépbeszerzések, telephelyfejlesztésre irányuló építési beruházások, szolgáltatások beszerzésének (pl.: marketing tevékenység) költségeire, továbbá a helyi gazdasági szereplők hálózatosodását, tudásátadását segítő programok (több gazdasági szereplő együttműködésében megvalósuló képzések, együttműködési programok) lebonyolításának költségeire.

Helyi termék: az Észak-Kaposi Partnerek Vidékfejlesztési Egyesület illetékességi területén honos, vagy ott megtermelt, előállított termék.

Kézműves termék: emberi erővel és kézi vagy kisipari szerszámokkal, természetes eredetű alapanyagokon végzett forma átalakító tevékenységgel létrehozott termék.

5. **Kiegészítő jelleg, lehatárolás:** a LEADER forrásból az induló mikro vállalkozások, illetve meglévők kisebb léptékű fejlesztése történik, így versenyképességük javulásával a későbbi években a Vidékfejlesztési Program vagy a Gazdaságfejlesztési és Innováció Operatív Program (GINOP) jogosultjaivá válnak vállalkozásfejlesztési konstrukcióban.

A helyi sajátosságokhoz/szükségletekhez leginkább illeszkedő beavatkozási lehetőség, illetve a projektméret, amely az alapvető lehatárolást (GINOP) biztosítja.

A helyi termelőknek tevékenységük fejlesztésével lehetőségük lesz más Vidékfejlesztési Program intézkedéseire is pályázni (pl: REL alprogramba történő csatlakozás).

Jelen intézkedés keretében nem támogatható induló mikrovállalkozások nem mezőgazdasági tevékenységeinek támogatása (Vidékfejlesztési Program 6.2)

6. **A jogosultak köre:** Pályázatot nyújthat be az Észak-Kaposi Partnerek Vidékfejlesztési Egyesület LEADER Helyi Akciócsoport illetékességi területén lévő
- o mikro vállalkozás
 - o természetes személy
 - o őstermelő
 - o szociális szövetkezet

7. **A kiválasztási kritériumok, alapelvek:**

➤ **Jogosultsági kritériumok:**

- o az ügyfél kizárólag akkor jogosult támogatásra, amennyiben a pályázati felhívás megjelenésének időpontjában működő szervezet és hivatalosan bejelentett székhellyel és/vagy telephellyel, lakóhellyel rendelkezik az Észak-Kaposi Partnerek Vidékfejlesztési Egyesület illetékességi területén
- o amennyiben az ügyfél természetes személy, az első kifizetési kérelem benyújtásáig őstermelőként vagy egyéni vállalkozóként szükséges tevékenységét végezni
- o ügyfél nyilatkozata természetes személy esetén, hogy őstermelővé vagy egyéni vállalkozóvá válik
- o jelen intézkedés támogatási kérelmének benyújtására nyitva álló időszak alatt egy szervezet kizárólag egy pályázat benyújtására jogosult

- jelen intézkedésre egy későbbiekben meghirdetésre kerülő pályázati felhívás keretében kizárólag akkor nyújthat be támogatási kérelmet ugyanazon ügyfél, amennyiben korábbi nyertes projektje vonatkozásában az utolsó pénzügyi elszámolást benyújtotta
- a támogatási kérelemben benyújtott költségvetés megalapozott
- a fejlesztés tárgya az intézkedés célját szolgálja
- marketing kiadás önállóan nem támogatható, költségének mértéke az összes igényelt támogatási összeg maximum 3%-ig terjedhet
- legkésőbb a projekt pénzügyi elszámolásának végéig köteles a pályázó a HACS honlapján keresztül a megvalósult fejlesztésről tájékoztatni a nyilvánosságot
- kizárólag helyi gazdasági szereplők hálózatosodását, tudásátadását segítő program, képzés önmagában nem támogatható, mértéke az összes kiadás maximum 20%-ig terjedhet. Ezen tevékenység támogatására kizárólag megfelelő szakmai tapasztalattal rendelkező pályázó jogosult, melyet szakmai programmal (tevékenység megnevezése, eddig elért eredmények, szakmai tapasztalatok) támaszt alá.

➤ **Kiválasztási kritériumok:**

Előnyben részesül az a fejlesztés, amely

- munkahelyteremtő hatással bír
- helyi/kézműves termék előállításának fejlesztésére irányul
- hálózatosodást, tudásátadást elősegítő program, képzés megvalósítására is irányul, ahol legalább 15 helyi partner egyidejű bevonása történik
- segítségével a pályázó új termékkel, szolgáltatással bővíti kínálatát/tevékenységét vagy új innovatív technológiát vezet be

8. Tervezett forrás:

- a) jelen intézkedésre allokált forrás: 118 511 250 Ft
- b) támogatás aránya: minden ügyfél esetén 60%
- c) projektméret korlátai: támogatás maximum összege: 5.000.000 Ft
- d) támogatás módja: vissza nem térítendő támogatás, hagyományos költségelszámolás

9. A megvalósítás tervezett időintervalluma: 2016. II. félév – 2019. II. félév

10. Kimeneti indikátorok:

- a. A támogatott projektek száma: 23-50 db
- b. A támogatott kedvezményezettek száma:
 - szociális szövetkezet: 1-3 db
 - mikroállalkozás: 12-26 db
 - természetes személy, őstermelő: 10-21 db

1. Az intézkedés megnevezése:

V. Turisztikai infrastruktúra fejlesztés (2.2.1.)

2. **Specifikus cél:** Helyi adottságokra alapozott gazdagodó turisztikai kínálat (2.2)
3. **Indoklás, alátámasztás:** A stratégia helyzet-és szükségletfelméréséből levezetve megállapítást nyert, hogy a térségre jellemző a kulturális és épített örökségek, turisztikai erőforrások magas száma, ugyanakkor hiányzik az egységes turisztikai marketing. Egyre növekvő igény jelenik meg a nem jövedelemtermelő turisztikai szolgáltatások iránt, ugyanakkor azok infrastrukturális háttere nem megfelelően kiépített, hiányos. Az intézkedés

célja a térség egységes turisztikai imázsának, marketingjének kialakítása, továbbá a nem jövedelemtermelő turisztikai infrastruktúra fejlesztése, újak kialakítása, a térség turisztikai vonzerejének növelése.

SWOT kapcsolódás: E3, Gy6, Gy7, L2, L6

4. **A támogatható tevékenység területek meghatározása:** nem jövedelemtermelő turisztikai kínálat (pl.: pihenőhelyek, túraútvonalak, tematikus ösvények, turisztikai attrakciók) infrastruktúrájának kialakításához, meglévők fejlesztéséhez kapcsolódó építési, felújítási költségek, eszközbeszerzés, valamint szolgáltatások beszerzésének, különösen marketing tevékenység költségei (turisztikai program csomagok, kisfilmek, videók, weboldal, közös arculat stb.).
5. **Kiegészítő jelleg, lehatárolás:** a Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program nem támogat külön ennek a térségnek sajátosságaira épülő turisztikai beruházásokat, továbbá a projektméret is alapvető lehatárolást biztosít. A Vidékfejlesztési Program tartalmaz ugyan nem mezőgazdasági tevékenységek elindítására, fejlesztésére irányuló intézkedést, aminek keretében turisztikai szolgáltatás is kialakítható, azonban a stratégiában kialakított intézkedés nem ír elő mezőgazdasági tevékenységből eredő árbevételt és jövedelemtermelő beruházást nem támogat.
6. **A jogosultak köre:** Pályázatot nyújthat be az Észak-Kaposi Partnerek Vidékfejlesztési Egyesület LEADER Helyi Akciócsoport illetékességi területén működő
 - önkormányzat
 - civil szervezet
 - egyházi szervezet
7. **A kiválasztási kritériumok, alapelvek:**
 - **Jogosultsági kritériumok:**
 - az ügyfél kizárólag akkor jogosult támogatásra, amennyiben a pályázati felhívás megjelenésének időpontjában működő szervezet és hivatalosan bejelentett székhellyel és/vagy telephellyel, lakóhellyel rendelkezik az Észak-Kaposi Partnerek Vidékfejlesztési Egyesület illetékességi területén;
 - jelen intézkedés támogatási kérelmének benyújtására nyitva álló időszak alatt egy szervezet kizárólag egy pályázat benyújtására jogosult;
 - jelen intézkedésre egy későbbiekben meghirdetésre kerülő pályázati felhívás keretében kizárólag akkor nyújthat be támogatási kérelmet ugyanazon ügyfél, amennyiben korábbi nyertes projektje vonatkozásában az utolsó pénzügyi elszámolást benyújtotta;
 - marketing kiadás kizárólag a térség egységes turisztikai imázsának kialakításához támogatható, amely a HACS teljes tervezési területére irányul, a 2014-2020-as időszakban jelen intézkedés keretében kizárólag egy projekt támogatható;
 - eszközbeszerzés önállóan nem támogatható;
 - a támogatási kérelemben benyújtott költségvetés/pénzügyi terv megalapozott, a fejlesztés tárgya az intézkedés célját szolgálja;
 - legkésőbb a projekt pénzügyi elszámolásának végéig köteles a pályázó a HACS honlapján keresztül a megvalósult fejlesztésről tájékoztatni a nyilvánosságot.
 - **Kiválasztási kritériumok:**
 - Előnyben részesül az a fejlesztés, amely
 - segítségével a pályázó új turisztikai kínálatot hoz létre
 - más, térségi turisztikai fejlesztéshez kapcsolódik

- o a térség egységes marketingjének kialakítására irányul

8. Tervezett forrás:

- a. Jelen intézkedésre allokált forrás: 36 000 000 Ft
- b. Támogatási arány:
 - o önkormányzat: 85%
 - o civil szervezet: 85%
 - o egyházi szervezet: 85%
- c. projektméret korlátai: támogatás maximum összege 3.000.000 Ft
- d. támogatás módja: vissza nem térítendő, hagyományos költségelszámolás

9. A megvalósítás tervezett időintervalluma: 2017 I. félév-2019 I. félév

10. Kimeneti indikátorok:

- a. A támogatott projektek száma: 12-18 db
- b. A támogatott kedvezményezettek száma típus alapján megbontva:
 - o önkormányzat: 6-8 db
 - o civil szervezet: 5-8 db
 - o egyházi szervezet: 1-2 db

1. Az intézkedés megnevezése:

VI. Turisztikai szolgáltatások fejlesztése (2.2.2.)

2. Specifikus cél: Helyi adottságokra alapozott gazdagodó turisztikai kínálat (2.2)

3. **Indoklás, alátámasztás:** a helyzet- és szükségletfeltárásból levezetve megállapítható, hogy a térség jelentős kulturális- és épített örökséggel, turisztikai erőforrással rendelkezik, melyek kiaknázása és az erre épített már meglévő szolgáltatások minőségének javítása szükséges. Jellemző a magas munkanélküliség és a térség szinte egyetlen foglalkoztatói az önkormányzatok, kevés a munkahelyteremtő gazdasági szereplő, kevés saját tőkével rendelkeznek, és a legtöbb pályázati forrás számukra méretük, illetve minimális projektméret meghatározása miatt nem elérhető. Azonban szükségük van külső forrásra tevékenységük hatékonyságának illetve versenyképességük fokozásának fejlesztése érdekében.

Az intézkedés célja, hogy turisztikai alapú gazdaságfejlesztéssel is hozzájáruljon a térség munkahelymegtartó és munkahelyteremtő képességéhez. A már meglévő jövedelemtermelő turisztikai szolgáltatások fejlesztését és újak létrehozását támogatja, ezzel hozzájárulva életképes turisztikai vállalkozások számának növekedéséhez. A térség turisztikai kínálata és annak színvonala erősödik.

SWOT kapcsolódás: E3, E8, Gy4, Gy6, Gy7, L2, L6

4. **A támogatható tevékenység területek meghatározása:** jövedelemtermelő turisztikai beruházások, szálláshelyek és vagy/szolgáltatások létrehozása, meglévők fejlesztése: építési beruházáshoz kapcsolódó költségek, infrastruktúra fejlesztés, eszközbeszerzés, szolgáltatások beszerzésének (pl: marketing tevékenység) költsége.

5. **Kiegészítő jelleg, lehatárolás:** A Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program nem támogat külön ennek a térségnek sajátosságaira épülő turisztikai beruházásokat, továbbá az ott meghatározott minimális projektméret is alapvető lehatárolást biztosít. A Vidékfejlesztési Program tartalmaz nem mezőgazdasági tevékenységek elindítására, fejlesztésére irányuló

intézkedést, aminek keretében turisztikai szolgáltatás is kialakítható, azonban a stratégiában kialakított intézkedés nem ír elő mezőgazdasági tevékenységből eredő árbevételt, továbbá nem jogosult támogatásra az ügyfél, amennyiben árbevételének több mint 50%-a élelmiszeripari vagy mezőgazdasági jövedelemből származik. Az intézkedés az alábbi konstrukciót egészíti ki VP 6.2.1., 6.4.1.

6. A jogosultak köre: Pályázatot nyújthat be az Észak-Kaposi Partnerek Vidékfejlesztési Egyesület LEADER Helyi Akciócsoport illetékességi területén lévő

- mikrovállalkozás
- őstermelő
- természetes személy
- szociális szövetkezet

7. A kiválasztási kritériumok, alapelvek:

➤ *Jogosultsági kritériumok:*

- az ügyfél kizárólag akkor jogosult támogatásra, amennyiben a pályázati felhívás megjelenésének időpontjában működő szervezet és hivatalosan bejelentett székhellyel és/vagy telephellyel, lakóhellyel rendelkezik az Észak-Kaposi Partnerek Vidékfejlesztési Egyesület illetékességi területén;
- természetes személy és őstermelő ügyfél köteles az utolsó kifizetési kérelem benyújtásával egyidejűleg egyéni vállalkozóvá válni;
- jelen intézkedés támogatási kérelmének benyújtására nyitva álló időszak alatt egy szervezet kizárólag egy pályázat benyújtására jogosult;
- jelen intézkedésre egy későbbiekben meghirdetésre kerülő pályázati felhívás keretében kizárólag akkor nyújthat be támogatási kérelmet ugyanazon ügyfél, amennyiben korábbi nyertes projektje vonatkozásában az utolsó pénzügyi elszámolást benyújtotta;
- marketing költség önállóan nem támogatható, mértéke az összes igényelt támogatási összeg maximum 3%-ig terjedhet;
- a támogatási kérelemben benyújtott költségvetés/pénzügyi terv megalapozott, a fejlesztés tárgya az intézkedés célját szolgálja;
- legkésőbb a projekt pénzügyi elszámolásának végéig köteles a pályázó a HACS honlapján keresztül a megvalósult fejlesztésről tájékoztatni a nyilvánosságot.

➤ *Kiválasztási kritériumok:*

- Előnyben részesül az a fejlesztés, amely
- segítségével a pályázó a településen új turisztikai kínálatot hoz létre
 - más, térségi turisztikai fejlesztéshez kapcsolódik
 - a fenntartás időszaka alatt legalább 2 másik helyi ágazatközi szereplővel történő összefogást, együttműködést is tartalmazza, melynek célja a szolgáltatások összekapcsolása
 - során a pályázó munkahelyteremtést vállal

8. Tervezett forrás:

a. Jelen intézkedésre allokált forrás: 96 963 750 Ft

b. Támogatási arány:

- mikrovállalkozás: 60%
- természetes személy: 60%,
- őstermelő: 60%

- szociális szövetkezet: 60%
- c. projektméret korlátai: támogatás maximum összege 5 000 000 Ft
- d. támogatás módja: vissza nem térítendő, hagyományos költségelszámolás

9. A megvalósítás tervezett időintervalluma: 2016 II. félév-2018 I. félév

10. Kimeneti indikátorok:

- a) A támogatott projektek száma: 17-23 db
- b) A támogatott kedvezményezettek száma típus alapján megbontva:
 - mikroállalkozás: 11 – 15 db
 - őstermelő: 2 – 3 db
 - természetes személy: 3 – 4 db
 - szociális szövetkezet: 1-1 db

1. Intézkedés megnevezése:

**VII. Helyi szükségletekre létrejövő közösségi szolgáltatások kialakítása, fejlesztése (EFOP 1.7)
1.2.1**

2. Specifikus cél: Társadalmi felzárkózást, befogadást szolgáló közösségi programok létrehozása (1.2)

3. Indoklás, alátámasztás: az Észak-Kaposi Partnerek Vidékfejlesztési Egyesület a 209/2014 (XI.26.) Korm. rendelet szerinti kedvezményezett járásokkal és a 105/2015 (IV.23.) Korm. rendelet szerint kedvezményezett településekkel az állandó népessége legalább 15%-ában érintett Helyi Akciócsoport. A helyzetfeltárásban és SWOT elemzésben is megállapítást nyert, hogy a térséget jellemzi az előregedő társadalom, a fiatal generáció elvándorlása, csökkenő lakosság, magas munkanélküliség, továbbá a hátrányos helyzetű csoportok társadalmi leszakadásának folyamatos erősödése.

A kedvezőtlen társadalmi, demográfiai térségi folyamatok enyhítése érdekében a felzárkózást és befogadást segítő programok megvalósítása szükséges.

A 2007-2013-as LEADER kiírások során nem volt konkrétan olyan megfogalmazott intézkedés, amely ezt a célt szolgálta volna, de ezen romló trendek markáns jelenléte a beavatkozás szükségességét (kedvezőtlen szocio-demográfiai térségi folyamatok megtörése, helyi felzárkózást szolgáló tudás bővítése, közösségépítés, többfunkciós közösségi terek) indokoltá teszik. Az intézkedés révén a célcsoport társadalmi integrációja, valamint szélesebb értelemben véve életminőségének javulása érhető el.

Célcsoport: tartós szegénységben élők, gyermekek és fiatalok, nők, munkanélküliek, alacsony iskolai végzettségű, valamint szociálisan hátrányos helyzetben lévők és a velük foglalkozó szervezetek.

SWOT kapcsolódás: E1, Gy2, Gy4, L8, V1, V2, V3

4. A támogatható tevékenységterületek meghatározása:

- kedvezőtlen szocio-demográfiai térségi folyamatok megtörése,
- többfunkciós közösségi szolgáltató terek működtetése
- helyi felzárkózást szolgáló tudás bővítése,
- közösségépítés – és megtartás

A fenti tevékenységterületekre irányulóan támogatható szakmai program, képzés megvalósítása, építési beruházás költségei, kis értékű, a megfogalmazott célok elérését szolgáló - kizárólag kiegészítő jelleggel – eszközbeszerzés, informatikai célú fejlesztés, előkészítés költségei (előzetes tanulmány); projekt szakmai megvalósításához kapcsolódó személyi jellegű költségek.

5. Kiegészítő jelleg, lehatárolás: az intézkedés az Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program (EFOP) 1.7 „az egymást erősítő, elmaradottságot konzerváló területi folyamatok megtörése” intézkedésének helyi szintű megvalósítására épül, amely révén a megfogalmazott – a helyi szükségletekre alapozott - társadalmi felzárkózást, befogadást szolgáló közösségi programok létrehozása megvalósulhat.

6. A jogosultak köre: pályázat benyújtására jogosult a Helyi Fejlesztési Stratégia végrehajtását koordináló Észak-Kaposi Partnerek Vidékfejlesztési Egyesület, továbbá az Egyesület támogatásával a HFS tervezési területén a 209/2014 (XI.26.) Korm. rendelet szerinti kedvezményezett eljárás/vagy a 105/2015 (IV.23.) Korm. rendelet szerint kedvezményezett településen működő:

- települési önkormányzatok, önkormányzati társulások, kisebbségi önkormányzatok
- civil szervezetek
- egyházi szervezetek
- fentiek konzorciuma

7. A kiválasztási kritériumok, alapelvek:

➤ *Jogosultsági kritériumok:*

- az ügyfél kizárólag akkor jogosult támogatásra, amennyiben a pályázati felhívás megjelenésének időpontjában működő szervezet és hivatalosan bejelentett székhellyel és/vagy telephellyel, lakóhellyel rendelkezik az Észak-Kaposi Partnerek Vidékfejlesztési Egyesület illetékességi területén
- jelen intézkedés támogatási kérelmének benyújtására nyitva álló időszak alatt egy szervezet kizárólag egy pályázat benyújtására jogosult
- jelen intézkedésre egy későbbiekben meghirdetésre kerülő pályázati felhívás keretében kizárólag akkor nyújthat be támogatási kérelmet ugyanazon ügyfél, amennyiben korábbi nyertes projektje vonatkozásában az utolsó pénzügyi elszámolást benyújtotta
- a támogatási kérelemben benyújtott költségvetés megalapozott, a fejlesztés tárgya az intézkedés célját szolgálja
- kis értékű eszközbeszerzés, informatikai fejlesztés önállóan nem támogatható, költségének mértéke az összes igényelt támogatási összeg maximum 15%-ig terjedhet
- a pályázó vállalja, hogy a HACS honlapján keresztül a megvalósult fejlesztésről tájékoztatja a nyilvánosságot
- a projektben érintett települések száma legalább 3
- a projekt megvalósítása valamely célcsoport bevonásával történik
- az előkészítés költségei önállóan nem támogathatóak

➤ *Kiválasztási kritériumok:*

Előnyben részesül az a fejlesztés, amely

- a megvalósítás helye szerinti település Helyi Esélyegyenlőségi Programjához illeszkedik
- megvalósítása több mint 3 települést érint
- megvalósítása legalább 2 célcsoport bevonásával történik
- megvalósítása több támogatható tevékenységre irányul

- o hálózatossodást, több szektor együttműködését tartalmazza

8. Tervezett forrás:

- a) jelen intézkedésre allokált forrás: 85 000 000 Ft (EFOP 1.7 rendelkezésre álló 7 Mrd Ft alapján becsült összeg)
- b) támogatás aránya: minden jogosult esetében 100 %
- c) projektméret korlátai:
 - o támogatás maximum összege beruházás jellegű projekt esetén: 10 000 000 Ft
 - o támogatás maximum összege nem beruházás jellegű projekt esetén: 5 000 000 Ft
- d) támogatás módja: vissza nem térítendő támogatás, hagyományos és egyszerűsített költségelszámolás

9. A megvalósítás tervezett időintervalluma: 2017. II. félév – 2020. II. félév

10. Kimeneti indikátorok:

- a. a támogatott projektek száma: 8-16 db
- b. a támogatott kedvezményezettek száma:
 - o önkormányzat, önkormányzati társulás, kisebbségi önkormányzat: 4-7 db
 - o civil szervezet 2 - 6 db
 - o egyházi szervezet: 2-3 db

8.2 Együttműködések

1. Az együttműködések tervezett tématerületei: Az Észak-Kaposi Partnerek Vidékfejlesztési Egyesület tervezett együttműködési projektjeinek tématerületei:

- o a helyi és kézműves termékek összefogott, közös népszerűsítése, piacra jutásának segítése
- o gazdasági együttműködések, valamint a terület versenyképességének erősítése
- o a térség turisztikai szolgáltatásainak fejlesztése
- o térségi összefogást és aktivitást előző program és -sorozat megvalósítása

2. Specifikus célok: Vonzóbb vidéki élettér és erősödő közösségek (1.1)

Életképes mikrovállalkozások és piacképes helyi termékek (2.1)

Helyi adottságokra alapozott gazdagodó turisztikai kínálat (2.2)

3. Indoklás, alátámasztás: Az Észak-Kaposi Partnerek Vidékfejlesztési Egyesület együttműködési projektek tématerületei minden esetben illeszkednek a korábban már meghatározott specifikus célokhoz. A helyzetfeltárásban leírtakhoz szervesen kapcsolódnak a SWOT elemzésben feltárt térségi erősségek, gyengeségek, lehetőségek és veszélyek is, így az ezekre reagálva megfogalmazott átfogó és specifikus célokhoz való illeszkedés biztosított. A térségben a civil-, a vállalkozói-, és a közsféra közötti együttműködés következtében egyéni és közösségi kezdeményezés valósul meg a térség gazdasági és társadalmi fejlődése érdekében. Szeretnénk minden olyan turisztikai jellegű kezdeményezésben részt venni, amely a térség turisztikai szolgáltatásainak fejlesztését célozza meg, valamint minden olyan kezdeményezésben, melyek a helyi-, és kézműves termékek piacra jutását tűzi ki célul. A térségi összefogást és aktivitást szem előtt tartva részt kívánunk venni minden olyan program és -sorozat megvalósításában, ahol tudásátadás/hagyományörzés/szemléletformálás/ismeretterjesztés/közösségfejlesztés témakörben kíván eredményt elérni a projekt.

Az Egyesület korábban két projekt megvalósításában vett részt együttműködő partnerként.

- A „Somogyi LEADER Térségek civiljeinek közösségformáló együttműködése” volt a fejlesztés célja, ahol a civil szervezetek a helyi termelők, kézműves réteggel, valamint a vállalkozásokkal történő kapcsolatfelvételével, egymás tevékenységnek segítségével népszerűsítették a hagyományos népi kultúrát, a helyi termékeket, a kézművesek portékáit. Az együttműködők sport, kulturális, hagyományőrző, szabadidős rendezvényeket valósítottak meg, az elérendő célok megvalósításához eszközöket szereztek be, beruházásokat valósítottak meg, képzéseket szerveztek, továbbá az együttműködés népszerűsítése érdekében kiadványt készítettek.

- „Az érzékeny területeken való Természetkímélő gazdálkodás népszerűsítése, és bemutatása”. A projekt során természetvédelmi képzéssel kapcsolatos témákat felvonultató konferencia valósult meg, mely célcsoportja a térségben működő gazdálkodók, illetve a téma iránt érdeklődő aktív csoportok (középiskolai, egyetemi hallgatók) voltak. A projekt másik része egy bemutató gazdaság fejlesztése, amely a konferencia előtt került megvalósításra. A környezettudatos, ökológiai gazdálkodással foglalkozó vállalkozó a projekt során olyan, az állattartáshoz szükséges eszközök beszerzését hajtotta végre, melyek hasznosak egy, a termelést természetvédelmi szempontokból fejleszteni kívánt gazdálkodó számára. A projekt során biztosította a gyakorlati háttérrel a szemléletformáláshoz. Az általa létrehozott bemutató gazdaságban az érdeklődők a program ideje alatt, de a későbbiekben is tanulmányozhatják az ökológiai, környezettudatos gazdálkodási (állattenyésztési, legeltetési) módszereket, szakmai tanácsot kaphatnak.

Az együttműködési projektek eredményeként jelentősen erősödhetnek a gazdasági együttműködések és fokozottabb figyelem irányul a minőségi helyi termékekre és szolgáltatásokra.

8.3 A stratégia megvalósításának szervezeti és eljárási keretei

A HACs és munkaszervezetének jogi formája, a megalakulás dátuma, fő tevékenységi körök

A Miniszterelnökség Agrár-Vidékfejlesztési Programokért Felelős Helyettes Államtitkársága (Irányító Hatóság) által 2015. szeptember 25-én LEADER Helyi Akciócsoportként előzetesen elismert Észak-Kaposi Partnerek Vidékfejlesztési Egyesület önálló személyiséggel rendelkező Egyesület, amely megalapítását 108 alapító tag mondta ki, 2008. február 25-én.

Működése során a helyi közigazgatás, a civil szervezetek és vállalkozások összefogására épít, amely háromoldalú partnerség aktívan részt vesz a Helyi Fejlesztési Stratégia kidolgozásában, felülvizsgálatában, végrehajtásában, a döntések meghozatalában, továbbá az Egyesület alapszabály és egyéb jogszabályok szerinti működésének biztosításában, cél szerinti tevékenységei ellátásában.

A partnerség önkéntes tagságon alapul. Az Egyesület legfőbb szerve a Közgyűlés, a partnerek együttműködésének formális intézménye, ugyanakkor nem feltétel formalizált taggá válni, a 33 települést lefedő tervezési területen élők/működő szervezetek is bevonásra kerülnek a helyi partnerségbe, amely legfontosabb ismérve, hogy önkéntes alapon jött létre, bárki számára nyitott.

Fő tevékenységi körök:

- Helyi Fejlesztési Stratégia 2014-2020 tervezése és végrehajtása

- helyi szereplők fejlesztési és végrehajtási kapacitásának kiépítése
- menedzsment, partnerség működtetése
- több szektorra kiterjedő együttműködések ösztönzése és támogatása
- animáció, társadalom-és gazdaságszervezés
- összhang biztosítása a Helyi Fejlesztési Stratégiával, a műveletek stratégiai célkitűzések és célok eléréséhez való hozzájárulásuk szerinti rangsorolása
- pályázati felhívások, folyamatban lévő projektbenyújtási eljárások előkészítése és közzététele
- támogatási kérelmek befogadás és értékelése, műveletek kiválasztása és a támogatás összegének rögzítése
- a HFS és a támogatott műveletek végrehajtásának figyelemmel kísérése, monitoringja, visszacsatolás
- kapcsolattartás külső szervezetekkel, a végrehajtás egyéb szereplőivel
- Egyesület tevékenységének népszerűsítése
- alapcél szerinti tevékenység ellátása

A Helyi Akciócsoport összetétele, szervezeti felépítésének bemutatása

Az Észak-Kaposi Partnerek Vidékfejlesztési Egyesület tagsága 2016.05.26-án 137 tagot számlál. Az Egyesület tagjai tagozatokat (köz-, civil-, üzleti) hoztak létre. A LEADER HACS illetékességi területét alkotó mind a 33 település legalább a közsféra révén, formalizált tagként is jelen van az Egyesület tagságban.

A döntéshozó szervek összetétele megfelel a 1303/2013/EU rendelet 32. cikk (2) bekezdés b) pontjában foglaltaknak - döntéshozatali szinten sem a nemzeti szabályokkal összhangban meghatározott hatóságok, sem egyetlen más érdekcsoport nem rendelkezik a szavazati jogok 49 %-ot meghaladó hányadával -.

A kiválasztási döntések során a szavazatok legalább 50%-át nem közszférabeli partnerek adják.

Szervezeti egységek, feladataik*		
Szervezeti egység	Összetétel	Feladat
Közgyűlés	Tagok összessége, Egyesület legfőbb döntéshozó szerve	Alapszabály elfogadása, módosítása; éves költségvetés meghatározása és elfogadása; HFS elfogadása, felülvizsgálata; éves beszámoló elfogadása; vezető tisztségviselők megválasztása; tagsági jogviszony keletkeztetése és megszüntetése; döntés minden olyan ügyben, melyet jogszabály meghatároz.

Elnökség	Közgyűlés által a tagság sorából megválasztott - Alapszabályban meghatározott tagi létszámmal rendelkező - döntéshozó testület.	Stratégiai irányítás; döntés két Közgyűlés között az Egyesület ügyeiben; éves beszámolók készítése; képviselő delegálása egyéb szervezetekbe, dönt mindazon ügyekben, melyeket a Közgyűlés hatáskörébe utal/meghatároz pl.: SZMSZ módosítása; HFS megvalósulásának figyelemmel kísérése.
Felügyelő Bizottság	Egyesület Közgyűlése által a tagság sorából vagy külső szakemberekből megválasztott - Alapszabályban meghatározott tagi létszámmal - rendelkező testület.	Egyesület működésének és gazdálkodásának ellenőrzését látja el, így feladata különösen a pénz-és vagyonkezelés vizsgálata, jogszabályi előírások betartásának, alapszabály szerinti működés ellenőrzése; éves mérleg felülvizsgálata, tagdíjbefizetések alakulásának vizsgálata.
Tagozatok	Köz-, civil-, és üzleti szféra képviselőiből létrehozott munkacsoportok	Tanácsadói, javaslattevési szerepkör, a köz-, civil-, és üzleti szféra képviselőitellátása.
Döntéshozó Testület	Közgyűlés által megválasztott testület, amely megegyezik az Elnökség tagjaival.	A HFS keretében támogatható projektek kiválasztása.
Helyi Bíráló Bizottság	Közgyűlés által a tagság sorából megválasztott testület. Létszáma külön eljárásrendben meghatározottak alapján.	HFS projektek döntés-előkészítése a Döntéshozó Testület számára.
Munkaszervezet-vezető	A Közgyűlés által megválasztott, megfelelő tudással, tapasztalattal rendelkező egy fő a Munkaszervezet feladatainak koordinálásához, operatív működés irányításához.	Munkaszervezet tevékenységének koordinálása; felel a munkaszervezet napi működtetéséért; HFS tervezési folyamat menedzselése; HFS hatékony végrehajtásának nyomon követése; részvétel döntés-előkészítésben, munkaszervezeti feladatok ellátásában; szakmai képviselő ellátása; beszámolási kötelezettség.

Munkaszervezet	Egyesület munkavállalói, a Szervezeti és Működési Szabályzatban meghatározott létszámban.	Animációs tevékenység ellátása; projektgenerálás; potenciális pályázók segítése a kérelmek összeállításában és az elszámolásban; adminisztrációs feladatok ellátása.
-----------------------	---	--

Hátrányos helyzetű emberek képviselete a HACS döntéshozásában és a HFS megvalósításában

A HACS a döntéshozás és a HFS megvalósítása során az alábbiak szerint reprezentálja a hátrányos helyzetű emberek képviseletét: az ezen célcsoport körében tevékenységet végző civil szervezetek, szakmai tapasztalattal rendelkező személyek jelenléte a Közgyűlésben, és az egyes testületekben (Isd* 2. számú melléklet – zöld színnel jelölve – a teljesség igénye nélkül). A HFS megvalósítása során ezen célcsoport felzárkózását elősegítő projektek előnyben részesítése történik a kiválasztás során, valamint társadalmi felzárkózást szolgáló programok megvalósítására külön intézkedés (EFOP 1.7 kapcsolódva) került kialakításra.

Egyesület tagjai, alapelvárások

Az Egyesületnek rendes és pártoló tagjai lehetnek. A felvételi eljárás a tagjelölt belépési nyilatkozatának az Elnökséghez eljuttatásával kezdődik, amelyhez csatolni szükséges legalább 2 egyesületi tag írásos ajánlását. Az Elnökség a tagfelvétel előkészítéséről a soron következő ülésén köteles dönteni, és támogató döntés esetében a soron következő Közgyűlés dönt a tagfelvételtől.

Az Egyesület rendes tagjai lehetnek természetes és jogi személy, vagy jogi személyiséggel nem rendelkező gazdasági társaság, aki az Egyesület illetékességi területén lakcímmel, székhellyel, vagy bíróság által bejegyzett telephellyel rendelkezik.

Az Egyesület pártoló tagjai lehetnek természetes és jogi személy, vagy jogi személyiséggel nem rendelkező gazdasági társaság, aki nem kíván rendes tagja lenni az Egyesületnek. A pártoló tag az Egyesület munkájában vagyoni hozzájárulásával vehet részt, vezető tisztségviselővé nem választható.

Az Egyesületnek rendes és pártoló tagja lehet minden olyan természetes és jogi személy, vagy jogi személyiséggel nem rendelkező gazdasági társaság, aki egyetért az Egyesület céljaival, elfogadja az alapszabályt, rendszeresen fizeti a tagdíjat és felvételéhez a közgyűlés hozzájárul – korlátozásmentes tagfelvétel -.

HACS tagokkal kapcsolatos alapelvárások:

- az Egyesület céljainak megvalósításában való aktív közreműködés,
- az alapszabályának rendelkezéseinek betartása,
- a tagdíj rendszeres befizetése,
- az Egyesületet támogatása, képviselete adott fórumokon

Az Egyesület tagságát, és testületeinek összetételét az 2. számú melléklet tartalmazza.

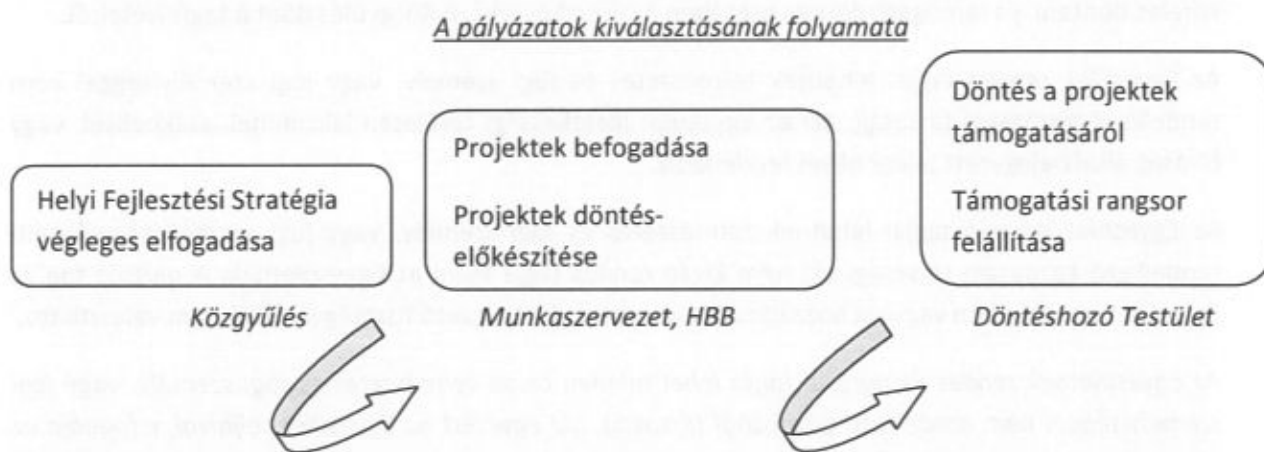
Döntéshozatali alapelvek, összeférhetetlenség kizárását biztosító intézkedések

A Döntéshozó Testületben a civil-, üzleti- és közszféra érdekei képviselőit egyensúlyba biztosított, a testület összetételéről, tagjairól az Egyesület Közgyűlése dönt (Elnökséggel megegyező testület), a részvétel minden tag számára ismert és biztosított. A kiválasztási döntések során a szavazatok legalább 50%-át nem közszférabeli partnerek adják.

A projekt kiválasztásánál az összeférhetetlenség szabályai rögzítettek (272/2014. (XI.5.) Kormányrendelet VI. fejezet 39.§):

- azok, akik részt vettek a projektek kidolgozásában, nem vehetnek részt az adott felhívásra beérkező pályázatokkal kapcsolatos projekt értékelésben és kiválasztásban
- a Munkaszervezet segítséget nyújthat a projektek fejlesztése, pályázatok elkészítése során (javasol, tanácsot ad, információt nyújt), de tartalom felett nem dönthet, és nem írhatja meg a pályázatot vagy annak részeit
- bárki, aki érintett a fent hivatkozott kormányrendelet paragrafusának (1) pontja alapján egy adott projektben, nyilatkoznia kell erről és nem vehet részt az értékelésben, azaz a döntés-előkészítésben
- az értékelésben és a döntéshozatalban résztvevő HACS tagok

A döntés-előkészítést, értékelést a Közgyűlés által megválasztott Helyi Bíráló Bizottság végzi, meghatározott eljárásrend és jogosítványok alapján.



Döntésben résztvevők jogosultságai, feladatai:

Helyi Bíráló Bizottság: HFS Cselekvési Tervében meghatározott jogosultsági kritériumokhoz, specifikus célkitűzéshez, való illeszkedés vizsgálata, döntés-előkészítés. Tagságának összetételét tekintve a civil és üzleti szféra együttes aránya a teljes tagságon belül legalább 50%. Az ülések típusa a támogatási kérelmek illeszkedésének vizsgálata során zárt. Konszenzusra épülő szavazás.

Munkaszervezet: projekt javaslatok nyilvántartása, részvétel a döntés-előkészítésben.

Döntéshozó Testület: támogatási kérelmekkel kapcsolatos valamennyi döntés meghozatala, így többek között minimum pontszám meghatározása, döntés a támogatásról, végső források nagyságáról, a támogatási rangsor felállítása. A támogatási kérelmekkel kapcsolatos döntéseket

érintő ülések típusa zárt. A döntéshozás módja: szavazás, súlyozásos pontozás variációi. Határozatképesség feltételei: teljes tagságot tekintve 50%+1 fő jelenléte.

Folyamat szakaszainak bemutatása:

A támogatási kérelmek benyújtására a pályázati felhívásokban meghatározott benyújtásra nyitva álló időszakon belül lesz lehetőség. Ezen időszakok alatt a felhívásokban rögzített határnapokig benyújtásra kerülő projektek kerülnek együttesen elbírálásra. A pályázatás folyamatos, értékelése szakaszos. Az eljárás során a 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet alapján lehetőség van hiánypótlásra, szóbeli egyeztetésre viszont nincs.

Kiválasztási szempontrendszer bemutatása:

A pályázati felhívások keretében támogatásban részesülhetnek azon projektek, amelyek illeszkednek a HFS-hez és a Cselekvési Tervben meghatározott intézkedések jogosultsági kritériumaihoz.

A tartalmi értékelési szempontok az egyes intézkedésekhez tartozó kiválasztási kritériumok, melyek a pályázati felhívásokban kerülnek kifejtésre.

Pályázati lehetőségek népszerűsítésének módja, pályázók segítségének tervezett módszere:

A pályázati felhívások az Egyesület honlapjának (www.ek-p.hu) 2014-2020-as programozási időszak rovatában feltöltésre kerülnek, így mindenki számára egyenlően hozzáférhetőek és nyilvánosak.

A felhívásokról mindemellett az Egyesület Munkaszervezete tájékoztatási tevékenységének ellátása keretében írásban, elektronikus és postai úton is (a formalizált tagjai és egyéb partnerei által megadott elérhetőségi címekre) értesítést küld a felhívások megjelenéséről és a pályázati lehetőségekről. A Munkaszervezet továbbá tájékoztató fórumokat, szakmai rendezvényeket tart a pályázati lehetőségek népszerűsítése érdekében, valamint ügyfélfogadási időben a hét minden napján személyes konzultáció lehetőségét is biztosítja a potenciális és nyertes pályázók segítése céljából – egészen a pályázat benyújtásáig -. Mindemellett a helyi médiában, a települések honlapján, az önkormányzatok hirdetőtábláin is tájékoztatást kíván nyújtani.

Az értékelés/kiválasztás folyamatának dokumentálása:

A projektek értékelésében és a döntés-előkészítésben résztvevő testületek működésének szabályai, a döntéshozás módja külön eljárásrendben kerülnek rögzítésre, mely eljárásrendeket az adott testületek határozzák meg, az esetleges Irányító Hatósági útmutatások mellett. A testületek tagjairól és összetételéről - szférák szerinti bontásban - külön nyilvántartás kerül vezetésre, amely az Egyesület honlapjára feltöltésre kerül.

A kiválasztás szempontrendszer, csakúgy, mint az értékelési folyamat szakaszainak bemutatása a pályázati felhívásban kerül dokumentálásra.

A kiválasztás eredményeinek kommunikálása a pályázók felé:

A Helyi Bíráló Bizottság döntés-előkészítésének eredményéről, a jogosultsági kritériumoknak való megfelelés nem teljesülése esetén a pályázó írásbeli értesítést kap, az általa meghatározott elérhetőségen, részletes indoklással, a HBB által külön eljárásrendben meghatározott időtartamon belül.

A Döntéshozó Testület az általa meghozott döntésekről az elbírálást követően egy időben küld írásbeli értesítést a pályázók részére. A támogatási döntés közlésének időbeli hatálya és az értesítés módja, annak formai és minimum tartalmi követelményei az Irányító Hatóság és a HACS által meghatározottak szerint történik.

Térségi animáció és projekt fejlesztés, humánerőforrás bemutatása

A Helyi Akciócsoport és a Munkaszervezet, mint animátor tulajdonképpen az illetékességi terület helyi partnerségének csoportvezetője, aki aktivizálja azt, közös gondolkodásra, közös munkára, együttműködésre ösztönzi, így elősegítve, hogy olyan változási, fejlesztési irányokat fogalmazzanak meg, melyek a térség gazdasági, társadalmi fejlődését eredményezik. A HACS célja tehát a térségben, a LEADER Közösségben rejlő lehetőségek kibontása, a tagság/helyi partnerség aktivitásának fejlesztése, mobilizálása a HFS céljainak megvalósítása érdekében. Az animáció eszközei többek között rendszeres szakmai megbeszélések, fórumok szervezése, a különböző szférák közötti kapcsolatok létrehozásának támogatása (pl.: tematikus megbeszélések), kommunikáció (pl.: honlap, e-mail). A működés fő sajátossága, a helyi részvétel biztosítása, az összefogás és az együttgondolkodás, így a HACS illetve Munkaszervezete rendszeres kapcsolatot tart fenn, illetve együttműködik az illetékességi területét alkotó településeken működő társadalmi szervezetekkel, helyi termelőkkel, kézművesekkel, gazdasági szereplőkkel, települési önkormányzatokkal a Helyi Fejlesztési Stratégia kidolgozása, időszakos felülvizsgálata, illetve végrehajtása során.

A helyi szereplők aktívan részt vesznek a stratégiáról való döntésben, térségük elsődleges ügyeinek meghatározásában, melyre a különböző fórumok, szakmai rendezvények és az Egyesület testületeiben való részvételük biztosít lehetőséget, mindemellett személyes, telefonos és elektronikus, írásos konzultáció is biztosított. A HACS folyamatosan frissített weboldalt működtet, illetve működési területét alkotó települések honlapján, térségi médiában is rendszeresen megjelenik.

A HACS illetve Munkaszervezete a folyamatos konzultációk segítségével elősegíti a vidéki térség különböző szereplői közötti párbeszédet, figyelmet fordít adott fejlesztésben érintett, illetve érdekelt szereplőkkel folytatott kapcsolattartásra, mely a partnerek közötti együttműködést alapozza meg, hozzájárulva az információk hatékonyabb áramoltatásához, a jó gyakorlatok és tapasztalatok átadásához.

A Munkaszervezet napi rendszerességgel ügyfélfogadást végez, elsődlegesen projekt generálást és pályázati tanácsadást (helyszíni bejárással is) lát el, valamint nyomon követi a projekteket a megvalósítás és a pénzügyi elszámolás során.

Biztosítja, hogy a HACS alapvetően aprófalvas vidéki térségében minden egyes szereplő megfelelő tájékoztatást kapjon a fejlesztési lehetőségekről, így megalapozva azt, hogy minél több szervezet jusson forrásokhoz, mellyel olyan projektek megvalósítása válik lehetővé, melyek tevékenységük hatékonyságát növelik, és alapvetően a vidéki térség gazdasági, kulturális, társadalmi fejlődését szolgálják. Az Egyesület egy központi irodát tart fenn, alirodát nem bérel. Az irodák, s így a HACS jól kiépített infrastrukturális háttérrel rendelkezik, széles körű eszközparkkal és szakmai tudással rendelkező humánerőforrással: megbízott szakmai irányító 1 fő és 2 fő vidékfejlesztési szakmai ügyintéző (felsőfokú szakirányú végzettséggel).

Feladatkörüket részletesen az Egyesület Szervezeti és Működési Szabályzata, továbbá munkaköri leírásuk és a fenti szervezeti egységeket bemutató táblázat* tartalmazza.

Vidékfejlesztésben szerzett tapasztalatok:

- 2007-2013 közötti programozási időszak Helyi Vidékfejlesztési Stratégiájának végrehajtásában, időközi felülvizsgálataiban, célterületek, intézkedések kidolgozásában való aktív részvétel
- HVS megvalósításához kapcsolódó tájékoztatási és információs tevékenység ellátása
- projekt generálás, pályázati tanácsadás, támogatási kérelmek/pályázatok ügyintézése (IIER rendszer), kifizetési kérelmek összeállításában való segítségnyújtás, megvalósult fejlesztések nyomon követése
- ÚMVP III. és IV. tengely jogcímei kérelmeinek döntés előkészítése
- vidékfejlesztési célú pályázatok megvalósítása
- 2014-2020 LEADER Helyi Fejlesztési Stratégia tervezése

Főbb készségek: szervezés, irányítás, kommunikációs készség, önállóság, csapatszellem, jó problémamegoldás, együttműködés.

A működésre tervezett költségvetés szöveges alátámasztása

Az Észak-Kaposi Partnerek Vidékfejlesztési Egyesület 2014-2020-as programozási időszakra rendelkezésre álló működési forráskerete 76 050 000 Ft. A HFS indikatív pénzügyi tervének (9 fejezet) 2. táblázata a HACS működési és animációs forrásfelhasználásának ütemezését tartalmazza a 2014-2020-as időszakra vonatkozóan, éves bontásban. A forrás tervezése a HFS fejlesztési forrásának térségi szintű kipályáztatását és a térség forrásfelvevő képességét, a HFS végrehajtásával kapcsolatos feladatokat figyelembe véve került meghatározásra.

A 2014-2020-as időszak HFS megvalósításához, illetőleg végrehajtásához kapcsolódó működési és animációs forrásunk felhasználása során az alábbi költségkategóriák támogathatók (EMVA rendelet 61 cikk (1) pont):

- személyi jellegű költségek
- operatív költségek
- tájékoztatási tevékenység ellátásához kapcsolódó költségek, képzések költségei
- együttműködések és hálózatépítés költségei
- pénzügyi költségek

A programozási időszak alatt összesen 2 munkavállaló bérköltségét és járulékait, egyéb juttatásait, valamint az igazgatási tevékenységek, operatív feladatok ellátásához kapcsolódóan tiszteletdíjak, megbízási díj kerültek betervezésre, mint személyi jellegű kiadások.

Az időszak alatt az Egyesület LEADER HACS 1 központi irodát kíván fenntartani, melynek költsége szintén feltüntetésre került. A munkavégzéshez kapcsolódó egyéb járulékos költségeket a dologi kiadások között szerepeltetjük. Az Egyesület általános működéséhez kapcsolódó kiadásokat (többek között könyvelési díj, jogi tanácsadás, animációs tevékenység ellátása, szakmai rendezvényeken való részvételhez, azok lebonyolításához, képzéshez, tájékoztatási tevékenység ellátásához kapcsolódó költségek, honlap fenntartása és üzemeltetése) a szolgáltatások igénybevételének költségénél terveztük be. Továbbá a feladatellátásokhoz (kiküldetés költségei) kapcsolódóan utazási- és szállásköltséget terveztünk.

A költségvetés tartalmazza az Egyesület egyéb bevételeit is, amely alapvetően a tagok által fizetett éves tagdíjakból tevődik össze, ennek összege nagyságrendileg 7,5 M Ft.

Az éves tagdíjak mértékét minden év március 31-ig az Egyesület Közgyűlése határozza meg, így a 2016. évi tagdíjak mértékével számolva került meghatározásra az egyéb bevételek összege, amely 1,5 M Ft/év. Az Egyesület saját éves bevétele, amely elsősorban tartalékképzésre irányul, a biztonságos működés feltételeinek biztosítását, szükség szerint az előfinanszírozást alapozza meg. A működést kiegészítő egyéb várható források között, az Egyesület által a jövőben megpályázandó működési és szakmai célú tevékenységek támogatásának összege is feltüntetésre kerül.

Az Egyesület 2016. év vonatkozásában a Nemzeti Együttműködési Alap (NEA) civil szervezetek működési célú támogatása c. pályázati kiíráson 250 000 Ft vissza nem térítendő támogatásban részesült. Ez a forrás a 2016. évben tervezett egyéb bevételek összege között szerepel, működési célú felhasználásra. Mivel a pályázatok során elnyert támogatási összegeket projekt alapon ítélik meg, így a jövőben megpályázandó támogatási összegek nem kerültek feltüntetésre, a költségvetés azok tényleges elnyerését követően módosításra kerül.

A működési és animációs költségek a Helyi Fejlesztési Stratégia teljes közkiadásának 15%-ig terjedhetnek a Vidékfejlesztési Program alapján, így a 2014-2020 között rendelkezésre álló 507 000 000 Ft indikatív forráskeretből 76,05 M Ft került animációs és működési forrásra allokálva. A Helyi Fejlesztési Stratégia tervezése során felmerült költségek a VP 19.1-15 felhívása alapján megítélt 9.1 M Ft előkészítő támogatásból kerültek finanszírozásra. Így a 2016. év forrás-felosztása a 2016. június hónaptól felmerülő költségeket tartalmazza. A pénzügyi tábla alapján megállapítható, hogy a 2017-2019 évekre meghatározott működési és animációs források teszik ki a teljes forráskeret 71%-át, mivel a Cselekvési Tervben meghatározott intézkedések és az az alapján elkészített pályázati felhívások többsége ebben az időszakban kerül meghirdetésre, ki pályázatásra, illetve megvalósításra így a feladatok tükrében, ebben az időszakban várható a legtöbb költség felmerülése. A 2020-as évben alacsonyabb szintű fejlesztési forrás kihelyezés várható, ezért 10,05 M Ft, a működési és animációs költségek 13,2 %-a került betervezésre.

A legfontosabb feladat ebben az időszakban a megvalósult és a megvalósítás alatt álló fejlesztések nyomon követése, illetve segítése, monitoring és értékelési feladatok ellátása, visszacsatolás és tájékoztatási tevékenységek, a működéssel kapcsolatos feladatok ellátása.

A költségek éves szintű felosztásának tervezését költségkategóriánként a 4. számú melléklet tartalmazza.

A működés fizikai feltételei biztosítottak, az Egyesület egy központi irodát tart fenn és kíván fenntartani, alirodát nem bérel. A HACS irodája jól kiépített infrastrukturális háttérrel rendelkezik, széles körű eszközparkkal. A HFS végrehajtása során a HACS folyamatos feladata lesz a források felhasználásának figyelemmel kísérése, tervezése és az esetleges módosítások átvezetése.

8.4 Kommunikációs terv

Az Észak-Kaposi Partnerek Vidékfejlesztési Egyesület tevékenységének egyik legfőbb célja, hogy a 33 településből álló tervezési területe minden érdekelt helyi szereplője megfelelő minőségű és mennyiségű információval rendelkezzen azon támogatási, illetve fejlesztési lehetőségekről,

amelyekkel élve (az Egyesület és Munkaszervezete projektgeneráló és –menedzselő tevékenysége támogatásával) nem csak saját tevékenységét, környezetét, életminőségét képes javítani és fejleszteni, hanem az egész vidéki térség gazdasági- és társadalmi fejlődését segíti elő.

A tájékoztatási és kommunikációs tevékenység közvetlen *célcsoportja* az Egyesület tervezési területének helyi szereplői, a helyi partnerség, amely a köz-, a civil- és az üzleti szféra összefogására épül:

- Egyesület tagsága, illetve nem formalizált partnerei
- A tervezési/működési terület 33 települése és annak lakossága, az itt működő civil szervezetek, vállalkozások és a közigazgatás szereplői
- Egyesület szakmai partnerei, együttműködő szervezetek

Ezen tevékenységének közvetett célcsoportjai a közvetlen célcsoport felzárkózását segítő szervezetek, szakemberek, a Vidékfejlesztési Program és annak, a térségre kidolgozott helyi stratégiája végrehajtásának egyéb szereplői.

A kommunikációs stratégia eszközei, tevékenységei típusa

Az Egyesület, előzetesen elismert LEADER HACS a 2014-2020-as programozási időszakban - a korábbi delegált feladatok megszűnésével - még nagyobb szerepet tud vállalni a projektfejlesztésben. Folyamatos konzultációt, tanácsadást biztosít a projektek kialakítása, megvalósítása és elszámolása, valamint fenntartásuk során. Az animációs tevékenység révén a helyi közösség segítése, a csoportban rejlő lehetőségek kibontása, az aktivitás fejlesztése a cél.

A kommunikációs tevékenység eszközei:

- a HACS saját működtetésű és fenntartású, rendszeresen frissített honlapja (www.ek-p.hu),
- elektronikus és postai címlisták,
- ügyfélfogadás (napi 8 órában)
- kiadványok,
- hírlevelek,
- közösségi oldalak,
- helyi média,
- települési hirdetőtáblák,
- tanulmányutak,
- nyilvános fórumok és egyéb vidékfejlesztési célú, informatív rendezvények, megbeszélések tartása.

A partnerség érdekeinek képviselője, a működés eredményei, a tevékenység népszerűsítése, valamint együttműködés céljából részvétel szakmai fórumokon, rendezvényeken, jogszabályok és egyéb eljárásrendek kidolgozásában és/vagy véleményezésében.

Az Egyesület működésével, szervezeti felépítésével, feladatkörökkel és az eljárási keretek nyilvánosságával a teljes körű átláthatóságot biztosítja, egyenlő hozzáférési lehetőséget nyújt az információszerzéshez, konzultációkhoz és a közös döntéshozatalhoz.

A HACS kiemelt figyelmet fordít a Stratégiában megfogalmazott célok és lehetőségek minél szélesebb körű megismertetésére, továbbá a sikeres projektek nyilvános - saját weboldal, fórumok – bemutatására, amellyel a már meglévő és potenciális projektgazdák számára motivációt nyújt, és ösztönöz a további igények megfogalmazására, együttműködések kialakítására. A megfogható

eredmények ismeretében a helyi szereplők látják, hogy tulajdonképpen nyertesei egy közösen kialakított és megvalósítandó folyamatnak.

Az Egyesület tevékenységében való részvétel nyílt, abba bárki becsatlakozhat, formalizált tagként egyenlő eséllyel vehetnek részt a különböző döntéshozó testületek munkájában, amelyekben nyilvános ülésen a nem formalizált helyi szereplők is tanácskozási joggal, véleményezési és javaslattevési lehetőség biztosításával vehetnek részt.

HACS dokumentumaihoz és a HACS-ról szóló információkhoz való hozzáférés lehetőségeinek bemutatása, visszacsatolási lehetőségek, dokumentáció

Az Egyesület rendes tagjainak az Alapszabály értelmében betekintési joguk van az Egyesület irataiba, illetve a működésével, tevékenységgel kapcsolatos alapidokumentumok közvetlenül elérhetőek – nyilvánosan közzétett - a honlapon.

A HACS a Helyi Fejlesztési Stratégia végrehajtása során legalább az alábbi *alapinformációk/dokumentumok* kommunikálását biztosítja:

- Egyesület, LEADER HACS működésével kapcsolatos alapidokumentumok
- döntéshozó testületek, bíráló bizottságok eljárásrendje
- Helyi Fejlesztési Stratégia 2014-2020
- elérhetőségek és kommunikációs csatornák, visszajelzés lehetősége és módja
- pályázati felhívások és azok eljárásrendje:
- formanyomtatványok
- kiválasztási kritériumok
- kiválasztás menete
- döntések
- támogatott projektek, tevékenységek, kedvezményezettek
- jelentéstételi kötelezettségek és azok módja, monitoring
- együttműködési lehetőségek, egyéb támogatási lehetőségek és források
- egyéb az Irányító Hatóság és az Egyesület által meghatározott dokumentumok

A hozzáférés lehetősége a fent ismertetett kommunikációs csatornák, eszközök révén biztosított.

A *visszacsatolási* lehetőség biztosításával (egyéni – személyes, írott konzultáció - és közös véleményezési lehetőség – fórumok, munkacsoport ülések stb. -) célunk, hogy az annak eredményeként kapott információ, fejlesztő értékelés alapján a működés, a tevékenységek és a HFS megvalósítás folyamatának esetlegesen szükséges korrekcióját végrehajtsuk, valamint „megerősítést” kapjunk mindezek helyi szereplők általi elfogadásáról.

A testületek által meghozott döntésekről, az Egyesület tagjairól, a helyi szereplőkről, a Helyi Fejlesztési Stratégia végrehajtásával és egyéb, a működéssel és az ügyvitellel kapcsolatos dokumentumokról a Munkaszervezet rendszeresen frissített nyilvántartást vezet, belső informatikai felületet alkalmaz, amely révén a Munkaszervezet minden tagja nyomonkövetheti az adott folyamatot.

A kommunikációval kapcsolatos felelősségi körök és a humán kapacitás bemutatása

Az Egyesület egyes szervezeti egységei és azok választott képviselői beszámolási és megbeszélési „rendszer” működtetnek. Ezek állandó eleme az Egyesület mindennapi tevékenységének, pénzügyi

működésének, elért eredményeinek, éves beszámolóinak, HFS végrehajtásának ismertetése, belső kommunikálása. A megbeszéléseket, azok gyakoriságát – amelyek a különböző testületi ülések, munkacsoportülések, szakmai értekezletek – és a belső kommunikációs felelősségi köröket részletesen az Egyesület mindenkor hatályos Alapszabálya, valamint Szervezeti és Működési Szabályzata írja le.

A Helyi Fejlesztési Stratégia tervezésével, végrehajtásával kapcsolatos alapvető kommunikációs tevékenységek ellátása az Egyesület Munkaszervezetének és Elnökségének feladatkörébe tartozik.

Az SZMSZ-ben meghatározott létszámú Munkaszervezet látja el a tájékoztatási tevékenységet, a helyi szereplők felkészítését, projektgenerálást és - menedzselést.

A Munkaszervezet mellett a vezető tisztségviselők, az Elnökség főként az Egyesület és tevékenysége népszerűsítésében, az együttműködések kialakításában és fenntartásában, szakmai képviselet ellátásában vesznek részt.

A HFS-sel kapcsolatos kommunikációs tevékenységek ütemterve

- Helyi partnerség beazonosítása, megszólítása, bevonása a tervezésbe,
 - Tervezői Csoport ülések, fórumok, műhelymunkák, Közgyűlés tartása, végül végleges HFS elfogadása 2015. IV. – 2016. III. negyedév
 - eszközei továbbá: honlap, ügyfélfogadás, települési hirdetőtáblák, e-mail, telefon stb.
- Potenciális kedvezményezettek számára hozzáférés biztosítása a pályázatokkal kapcsolatos dokumentumokhoz és információkhoz,
 - pályázók segítése, felkészítése, partnerség működtetése, menedzsment 2015. IV. – 2020. IV. negyedév
 - Pályázati felhívások, projektbenyújtási eljárás előkészítése, közzététele; értékelés, kiválasztás, a HFS végrehajtása, monitoring 2016. III. – 2020. IV. negyedév
 - eszköze: informatív fórumok, honlap, személyes/írott konzultációk, e-mail, média stb.
- Helyi Fejlesztési Stratégia helyzetével és az elért eredményekkel kapcsolatos tájékoztatás,
 - rendszeres jelleggel 2015. IV. – 2020. IV. negyedév
 - eszközei: honlap, informatív fórumok, média, e-mail stb.

Mindeközben a Helyi Akciócsoport működésével, és egyéb fejlesztési lehetőségekkel kapcsolatos folyamatos informálás is történik.

A kommunikációs tevékenység pénzügyi terve

A kommunikációs tevékenység ellátása során felmerülő, tervezett kiadások:

- szakmai rendezvényeken történő részvételi díj
- Egyesület által szervezett informatív rendezvények költségei
- médiában való megjelenés költsége (félévente legalább 1 alkalommal)
- honlap fenntartás, tárhely bővítés költség, webszerver díja
- esetlegesen felmerülő előfizetési díjak (CD jogtár, szakmai folyóirat stb.)
- szakmai szervezetekben való részvétel tagsági díj
- számítástechnikai eszközök karbantartási költsége
- irodabérleti díj az ügyfélfogadás ellátásához

A tervezett költségek összege az Egyesület Közgyűlése által az éves pénzügyi tervben, költségvetésben elfogadottak szerinti.

8.5 Monitoring és értékelési terv

A Helyi Fejlesztési Stratégia végrehajtása során a HACS folyamatos feladata a monitoring és értékelési tevékenység ellátása. A monitoring tevékenység során a stratégia tervezésekor meghatározott célok teljesülésének, az intézkedések és projektek megvalósulásának folyamatos nyomon követése történik. A monitoring tevékenység során a projektekkel kapcsolatos adatgyűjtés a Munkaszervezet mindennapos adminisztratív feladatai között szerepel. A monitoring adatok forrása elsősorban a támogatási és kifizetési kérelmek, valamint a projektgazdák megkérdezése, helyszíni projektlátogatások, a projektgazdák összefoglaló tájékoztatása – utóbbit a HACS jogosultsági kritériumként rögzíti az intézkedéseknél „HACS honlapon történő tájékoztatás a megvalósult fejlesztésekről” - továbbá az éves monitoring adatszolgáltatások. A Munkaszervezet a monitoring tevékenysége során kapcsolatot tart fent és együttműködik az illetékes MVH kirendeltséggel is.

Az indikátorok, mutatószámok:

- forrásmutatók (intézkedésenként felhasznált források)
- output mutatók (támogatásban részesült kedvezményezettek száma, megvalósult programok, képzések száma)
- eredménymutatók (elért eredmények mérése, így pl.: programon résztvevők száma, teremtett munkahelyek száma)
- hatásmutatók

elemzése során tett megállapításokról a Munkaszervezet szükség szerint, de legalább 4 havonta jelentést készít, melyet az Egyesület Elnöksége részére írásban megküld. A soron következő ülésen az Elnökség a jelentések alapján javaslatot fogalmazhat meg a Helyi Fejlesztési Stratégia esetleges módosítását illetően, amennyiben azt indokoltnak látja. A HFS felülvizsgálata és módosítása az Egyesület Közgyűlésének döntéskörébe tartozik, Irányító Hatóság általi egyeztetés mellett.

A HFS az Egyesület éves szakmai beszámolójának részeként évente értékelésre kerül, bemutatásra kerülnek többek között a legfőbb eredmények és azok hatásai az elérni kívánt célok szempontjából, továbbá a megvalósítással kapcsolatos tapasztalatok, problémák, az objektíven mérhető jelzőszámok (projektek mennyiségi, minőségi, időbeni mutatói) elemzése. A HFS éves értékelésének jóváhagyása szintén a Közgyűlés hatásköre.

Az időszakos jelentések és az éves értékelések nyilvánosak, az Egyesület honlapjának (www.ek-p.hu) 2014-2020 programozási időszak rovatában mindenki számára hozzáférhetőek lesznek.

A monitoring és értékelési feladatok ellátására használt kommunikációs csatornák továbbá megegyeznek a HFS általános kommunikációs tervében leírtakkal.

A monitoring és értékelési tevékenység szerves része a HACS saját tevékenységének (forrás-felhasználás, animációs tevékenység eredményei, saját szervezeti és szakmai működés) értékelése is, amelyről szintén beszámol a HFS éves értékelésével egyidejűleg, mindemellett az Elnökség évente legalább kétszer értékeli a HACS saját teljesítményét, melyről összefoglaló jelentést készít és tesz közzé az Egyesület honlapján.

9. Indikatív pénzügyi terv

Ebben a fejezetben a HFS fejlesztési és a HACs működés és animáció forrásfelhasználásának ütemezését mutatassák be az alábbi táblázatok kitöltésével. A táblázatban a tervezett kötelezettségvállalást jelenítik meg. A HACs működési és animációs költségei nem haladhatják meg az IH által az egyes HFS-ek megvalósítására megítélt forrás 15%-át. A sorok száma bővíthető. A táblázatban a teljes közpénzt (EU és nemzeti társfinanszírozás összege) szerepeltessék. A táblázatokat Excel formátumban is töltsék ki a mellékelt sablonban és külön fájlként nyújtsák be.

Figyelem: HACs működési és animációs forrásfelhasználásának ütemezését a végleges HFS benyújtásához szükséges kidolgozni.

A HFS fejlesztési forrásfelhasználásának ütemezése (millió Ft)

Ssz.	Az intézkedések megnevezése	Forrás: EMVA LEADER 19.2 alintézkedés						Összesen	%
		2016	2017	2018	2019	2020			
1	Közösségfejlesztő, értékörző programok	28,05	0	28,05	0	0	56,1	13,02	
2	Civil szervezetek eszközfejlesztése	0	6,55	6,55	0	0	13,1	3,04	
3	Kulturális és természeti környezet fejlesztése, vidéki örökség megőrzése, hasznosítása, környezettudatosságot szolgáló tevékenységek	0	55,1375	0	55,1375	0	110,275	25,59	
4	Helyi mikro vállalkozások kisléptékű beruházásainak támogatása, helyi termékek és helyi ellátási láncok fejlesztése	59,255625	0	59,255625	0	0	118,51125	27,5	
5	Turisztikai infrastruktúra fejlesztés	0	36	0	0	0	36	8,35	
6	Turisztikai szolgáltatások fejlesztése	48,481875	0	48,481875	0	0	96,96375	22,5	
7	Helyi szükségletekre létrejövő közösségi szolgáltatások kialakítása, fejlesztése (EFOP 1.7)	0	42,5	0	42,5	0	85		
Összesen (1-6 intézkedés)		135,7875	97,6875	142,3375	55,1375	0	430,95	100	

A HACs működési és animációs forrásfelhasználásának ütemezése (millió Ft)

	Forrás: EMVA LEADER 19.4 alintézkedés					
	2016	2017	2018	2019	2020	Összesen
Működési költségek	11	17,25	17,5	17,5	9,65	72,9
Animációs költségek	1	0,75	0,5	0,5	0,4	3,15
Egyéb tervezett bevételek ¹	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	7,5
Összesen	13,5	19,5	19,5	19,5	11,55	83,55

Kiegészítő információk

Rövidítések jegyzéke

- LEADER – Közösségi kezdeményezés a vidék gazdasági fejlesztése érdekében
- HACs – Helyi Akciócsoport
- HFS – Helyi Fejlesztési Stratégia
- IH – Irányító Hatóság
- EFOP – Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program
- EMVA – Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap
- GINOP – Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program
- VP – Magyarország – Vidékfejlesztési Program 2014-2020
- TOP – Terület- és Településfejlesztési Operatív Program
- SWOT – Erősségek, Gyengeségek, Lehetőségek, Veszélyek elemzés módszer
- KSK rendelet – Az Európai Parlament és a Tanács 1303/2013/EU rendelete
- PM – Partnereségi Megállapodás (európai strukturális és beruházási alapok országos szintű optimális felhasználására vonatkozó stratégiát határozza meg)

Mellékletek

Ábrák, térképek

1. számú melléklet



2. számú melléklet

Észak-Kaposi Partnerok Vidékfejlesztési Egyesület, LEADER Helyi Akciócsoport tagsága, testületeinek összetétele (2016. május 26. állapot)

KÖZGYŰLÉS

Sorszám	Tag neve	Képviselet tagozat
1	Alsóbogát Község Önkormányzata	közszéfera
2	Bodrog Község Önkormányzata	közszéfera
3	Csombárd Község Önkormányzata	közszéfera
4	Ecseny Község Önkormányzata	közszéfera
5	Edde Község Önkormányzata	közszéfera
6	Felsőmocsolád Község Önkormányzata	közszéfera
7	Gadács Község Önkormányzata	közszéfera
8	Hetes Község Önkormányzata	közszéfera
9	Igal Város Önkormányzata	közszéfera
10	Juta Község Önkormányzata	közszéfera
11	Kaposújlak Község Önkormányzata	közszéfera
12	Kazsok Község Önkormányzata	közszéfera
13	Magyaratád Község Önkormányzata	közszéfera
14	Magyaregres Község Önkormányzata	közszéfera

15	Mernye Község Önkormányzata	közszféra
16	Mezőcsokonya Község Önkormányzata	közszféra
17	Nagybajom Város Önkormányzata	közszféra
18	Osztopán Község Önkormányzata	közszféra
18	Patalom Község Önkormányzata	közszféra
20	Pálmajor Község Önkormányzata	közszféra
21	Polány Község Önkormányzata	közszféra
22	Ráksi Község Önkormányzata	közszféra
23	Somodor Község Önkormányzata	közszféra
24	Somogyaszaló Község Önkormányzata	közszféra
25	Somogyfajsz Község Önkormányzata	közszféra
26	Somogygeszti Község Önkormányzata	közszféra
27	Somogyjád Község Önkormányzata	közszféra
28	Somogysárd Község Önkormányzata	közszféra
29	Somogyszil Község Önkormányzata	közszféra
30	Szentgálósér Község Önkormányzata	közszféra
31	Újvárfalva Község Önkormányzata	közszféra
32	Várda Község Önkormányzata	közszféra
33	Zimány Község Önkormányzata	közszféra
34	Borostyán Időskorúak Otthona Alapítvány	civil szféra
35	OPTIMIZMUS KHE	civil szféra
36	Körmező Továbbképző KHA	civil szféra
37	Somogyaszalói Református Egyházközség	civil szféra
38	Somogy Természetvédelmi Szervezet	civil szféra
39	Metodista Egyház Hetesi Gyülekezete	civil szféra
40	Bay Zoltán Egyesület	civil szféra
41	Somogyi Huszárok Hagyományőrző Egyesülete	civil szféra
42	Mernye-Geszti Kertbarátok KHE	civil szféra
43	Somogyjádi Református Egyházközség	civil szféra
44	Patalomi Nyugdíjas Egyesület	civil szféra
45	Patalomi Együtt Egymásért Nyugdíjas Egyesület	civil szféra
46	Patalomi Polgárőr Egyesület	civil szféra
47	Mezőcsokonyai Iskolás Gyermekéért Közalapítvány	civil szféra
48	Magyaratádi Református Egyházközség	civil szféra
49	Tanuló Ifjúságért Alapítvány	civil szféra
50	Cigány Érdekképviseleti Közhasznú Szervezet	civil szféra
51	Újvárfalváért Egyesület	civil szféra
52	Juta Község Lakóinak Egészséges Életmódjáért Közalapítvány	civil szféra
53	Somogyjádért Sport-Kultúra KA	civil szféra
54	Hétház Egyesület	civil szféra
55	Somogyjádi Sportcsarnok Nonprofit Kft	civil szféra
56	Somogyjádi Ifjúsági Egyesület	civil szféra
57	Református Egyházközség Felsőmocsolád	civil szféra
58	Kabán Táj és Természetvédelmi Egyesület	civil szféra
59	Várdai Ifjúságért és Polgáriért Egyesület	civil szféra
60	Magyaregresi Gyermekéért Alapítvány	civil szféra
61	Együtt Magyaratádért Ifjúsági KHSE	civil szféra

62	Családi Gondoskodás Tátika 2007 Alapítvány	civil szféra
63	Mozaik Egyesület Juta	civil szféra
64	Palettás Közhasznú Egyesület	civil szféra
65	Jutáért Ifjúsági Kulturális Egyesület	civil szféra
66	Zöld Folyosó Közalapítvány	civil szféra
67	Juta Sporthorgász Egyesület	civil szféra
68	Sportegyesület Juta	civil szféra
69	Deseda-menti Nyugdíjas Szervezetek Szövetsége Közhasznú Egyesület	civil szféra
70	"Híd a Boronkán" Egyesület	civil szféra
71	Kapos Baranta Hagyományőrző, Harcművészeti, Néptánc, Kulturális és SE	civil szféra
72	Szolidaritás Somodor Egyesülete	civil szféra
73	Hetes Sport Klub	civil szféra
74	Nagybajomi Református Egyházközség	civil szféra
75	Ecseny Felemelkedéséért Helyi, Vidékfejlesztő, Közösségépítő és Értékmegőrző Egyesület	civil szféra
76	Kaposvári Sporthorgász Egyesület	civil szféra
77	Hetesi Vikár Béla Horgászegyesület	civil szféra
78	ALTERNATIV Ifjúsági Egyesület	civil szféra
79	Osztopánért Kulturális Egyesület	civil szféra
80	Sótonyi Györgyné	civil szféra
81	Tomsics Károly	civil szféra
82	Jancsekity János	civil szféra
83	Koklecz László	civil szféra
84	Ladányiné Kozár Anikó	civil szféra
85	Gyöngyi Sándor	civil szféra
86	Császár Zoltán	civil szféra
87	Hivatal Nándorné	civil szféra
88	Benedek Ildikó	civil szféra
89	Dr. Molnárné Bajzik Melinda	civil szféra
90	Dr. Molnár Tamás	civil szféra
91	Hivatal Nándor	civil szféra
92	Dr. Molnár Marcell	civil szféra
93	(ifj.) Hivatal Nándor	civil szféra
94	Tóth Gyuláné	civil szféra
95	Tóth Gyula	civil szféra
96	Várföldi József Attila	civil szféra
97	Szép és Társa Építészeti Kft.	üzleti szféra
98	Dia-Color Bt.	üzleti szféra
99	Bank és Társai Kft.	üzleti szféra
100	Kovács Andrea e.v.	üzleti szféra
101	Thermo-Delta Kft.	üzleti szféra
102	MOINA BT	üzleti szféra
103	Agro-Zöldmező Kft.	üzleti szféra
104	DESEDA TRADE BT	üzleti szféra

105	Ifj. Pintér György e.v.	üzleti szféra
106	Pintér Csaba e.v.	üzleti szféra
107	Szalai Károly e.v.	üzleti szféra
108	Szalai Norbert e.v.	üzleti szféra
109	Kompák Mária e.v.	üzleti szféra
110	Szarka Zoltán e.v.	üzleti szféra
111	Szászné Hajdú Katalin e.v.	üzleti szféra
112	HOSTA 21 Kft.	üzleti szféra
113	Horváth Attila e.v.	üzleti szféra
114	Ellenberger Tamás e.v.	üzleti szféra
115	Kelemen Familia Kft.	üzleti szféra
116	Pánger és Társai Bt.	üzleti szféra
117	Farkas Kft.	üzleti szféra
118	AGRICONSULT Kft	üzleti szféra
119	PAM-FARM Bt.	üzleti szféra
120	Hip Home Ingatlanfejlesztési Kft.	üzleti szféra
121	Rubin-K Idegenforgalmi Kft.	üzleti szféra
122	Major-Autó Kft.	üzleti szféra
123	Delta-3N Kft.	üzleti szféra
124	Csimáné Varga Livia e.v.	üzleti szféra
125	Barcsanics Anita e.v.	üzleti szféra
126	Innova Team 2008 Kft	üzleti szféra
127	Kiss Péter Pál őstermelő	üzleti szféra
128	Kiss Péter Pálné őstermelő	üzleti szféra
129	Kőkuti István őstermelő	üzleti szféra
130	Koklecz László őstermelő	üzleti szféra
131	Kisfalusi András őstermelő	üzleti szféra
132	ASPER-Biotermesztő Kertészeti Kft	üzleti szféra
133	Makai Sándor őstermelő	üzleti szféra
134	TÓGA-SÁRD Kft.	üzleti szféra
135	Buneváczné Nagy Etelka e.v.	üzleti szféra
136	Babinkszki Ágnes Judit e.v.	üzleti szféra
137	BB. Mérnökiroda Bt.	üzleti szféra

E L N Ö K S É G (Döntéshozó Testület)

Sorszám	Tag neve	Képviselt tagozat
1	Czeferner Józsefné - Nagybajom Város Önkormányzata	közszéfa
2	Kőkuti István - Ecseny Község Önkormányzata	közszéfa
3	Süle Tibor - Alsóbogát Község Önkormányzata	közszéfa
4	Obbás Gyula - Igal Város Önkormányzata	közszéfa
5	Simon Norbert - OPTIMIZMUS KHE	civil szféra
6	Tóth Barnabás - Hétház Egyesület	civil szféra
7	Törzsök Róbert - Együtt Magyaratáért Ifjúsági KHSE	civil szféra
8	Kiss Péter Pálné - őstermelő	üzleti szféra
9	Dr. Molnár Marcell - MOINA Bt.	üzleti szféra

TERVEZŐI CSOPORT

Sorszám	Tag neve	Képviselet tagozat
1	Czeferner Józsefné - Nagybajom Város Önkormányzata	közsféra
2	Obbás Gyula - Igal Város Önkormányzata	közsféra
3	Süle Tibor - Alsóbogát Község Önkormányzata	közsféra
4	Pánger Tímea – Somogyjádi Sportcsarnok Nonprofit Kft.	civil szféra
5	Simon Norbert - OPTIMIZMUS KHE	civil szféra
6	Dr. Molnár Marcell - magánszemély	civil szféra
7	Kiss Péter Pálné - őstermelő	üzleti szféra
8	Szép Lajos – Szép és Társa Építészeti Kft.	üzleti szféra
9	Ellenberger Tamás – egyéni vállalkozó	üzleti szféra
	Szőke Zsófia, Petrovics Judit, Horn Éva Judit	Munkaszervezet

3. számú melléklet

ARÁNYOK

1303/2013/EU Rendelet 32. cikk (2) bekezdés b) pontja előírásának MEGFELELŐEN
Egyik szféra képviselete sem rendelkezik a szavazatok 49%-át meghaladó hányadával
 A kiválasztási döntések során a szavazatok legalább 50%-át nem közsférabeli partnerek adják.

Közyűlés	137 tag (100%)
Közsféra (33)	24,1%
Civil szféra (63)	46%
Vállalkozói szféra (41)	29,9%
Elnökség (Döntéshozó Testület)	9 tag (100%)
Közsféra (4)	44,44%
Civil szféra (3)	33,33%
Vállalkozói szféra (2)	22,22%
Tervezői Csoport	9 tag (100%)
Közsféra (3)	33,33%
Civil szféra (3)	33,33%
Vállalkozói szféra (3)	33,33%

4. számú melléklet Pénzügyi terv

működési és animációs költségek tervezése évenkénti bontásban, költségkategóriánként

	Személyi jellegű költségek és járuléakai	Dologi költségek	Szolgáltatások igénybevételeinek költségei	Utazás és szállásköltségek	Bérleti díjak
2016	8 272 434 Ft	582 234 Ft	2 109 100 Ft	586 232 Ft	700 000 Ft
2017	12 623 036 Ft	925 194 Ft	2 246 800 Ft	1 004 970 Ft	1 200 000 Ft
2018	12 623 036 Ft	1 175 194 Ft	1 996 800 Ft	1 004 970 Ft	1 200 000 Ft
2019	12 623 036 Ft	1 175 194 Ft	1 996 800 Ft	1 004 970 Ft	1 200 000 Ft
2020	5 681 080 Ft	925 194 Ft	2 043 726 Ft	800 000 Ft	600 000 Ft

TABLE 10: DATA

Year	Value	Year	Value
1990	1.00	1995	1.00
1991	1.00	1996	1.00
1992	1.00	1997	1.00
1993	1.00	1998	1.00
1994	1.00	1999	1.00
2000	1.00	2000	1.00

APPENDIX

The following table provides a summary of the data used in the analysis. The data is organized by year and variable. The variables are: Variable 1, Variable 2, Variable 3, and Variable 4. The data is presented in a table format with columns for Year, Variable 1, Variable 2, Variable 3, and Variable 4.

Year	Variable 1	Variable 2	Variable 3	Variable 4
1990	1.00	1.00	1.00	1.00
1991	1.00	1.00	1.00	1.00
1992	1.00	1.00	1.00	1.00
1993	1.00	1.00	1.00	1.00
1994	1.00	1.00	1.00	1.00
1995	1.00	1.00	1.00	1.00
1996	1.00	1.00	1.00	1.00
1997	1.00	1.00	1.00	1.00
1998	1.00	1.00	1.00	1.00
1999	1.00	1.00	1.00	1.00
2000	1.00	1.00	1.00	1.00

The following table provides a summary of the data used in the analysis.

The following table provides a summary of the data used in the analysis.

Year	Variable 1	Variable 2	Variable 3	Variable 4
1990	1.00	1.00	1.00	1.00
1991	1.00	1.00	1.00	1.00
1992	1.00	1.00	1.00	1.00
1993	1.00	1.00	1.00	1.00
1994	1.00	1.00	1.00	1.00
1995	1.00	1.00	1.00	1.00
1996	1.00	1.00	1.00	1.00
1997	1.00	1.00	1.00	1.00
1998	1.00	1.00	1.00	1.00
1999	1.00	1.00	1.00	1.00
2000	1.00	1.00	1.00	1.00